د چونګښو آچار

(د طنزونو مجموعه)

ليکوال: عبدالنافع همت

کال: ۱۳۹۸ هـ ش

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم:	د چونګښو آچار
لیکوال:	عبدالنافع همت
د چاپ کال:	۱۳۹۸هـ ش
تصحیح:	خلیل احمد ثارن
د پښتۍ ډیزاین:	
خپروندویه ټولنه:	صداقت خپرندویه ټولنه – کندهار
موبایل شمېره:	؟؟؟
برېښنالیک:	؟؟؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهداء:

هغو انسانانو ته چې د نورو د خوښیو لپاره خپل غمونه په خندا پټوي.

عبدالنافع همت

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهـرسـت

سرلیک	مخ

۱- د نصـرو لـالا واده ---------------------------- ۱
۲- مړی د کـار پـه لټه کې --------------------------- ۴
۳- مـدني فعـالیـت او که معدني فعالیت ------------------ ۱۰
۴- انســانــان ځنګه موږکان شــول ؟ ----------------------- ۱۶
۵- مـوږک چوک --------------------------------- ۲۶
۶- د ســرو او شــنو غویو جګړه ------------------------ ۳۱
۷- بـارانونـه او ســینګارونه --------------------------- ۴۰
۸- ناسُــنته وزیر ---------------------------------- ۴۵
۹- د غلو مشــر ولي حج تـه تللی دی؟ ------------------- ۵۷
۱۰- غیرت ځنګـه د جراحي عملیاتو په وسـیله ایســتل کېږي؟ -------- ۶۲
۱۱- ناوې ځنګه لېونۍ شــوه ؟ ------------------------ ۶۶
۱۲- الـوتـونکی اوښ ------------------------------ ۷۳
۱۳- ږیروري او برېتوري مجســمې ------------------------ ۷۸
۱۴- ســیاســي روغتون ----------------------------- ۸۲
۱۵- د ولســمشــر مډال که د آله دین ځراغ ؟ ------------------- ۸۸
۱۶- تر دې وروســته پر عورت هم مسـح کېږي ----------------- ۹۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۷- دجال د افغانستان ولسمشرۍ ته ځان کاندیدوي ----------- ۱۰۲
۱۸- د لوی لالا خر څنګه ورک شو؟ -------------------- ۱۰۷
۱۹- سیاسي اولیاء ------------------------- ۱۱۳
۲۰- کلیوال بوډا او ژبپوه خبریال --------------------- ۱۱۶
۲۱- د چونګښو آچار ----------------------- ۱۲۴
۲۲- د تخرګ وربښتان څنګه په تاریخي اثارو کي شامل شول؟ ---- ۱۳۵
۲۳- حاجي غټ ماما ------------------------ ۱۴۰
۲۴- ډیموکراټ خر ------------------------ ۱۴۵
۲۵- تیاره خوبونه او رانه تعبیرونه --------------------- ۱۵۲
۲۶- ولسمشر خپلې مېرمنې ته څه وویل؟ -------------------۱۵۷
۲۷- چوپ شه بې ادبه مړی خبرې نه کوي ------------------- ۱۶۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نصرو لالا واده

(c) ketabton.com: The Digital Library

نصرو لالا چې به پر لاره روان و، نو لکه کباړ بایسکل ټولو پرزو یې کړپې او غړنجې کاوه. د زنګنو تکلیف یې هم درلود، لکه غورازه موټر بې له ټېله کولو نه چالانېده. عمر یې تر اویا کالو اوښتی و، خو دا چې د تاریاکو په پیسو مست و، نو په ودونو نه مړېده او دا یې څلورم واده و. که څه هم درې نورې ښځې یې ژوندۍ او په صورت جوړې وې، خو نصرو لالا لکه پوډري په ډېرو ودونو معتاد شوی و.

کله چې د آئینه مصحف وخت راغی، نو ښځو نارې کړې چې هلک راولئ. نصرو لالا لکه کورکمن له شرمه تک ژیړ واوښت، پر یوه او بل انډې شو، لکه موټر چې ګېر ته نه لوېږي، خر خر او غور غور یې پورته شو، خو بیا هم نه شوای ولاړېدای.

په دې وخت کې یې ځوان زوی راغی او په غېږ کې یې د ناوې خونې ته بوت. په لاره کې یې پښې لکه د الوتکې ټایرونه چې نه ایله کېږي هماغسې ټولې پاته وې.

نصرو لالا د شپاړس کلنې ناوې څنګ ته پر تخت ناست و. پر ژیړبخونه بړیره یې شنه نسوار داسې ځلېدل لکه د رسامۍ چټل نویسه کتابچه. نصرو لالا لکه د پرتوګانښ لرګی داسې ډنګر و، د اس غوندې اوږد اوربوز یې د ناوې خوا ته ورکوږ کړی و. اوږده غوږونه یې داسې ښکارېدل لکه د رکشې دوې دروازې

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې خلاصي پاته وي. د ناوي ځنګ ته داسې ايسېده لکه توره پيشي چې په سپينه نيکلي پياله کې شيدې څټي.

نصرو لالا د چرسو سګرېټې هم واهه، کله چې به يې خبرې کولې، نو د مستريانو خبره رينګ يې اواز کاوه او سرو يې هم ښه په درز کې شپيلۍ وهله. آئينه مصحف لا نه و پيل شوی چې زوم ټوخي شين کړ او ټوخی يې وار په وار پسې ډېرېده.

له ټوخي سره به يې سر، اوږې او زنګنونه داسې په منظم ډول ښورېدل لکه ټرکټر چې چالان پاته وي او ميټکاټونه، ګېرونه او سټرينګ يې ښوري. د آئينه مصحف نندارچيانو، په تېره بيا خسرګنۍ ته دا انديښنه ورولوېده چې داسې نه وي خدای مه کړه زوم له ټوخي سره يو ځای له بلې خوا هم وټوخي او پزه مو راپرې کړي.

سهار ملا اذان مهال د نصرو لالا مشرې مرور د ناوي د خونې ور وټکاوه. د خونې له دننه څخه يوازې د نصرو لالا غړومبی اورېدل کېده. د خونې ور له ټکېدو سره سم خلاص شو.

د ناوي تر خوله د ځګونو نرۍ برېښنده ليکه د زرين بالښت خوا ته تللې او په ګرېوان کې يې په نسوارو لړلو پلاستيکي غاښونو يوه زامه نښتې وه.

نصرو لالا لکه مست اوښ تر خوله ځګونه بادول، په دې ځګونو کې يو و نيم زرين خالونه هم برېښېدله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نصرو لالا تور او پنډ شونډان وښورول او د مړکانو ضد دوا تشې قطۍ ته يې اشاره وکړه: دا دی ورته وګوره! بدمرغې ځان په خپله وواژه، خپل شل منه ترياک مې ارمان دي چې په ولور کې مې ورکړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مړی د کار په لټه کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کور کې ناست وم او د راډیو له لارې مې یوه سندره اورېده، سندره په نیمایي کې بنده شوه او د راډیو ویاند وویل:
((اوس ستاسې پام یوه تازه خبر ته رااړوو. د غور ولایت د پوهنې په ریاست کې د یوې بمي چاودنې له امله د پوهنې رئیس ووژل شو. د پېښې په اړه د وسله والو مخالفینو ویاند وویل چې دغه چاودنه دوی کړې ده. دغه ډول د پوهنې وزارت ویاند هم پېښه ومنله او دا کار یې یو ناځوانمردانه عمل وباله)).
که رښتیا ووایم، نو له ډاره مې د وجود وېښتان جګ جګ ودرېدل، ما ویل عجیبه ده زه په جګ سر ژوندی یم، خو رسنۍ مې مړ بولي. په رپېږدېدلو لاسو مې د نوموړي راډیو خبریال ته زنګ وواهه: اې وروره! دروغ هم یو حد لري، زه په جګ سر ژوندی یم او تاسې مې مړ بولئ؟
- په دې کې زما څه ګناه ده؟ ما له چاودنې سره سم تاسې ته زنګ وواهه، خو ستاسې ټیلیفون بند و، ما داسې فکر وکړ چې تاسې وژل شوي یاست.
- څه شی! چاودنه؟ چاودنه چېرې وه؟
- نیم ساعت مخکې ستاسې په دفتر کې چاودنه وشوه؟
- زه خو دا څو ورځې کېږي چې رخصت یم، دفتر ته ګرسره تللی نه یم.
خبریال لږ خړ شو او په ارامه یې راغبرګه کړه: ډېره بخښنه غواړم، زه نه وم خبر چې تاسې په کور کي یاست، ما چې د چاودنې اواز واورېد، سمدلاسه مې د وسله والو مخالفینو ویاند ته زنګ وواهه، هغه راته وویل چې هو دا کار موږ کړی دی. ته خو په ژورنالیزم نه پوهېږې، په ژورنالیزم کې د خبر سرعت یو مهم اصل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی، نو د دې لپاره چې بل خبري اژانس دغه خبر خپور نه کړي ما وار د مخه کړ او خپلې راډیو ته مې خبر ورکړ.

تر دې وروسته مې نوموړي راډیو ته زنګ وواهه چې د خدای پر پار زه ژوندی یم. د راډیو ایډیټر راته وویل چې موږ دا خبر له ټولو ژورنالیستیکو اصولو سره سم خپور کړی دی، د دولت مخالفینو هم ویلي چې دا چاودنه دوی کړې ده، د پوهنې وزارت هم د خپل رئیس وژنه منلې ده.

کله چې ما پر خپله خبره ټینګار وکړ چې زه ژوندی یم، نو هغه راته وویل: موږ هیڅ وخت غلط خبر نه دی خپور کړی، یوازې موږ نه یو، ټولې رسنۍ وایي چې رئیس وژل شوی دی. ایا تا په دې دېرشو کالو کې اورېدلي چې د مرګ خبر دي درواغ شوی وي؟

له مجبوریه مې زموږ د وزارت ویاند ته زنګ وواهه چې وا وروره زه ژوندی یم، هغه هم نه راسره منله، ویل ته څوک یې چې زما څخه دا پوښتنه کوې؟ زه د پوهنې وزارت د ویاند په توګه وایم چې زموږ رئیس مړ دی، مړ دی، مړ دی.

ما ورته وویل چې زه خپله د پوهنې رئیس یم، ویاند زما خبره سمه وا نه ورېده او داسې فکر یې وکړ چې ګواکي زه د وزیر د دفتر رئیس یم، په وارخطایي او ګنګوړه ژبه یې وویل: متاسفانه چې دا خبر رښتیا دی، ځکه چې وسله والو مخالفینو ما ته تیلیفوني پیغام راواستاوه او لیکلي یې وه چې ستاسې رئیس مو وواژه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې وخت کې راډیوګانو هم پرله پسې زنګونه راته وهل چې تاسې په دې اړه څه وایاست؟ وزیر صاحب له بهرنیو مېلمنو سره ناست و، ما ته یې هدایت وکړ چې زه وخت نه لرم، ته اوس رسنیو ته یو څه ووایه بیا به یې وروسته ګورو. هغه و چې ما هم د رئیس صاحب وژنه تائید کړه او په دې اړه مې اعلامیه خپره کړه. تر دې وروسته مې د وسله والو مخالفینو ویاند ته زنګ وواهه چې اې وروره زه ژوندی یم. هغه په درد جوابراکړ: موږ هیڅکله درواغ نه وایو، که زموږ خبره نه منې، نو د خپل وزارت خبره خو به منې؟ بله خبره دا ده چې ته خو هسې هم زموږ له خوا په مرګ محکوم شوی یې، که نن وي که سبا اخیر دي وژنو.

تر دې وروسته له لیري لیري ځایونو څخه د خپلوانو او انډیوالانو تیلیفونونه راغلل او د دې خبر په اړه یې پوښتنه کوله. که څه هم ډېرو خلکو د سر په سترګو ولیدم او ډېرو خلکو مې تیلیفوني خبرې واورېدې، خو دا چې رسنیو مړ بللی وم، نو راته ګرانه وه چې ځان ژوندی ثابت کړم.

یوه اوونۍ وروسته خپل دفتر ته ولاړم، مخکې تر دې چې خپلې شعبې ته ننوزم په لاره کې مې اشپز ولید چې په دېګ کې یې غوښه اخیستي او د پخلنځي خوا ته روان و. ما ویل کاکا ولې غوښه په بخاردېګ کې نه پخوې؟ اشپز په خندا راته وویل چې ولې ته لکه چې نه یې خبر، بخاردېګ خو یوه هفته مخکې وچاودېد.

د دې خبرې په اورېدو مې په زړه کې تراه را ولوېده، ما ویل بس ټوله خبره له همدې بخار دېګ څخه را پیدا شوې ده. بخاردېګ چاودلی او د دولت وسله

(c) ketabton.com: The Digital Library

والو مخالفینو ادعا کړې چې موږ د پوهنې په ریاست کې چاودنه وکړه او د پوهنې رئیس مو وواژه.

تر دې وروسته خپلې شعبې ته ننوتم، ګورم چې زما پر چوکۍ یو نا اشنا سړی ناست دی، سړي په ځیر ځیر را ته وکتل، ویل بخښنه غواړم تاسې کوم کار درلود؟

- نه صاحب کار مې نه درلود، تاسې زما پر چوکۍ ناست یاست؟
- څه شی چوکۍ؟ دا خو زما چوکۍ ده، تاسې څوک یاست؟
- زه د دې دفتر رئیس یم
- څه شی رئیس؟ د دې دفتر پخوانی رئیس خو شهید شو او نوی رئیس یې زه یم
- صاحب هغه خبره درواغ وه، دا دی ته مې وینې چې زه ژوندی یم
- ستا اعصاب خراب شوي دي؟ موږ یې په وزارت کې فاتحه هم واخیسته او ته وایې چې پخوانی رئیس ژوندی دی؟

ما په خندا ورغبرګه کړه: رئیس زه یم او رسنیو زما په اړه غلط خبر خپور کړی دی، خو نوي رئیس سترګې راباندې را غټې کړې، د دفتر د امنیتي کسانو په لاس یې په کشولو کشوله له دفتره وایستلم.

اوس نو بله داسې سرچینه نه ده راپاته چې دا دي تائید کړي چې زه ژوندی یم. په اصطلاح له مرګه مې درې میاشتې تېرې شوي دي، د کار لپاره چې هرې دولتي ادارې ته خپل اسناد ورووړم، نو هغوی راته وایي چې دا د مړه شخص اسناد دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس حیران یم چې زه په جګ سر ژوندی یم، خو د مړه په شان چلند راسره کېږي.

له هغې ورځې راهیسې بیا تر اوسه پورې هره ورځ رسنیو ته زنګ وهم چې د خدای پر پار زه ژوندی یم، خو هغوی یې نه مني. تر اوسه مې داسې انګېرل چې یوازې حکومت، بهرني ځواکونه او وسله وال مخالفین خلک وژني، خو اوس پوه شوم چې رسنۍ هم خلک وژلای شي.

اوس مې دا خبره ښه زړه ته ولېده چې رښتیا هم رسنۍ په یوه هېواد کې څلورمه قوه ده، بس توپیر یې یوازې دا دی چې نورې قواوې په رښتیا سړی وژني، خو رسنۍ بیا سړی داسې وژني چې په جګ سر به ژوندی یې، خو په مړو کې به ګڼل شوی یې.

ډېر مې زړه غواړي چې بیرته ژوندی شم، خو یو څوک چې دولت، د دولت وسله والو مخالفینو او خپلواکو رسنیو وژلی وي، هغه به څنګه بیرته راژوندی شي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

مدني فعالیت که معدني فعالیت؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کابل په هوایي ډګر کې له ځو فرهنګیانو او محقق خېلو سره مخ شوم، موږ ټولو د الوتکې پرواز ته انتظار کاوه او کندهار ته تلو. دوی ویل په کندهار کې یو علمي سیمینار لرو. په دوی کې یو سرمحقق هم و، ویل د یوه شاعر د زېږېدنې سلمه کلیزه ده.

- استاده دا شاعر څوک دی؟ ما خو یې تر اوسه پورې نوم نه دی اورېدلی
- په یوه تذکره کې یې یو بیت راغلی دی، خو لا چاپ شوی نه دی
- نو ولې یې په کابل کې سیمینار نه جوړوئ چې لس نفره کندهار ته پسې روان یاست؟
- ځکه چې دا شاعر د کندهار د سیمې دی، باید چې په کندهار کې ولمانځل شي
- نو تاسې خو په کابل کې یوه میاشت مخکې هم د دې شاعر په اړه سیمینار جوړ کړی و، کندهار ته څه ضرورت دی؟
- خیر هغه خو د کابل کار دی، خو باید په کندهار کې هم ولمانځل شي
- ایا تاسې لس نفره ټول مقالې لولئ؟
-نه یو یې هم مقالې نه لولو
-نو بیا د څه لپاره ځئ؟
- زه د ولسمشر پیغام لولم، دا بل د اطلاعاتو او فرهنګ د وزیر پیغام لولي، دا بل د کابل پوهنتون پیغام لولي او هغه بل ځوانکی بیا د علومو اکاډمۍ پیغام لولي.

ما ویل ښه دا نور ملګري مو څه کوي؟ سرمحقق لکه د اوښو ګودر پر خپل پلن سنت لاس تېر کړ او بیا یې په خندا راته وویل: ورورکیه زه به تا ته یوه کیسه وکړم، ما ویل ښه مهرباني وکړئ! وایي چې یو سړی له کوره ډېر لیري په سفر روان شو،

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې له کور څخه روانېده، نو یو زوی یې درلود، خو کله چې لس کاله وروسته بیرته کور ته راغی، نو ګوري چې د کور پر غولي سر او نیم سر څو ماشومان ګرځي، په کور کې ښادي ده او ښځې دایرې وایي او نڅاوي کوي، کله چې یې پوښتنه وکړه چې څه خبره ده؟ نو مېرمنې یې ورته وویل چې مبارک دي شه زوی دي پیدا شوی دی.

سړي ته درد ورغی، ویل زه خو لس کاله کېږي چې په کور کې نه وم، دا دومره ډېر ماشومان له کومه شول؟ ښځې ویل راشه چې حساب سره وکړو: یو زوی خو دې مخکې درلود، بل زوی مې ستا د تلو پر وخت په ګېډه کې و، دا بل مې داسې پیدا کړ چې ته مې په خوب کې ولیدې او هغه بل چې په خاورو کې لوبې کوي یو عجیبه کیسه لري. یوه ورځ مې ته ډېر ویادېدلې، ستا د لاس هیڅ نښه مې پیدا نه کړه، بیا مې ستا یو مردار پرتوګ پیدا کړ، هغه مې واغوست بس خدای دغه زوی راکړ.

سړي ویل ښه هغه بل کوچنی چې مستې او ډوډۍ خوري هغه څنګه پیدا شو؟ مېرمنې یې په خندا ورغبرګه کړه: وا سړیه هغه هسې یو ډوډۍ خوره دی، ولاکه زما او ستا په جنګ او جنجال ارزي، لس کاله وروسته کور ته راغلی یې، بې خوندي مه جوړوه او ښادي مو په غم مه راړه.

نو اوس هم درته و مې ویل چې موږ د بېلابېلو ادارو پیغامونه لولو، دا نور هسې راسره ملګري شوي دي، دوی ولاکه زما او ستا په حساب او جنجالي بحث ارزي. خو زه سرمحقق ته ټینګ شوم، ما ویل خیر دی د ډوډۍ خوره حساب زه هم نه درسره کوم، خو د خوب او مردار پرتاګه حساب به خامخا راکوې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرمحقق ويل ښه سمه ده، پوره حساب درکوم، بيا يې څو گامه ها خوا ته يوه پنډه سړي ته اشاره وکړه، ويل دی په جرمني کې اوسېږي او د کندهاريانو زوم دی، مېرمنې يې ورته ويلي دي چې کندهارۍ سپېده ډېره مشهوره ده بل ځای نه پيدا کېږي، ما ته به يې خامخا راوړې، دی نه په پښتو پوهېږي او نه لاره ورمعلومه ده، ما ويل راځه زه به دې د ليکوال په نوم سيمينار ته بوزم، ته به خپله سپېده رانيسې او موږ به خپل پيغامونه ولولو، متل دی وايي ((زه به صابون خرڅ کړم او خر به مې کونړ وويني)).

بيا يې يوه بل سړي ته اشاره وکړه چې په خپل موبايل کې يې د چينجي گېم کاوه، ويل دا سړی وينې، څو کاله کېږي چې راته وايي د کندهار انار به کله خورو؟ خو ما داسې موقع نه وه پيدا کړې چې دی کندهار ته بوزم. څو مياشتې مخکې مې خپل کتاب کوت چې ناڅاپه مې د دې بختور شاعر بيت ته پام شو او هغه هم ښه مناسبت، هغه دا چې نن د دې شاعر د زېږېدو سلمه کليزه ده. ما هم انډيوال د ليکوالو په لست کې شامل کړ، نو اصلي خبره دا ده چې دی د انارو د مېلې لپاره کندهار ته ځي.

هغه بل يو تاجيک، هغه بل هزاره او بل يې ازبک دی، دوی زما ډېر پخواني انډيوالان او ډېر ښه خلک دي، دوی مې د دې لپاره راسره ملگري کړي دي چې په دې تاريخي سيمينار کې نور قومونه هم ونډه ولري او ملي وحدت ټينگ شي.

ما ويل هغه نجلۍ څوک ده چې برگر خوري؟ سرمحقق ويل بس دی ناځوانه ته خو دومره ډېرې پوښتنې کوې لکه مستنطق يا څارنوال چې يې، هغه هسې يوه برگرخوره نجلۍ ده، نور مه پسې گرځه، ولاکه زما او ستا په جنجال ارزي، که باسواده او ليکواله نه ده، نو ښکلې خو ده، دا يو هنري سيمينار دی، له هنره چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښایست لیري کړې هیڅ هم نه پکې پاته کېږي، که نور هیڅ نه وي د جنډر بیلانس خو مې ورباندې برابر کړی دی، نن خو د جنډر بیلانس هم یو مدني ارزښت دی، په یوه علمي سیمینار کې چې ښځینه نه وي دا خو سیمینار نه شو، بس زما دا انتخاب هم یو مدني فعالیت وګڼه!

نجلۍ لنډ کمیس او تنګ پتلون اغوستی و، ټوله شتمني یې له ورایه ښکارېده، زه پوه شوم چې سرمحقق صاحب مدني فعالیت نه، بلکې معدني فعالیت شروع کړی دی، که سپینه خبره وکړم، نو اصلا یې معدن ته نغم (تونل) کیندلی و.

د الوتکې پرواز څو ساعته وځنډېد، وخت نه تېرېده، سرمقق وویل چې راشئ تمرین وکړو، دریو نورو ملګرو یې هم له بکسونو څخه لیکلي پیغامونه را وایستل، سرمقق ورته وویل: زه به یو پیغام لولم تاسې ټول خپلو پیغامونو ته ګورئ، اندېښنه مه کوئ پیغامونه ټول یو ډول دي، څکه چې ټول ما لیکلي دي.

په دې وخت کې د هوایي شرکت مامور غږ کړ، ویل د کندهار الوتکه پرواز ته چمتو ده، راځئ له خیره! مسافر په منډه الوتکې ته وختل او الوتکه والوته.

په سبا سیمینار جوړ شو، پیغامونه ولوستل شول، ښه تودې چکچکې ورته وشوې، خولې ویړې او کولمې غوړې شوې، علامه ګانو په کندهار کې یوه اوونۍ چکر وواهه، خو چا هیڅ هم زده نه کړل.

یوه اوونۍ وروسته رسنیو د ملي اردو د یوه عسکر د ځوانې کونډې په اړه راپور خپور کړ، کونډه د سړک پر غاړه ناسته او په ژړا خیرات ټولوي، وایي مسلمانانو ورونو یوازې وچه ډوډۍ راکړئ، که ډوډۍ را نه کړئ، نو ماشومان مې شامه او وږي پاته کېږي. کونډې ته چا خیرات نه ورکاوه، لکه ړانده او کاڼه چې وي، یو یو کونډې ته په خوند خوند وګوري او بیا ځنې تېر شي، یوازې دوه ځوانان ورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ودرېدل، پر شونډو يې په خوند ژبه تېره کړه، خو د کونډې سترگې له اوښکو ډکې شوې او کښته يې وکتل. کونډې ته چا خيرات ور نه کړ او دولت هم وس نه درلود چې مرسته ورسره وکړي، ځکه چې ټولې پيسې په علمي سيمينارونو باندې لگېدلې وې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

انسانان څنګه موږکان شول؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

رئيس طاوس خان نن د غونډې تالار ته لږ ناوخته راغی. کله چې پر چوکۍ کښېناست، نو خورا خوشاله ښکارېده، پر غوږو شونډو يې ژر ژر ژبه تېروله، لکه پيشي چې تازه موږک خوړلی وي، ويل وبخښئ نن راباندې ناوخته شو، ډېر په منډه راغلم.

مژګان زموږ يوه ټوکي همکاره وه، د امريکا د بهرنيو چارو پخوانی وزير (جان کېري) به يې (جان بې ادبي معاف) باله. په دې وخت کې يې زموږ يوې بلې ښځينه همکارې ته په مانادار ډول وکتل او کرار يې ورته وويل: ((پايين ره سی کو)).

زه هم څنګ ته ناست يوه همکار په څنګل ووهلم، ويل لاندې وګوره! ګورم چې وار په وار همکاران په يوه او بله پلمه تر مېز لاندې سر کښته کوي او د طاوس خان خوا ته ګوري. ما هم قصداً قلم تر مېز لاندې واچاوه او بيا مې لاندې وکتل، ګورم چې د طاوس خان د پتلانه ځنځير خلاص پاته دی او نېکر يې هم نه دی اغوستی، د پتلون پايڅې يې هم راپورته کړي او په لنډو سپينو جرابو کې داسې ښکاري لکه خر چې په چونه کې ختلی وي.

طاوس خان ډېر چالباز سړی و، په همدې چالبازۍ له عادي ماموريت څخه رياست ته رسېدلی و، ډېر درواغ يې هم ويل، داسې فکر يې کاوه چې څوک نه راپوهېږي، خو ټول همکارانورباندې پوهېدل، ځکه ده به معمولاً درواغ په دې کلماتو شروع کول: ما تل رشتيا ويلي دي، زه رشتيا وايم، باور وکړئ چې کيسه دغسې ده، واقعا دغسې خبره ده.

نن يې هم لکه توتي همدا کلمات ګردان کړل او بيا يې د مصنوعي موسکا په ډول خوله ويره کړه او د غونډې برخه وال يې مخاطب کړل: وبخښئ چې نن يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

بد خبر لرو. تاسې به خبر یاست چې زموږ ټولې مرستندویه ادارې بهرنیان دي او هغوی په دې وروستیو کې خپلې مرستې کمې کړي دي، نو په دې اساس زموږ بودیجه هم لږ شوې ده، موږ مجبور یو چې خپل لګښتونه هم راکم کړو. زه د اداري او مالي مسئول سره په ګډه یو پلان جوړوم او بیا یې مشورتي بورډ ته وړاندې کوم، کله چې هغوی منظور کړ بیا یې عملي کوو، خو دا به د کاغذ پر مخ تش پلان نه وي، بلکې یوه داسې طرحه به وي چې تاسې به یې هره ورځ په خپل کار کې عملاً اغېز ووینئ.

موږ ډېر لوی دفتر درلود، یوه لویه زېرخانه یا تاکاوي یې هم درلوده چې تل به قلف وه. دا چې کیلي یې یوازې د دفتر له اداري مسئول سورګل سره وه، نو تر پایه له ده پرته دې زېرخانې ته څوک نه شو ورکښته او لکه د (برمودا مثلث) غوندې یوه معما پاته شوه، هیڅوک نه پوهېدل چې په دې زېرخانه کې څه شی دي؟ همکارانو به ویل چې ځینې وختونه د زېرخانې له کړکۍ څخه ستمی او خوږ زګېروی اورېدل کېږي. سورګل همکارانو ته په ټینګه اخطار ورکړی و چې دې زېرخانې ته مه ورځئ، ګرسره غوږ هم مه ورته نیسئ، ځکه د دې تعمیر خاوند وایي چې په دې زېرخانه کې پېریان اوسېږي.

په سبا په دفتر کې د طاوس خان د طرحې عملي تاثیرات ولیدل شول. لومړی یې د دفتر له لسو موټرو څخه پنځه موټرونه خرڅ او موټرچلوونکي یې هم له کاره ګوښه کړل. سورګل ماځیګر د رخصتۍ پر مهال خپله لکه کلېنر موټرو ته ولاړ او همکاران یې په موټر کې لکه د پروړو (بوسو) بوجۍ سره اوډل. سره له دې چې نر او ښځې یې یو د بل په غېږو کې سره کښېنول او په زور یې سره تخته کړل، خو بیا هم نیم همکاران په موټرو کې ځای نه شول. سورګل ډېر بې سُره او بې

(c) ketabton.com: The Digital Library

خونده اواز درلود، دومره په لوړ اواز یې خندل چې سړي ته به یې د خره هینګاري وریادولې. کله چې موټر حرکت کاوه، نو سورګل د موټر د مخ له سیټ څخه خپل اوږد وربوز را وایست او په قاه قاه یې وخندل: خیر تاسې نن په لاینې موټرو کې کورونو ته ولاړ شئ سبا ته به یوه چاره وکړو.

سبا ماځیګر ګورو چې سورګل موټرو ته جنګلې ورجوړې کړي دي، په دې وخت کې یې لکه څیله مست اوښ یو وار اسمان ته وکتل او بیا یې په فاتحانه انداز وویل: دا دی ستاسې چاره مې وکړه، یو تقسیم اوقات مې جوړ کړ، یو همکار به یوه میاشت په موټر کې دننه او بله میاشت به د موټر په جنګله کې کښیني.

هغه مهال موسم تود و، په موټر کې دننه د ایرکنډېشن د نشتوالي له امله سړي اور اخیست، د موټر جنګله یو څه ښه وه، لږ تر لږه ازاده هوا یې درلوده، همکارانو څه و نه ویل او د سورګل فرمان یې ومانه.

زموږ یو سپین ږیری همکار و چې (اکبرخان) نومېده. داسې ډنګر و لکه د پرتوګاښ لرګی، ډېر ټوکې او خوش طبعه سړی هم و، همکارانو به له نازه مست بوډا باله. یو زه، یو مست بوډا او څو نفره نور همکاران د موټر جنګلې ته وختو او موټر حرکت وکړ، کله چې د کابل باغ بالا ته راورسېدو، نو مست بوډا په لوړ اواز دا سندره شروع کړه:

ښه شوه لیلا، لیلا ناجوړه وه بېګاه
ما ګهیځ ولیده، د ګل په شاني ځلېده.

ده دا سندره ویله او موږ چکچکې ورسره کولې. په همدې ډول به دفتر ته تلو او راتلو. څو میاشتې وروسته هوا سړه شوه، نور نو د موټر په جنګله کې څوک نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوای کښیناستلای. تر دې وروسته سورګل د فرمانونو په اسهال اخته شو، داسې ورځ به نه وه چې یو نوی فرمان به یې نه و صادر کړی. دا فرمانونه به تل غرمه مهال صادریدل.

کله چې به غرمه همکاران د ډوډۍ خوړلو لپاره له خپلو شعبو څخه راووتل، نو یو وار به یې په دالیز کې د یاداښتونو تختې (Notice board) ته کتل، ویل ته ودرېږه چې نن بیا کوم نوی فرمان صادر شوی دی.

یوه ورځ سورګل زموږ پنځه نور همکاران له دې امله له کاره لیري کړل چې چاغ ول، ویل په موټر کې نه ځاییږي، هر یو یې د دوو نفرو ځای نیسي، خو له دې سره بیا هم همکاران په موټرو کې ځای نه شول. تر دې وروسته سورګل امر وکړ چې همکاران دې پنډ کالي نه اغوندي، په تېره بیا بالاپوښ، جاکټ، پوستین او چپنه اغوستل خو بیخي منع دي، ویل په موټر کې ډېر ځای نیسي.

په موږ کې مست بوډا ډېر سړېچن و، د مني په سر کې به یې لا بالاپوښ واغوست، کله چې یې د نوي فرمان له مخې بالاپوښ وکېښ، نو په لومړۍ ورځ سکاروی (سینه و بغل) شو او یوه میاشت په روغتون کې بستري و. ده به ویل زه د (بغل) په ناروغۍ اخته شوی یم، ځکه زه خو نارینه یم سینه نه لرم چې ووایم، سینه وبغل شوی یم.

د سورګل دې نوښت بیا هم د ټرانسپورټ ستونزه حل نه کړه، اخیر یې وویل چې باید هر همکار د ورزش له لارې خپل شل کیلو وزن کم کړي، خو دا امر یې هیڅا هم و نه مانه، چا ویل وخت نه لرو او چا به بیا ویل چې د ورزش لپاره ځای نشته، اخیر دفتر پرېکړه وکړه چې باید د غذایي رژیم له لارې د همکارانو وزن کم کړل شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سبا گورو چې ډوډۍ د خوراک وړ نه ده. دېگ ته یې دومره مالگه وراچولې چې څکه نه په کېږي. په هغه ورځ هیڅا هم ډوډۍ و نه خوړه. په همدې ډول به هره ورځ ډوډۍ د خوراک وړ نه وه، کله ترخه، کله بلمنگه (بې مالگې) او کله بیا سوځېدلې. اخیر همکاران مجبور شول چې د ځانونو لپاره له کورونو څخه ډوډۍ راوړي او یا یې له بازار څخه راوغواړي.
بله ورځ گورو چې د دفتر له څلورو تشنابونو څخه دوه یې تړل شوي او همکاران د نوبت لپاره په لیکه کې ولاړ دي.
زموږ دوه همکاران صوفیان بلل کېدل، دوی به اودس په یوه ساعت کې تازه کاوه، خو لمونځونه به یې بیا یوازې په پنځو دقیقو کې کول. د رسمیاتو په دوران کې به یې یوازې د ماپښین لمونځ کاوه، خو تر ماپښین پورې به یې پنځه شپږ واره اودسونه تازه کول، کله چې به تشناب ته ننوتل، هلته به پسې غیب و غړوب شول، تا چې ویل هلته ویده شوي دي، کله چې به پر استنجا کښېناستل، نو دومره وخت به یې تېر کړ تا چې ویل یوه ژوره کنده کیني. په لږ وخت کې د صوفیانو په اړه د همکارانو شکایتونه ډېر شول، په دې وخت کې نوی فرمان راغی چې صوفیان د ډېرو استنجاوو په تور له دفتره وشړل شول.
همکارانو چې د تشنابونو ستونزه ولیده، نو خوراک او څښاک یې کم کړ. د دفتر مشرتابه فکر وکړ چې هسې هم څوک ډوډۍ نه خوري، هغه و چې دوه اشپزان یې هم له کاره وشړل، اوس نو یوازې چای پخول پاته شوه، سورگل ویل هر څوک به ځان ته خپله چای پخوي، خو همکارانو چای نه څښلې، ځکه چې چایو جواب غوښت او د چای جواب لپاره ځای نه و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د یوه تشناب کیلۍ طاوس خان له ځانه سره ګرځوله، یوازې یو تشناب پاته و. یو همکار چې به تشناب ته ننووت، نو دوه درې نور همکاران به د نوبت لپاره ورته ولاړ ول، کوم همکار چې به په تشناب کې ډېر وځنډېد، نو بل به دروازه ورټکوله چې ژر راووزه!

مست بوډا هم په دوهمه درجه صوفیانو کې راته او په تشناب کې یې ډېر وخت تېراوه. یوه ورځ په تشناب کې مصروف و چې بل همکار دروازه وروټکوله، ویل هله بوډا ژر راووزه! نیم ساعت دي تېر کړ، ته اودس تازه کوې که برمه کارې؟ بوډا په خندا ورغبرګه کړه: لږ صبر وکړه انټرنیټ کمزوری دی، نن فایل درووند دی، ژر نه ډاونلوډ کېږي.

تر دې وروسته سورګل امر وکړ چې هیڅوک په تشناب کې تر یوې دقیقې زیات وخت نه شي تېرولای.

په تش نس نهه ساعته کار کولو او مایعاتو نه اخیستلو له امله په لږ وخت کې همکاران هر یو داسې ډنګر شو لکه د بایسکل پمپ. ښځینه همکارانو سینګارونه پرېښودل، ځکه په یوه دقیقه کې اودس نه کېده، نو سینګار خو لا هلته پرېږده، اوس په دفتر کې هغه پخواني سینګارونه او رنګین مخونه نه وو پاته، هرې ښځینه همکارې ته چې دي کتلي وای تا چې ویل په تور او سپین ټلویزیون کې یې وینم.

پخوا چې به یې ماپښین اودسونه تازه کړل، نو په تشناب کې به یې ځانونه هم ښه خته سینګار کړل. مست بوډا به ویل چې دا ټول د لمانځه برکت دی، څوک چې لمونځ کوي په تندي کې نور له ورایه ښکاري، تاسې دوی ته وګورئ هره یوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

يې لکه حوره داسې ښکلې ښکاري، خو اوس د دفتر هره حوره بې نوره ښکارېده.

ځه وخت وروسته سورګل وويل چې بوديجه نوره هم لږ شوه، بايد پنځوس فيصده معاشونه کم کړل شي، که داسې و نه کړو بايد دفتر يو مخ وتړو. تر دې وروسته ځو همکارانو يو په بل پسې کارونه پرېښودل، اخير له سلو همکارانو څخه يوازې لس نفره پاته شول.

يوه ورځ چې دفتر ته راغلم، نو ګورم چې سورګل لکه فيل مرغ تريو ولاړ دی او شونډک يې راځړېدلی دی، ويل برايې (تېره شپه) ماښام دفتر ته غله را اوښتي او له مالي شعبې څخه يې شل زره ډالر غلا کړي دي، د همدې بې کفايتۍ له امله مو دوه چوکېداران او دوه صفا کاران له کاره وشړل.

سورګل وويل چې له انسان څخه اشتباه کېږي، خير دی چې له مالي مسئول څخه د تجرۍ (سيف) کيلۍ هېره شوې او پر مېز پاته وه، خو بايد چوکيدار او صفا کار پام ورباندې کړی وای. تر دې وروسته سورګل تقسيم اوقات جوړ کړ او هر همکار به په خپل نوبت د دفتر شعبې، دالېزونه او د دفتر غولی جارو کاوه.

ځه موده وروسته سورګل په هره شعبه کې يوازې يو کمپيوټر پرېښود، انټرنيټ يې هم قطع کړ، ځرنګه چې کار نه و او په دفتر کې د کار وسايل هم پاته نه شول، موږ ته د دفتر د صفايي او چوکېدارۍ پرته بل کار نه و راپاته.

يوه ورځ سورګل د دفتر ټول همکاران خپلې شعبې ته وروغوښتل، ويل تاسې اوس هسې هم له چوکيدارۍ او صفاکارۍ پرته بل کار نه کوئ، نو ښه به دا وي چې په قرارداد کې مو هم دغه وظيفه وليکم. همکارانو چې بله چاره نه درلوده، دا ډول قراردادونه يې لاسليک کړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

څو ورځې وروسته چې دفتر ته راغلم، ګورم چې څو مزدورانو د دفتر کمپيوټرونه، فرشونه، چوکۍ، مېزونه، الماري او نور سامانونه ټول کړي او په موټرو کې يې اچوي. سورګل پر تخته يو نوی فرمان ځوړند کړی او داسي يې ليکلي وه: ((څرنګه چې زموږ مالي وضعيت خراب او د دې تعمير کرايه لوړه ده، نو له دې امله مو يو بل تعمير نيولی او هلته کډه کېږو، د کډې کولو له امله د دفتر همکاران د يوې اوونۍ لپاره رخصت دي. کله چې مو کډه په نوي دفتر کې ځای پر ځای کړه بيا به د ټيليفون له لارې ټولو همکارانو ته خبر ورکړو)).
مست بوډا له يوه مزدور څخه پوښتنه وکړه چې زموږ رئيس او نور مشران چېرې دي؟ هغوی زېرخانې ته اشاره وکړه، په دې وخت کې مو د پخوا بر عکس له زېرخانې څخه بل ډول اوازونه واورېدل. زه او مست بوډا په ډار او نيولو ګامونو زېرخانې ته ورکښته شولو، ګورو چې په زېرخانه کې پنځه لوی لوی موږکان (سيو) (سيو) کوي او له خوشاليه پورته پورته ټوپونه وهي.
د موږکانو اوازونه ډېر اشنا ول، کټ مټ لکه د طاوس خان، سورګل او د دفتر د نورو دريو لوړپوړو چارواکو په شان. لکه هغوی چې مسخه شوي او په موږکانو اوښتي وي. موږکان لکه غوايي دومره لوی ول او د نس پوست يې د ښيښې غوندې صاف و، د هغوی په ګېډو کې زموږ د پخوانيو او اوسنيو همکارانو سرونه، د ډالرو بنډلونه او افغانستان د تعليمي ادارو تعميرونو انځورونه داسې ښکارېدل لکه د وينو په ډنډ کې چې لامبو وهي. هغه موږک چې اواز يې سورګل ته ورته و، سوکه سوکه زموږ خوا ته راروان شو، خو زموږ تراه ځنې وشوه او په منډه له زېرخانې څخه راووتو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

څو ورځې وروسته په رسنيو کې راپور خپور شو چې د يوې نادولتي ټولنې دريو مشرانو د خپلې ادارې دوه مليونه ډالره بوديجه غلا کړې او له خپلو کورنيو سره يوه نامعلوم بهرني هيواد ته تښتيدلي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږک چوک

(c) ketabton.com: The Digital Library

د فرهنګي کمیسیون دا غونډه د ښاروال په مشرۍ د دې لپاره راغوښتل شوې وه چې د ښار پر یوه څلور لارې باندې د افغانستان د یوه نومیالي او ښاغلي نوم کېښېږدي. د کمیسیون یو غړی چې نن یې تازه د سر وېښته رنګ کړي او ښی غوږ یې هم ورسره رنګ کړی و، د خبرو نوبت ونیو: ((زما خو د غازي امان الله خان نوم خوښ دی)).
مخامخ ناست سړی چې پزه یې لکه د توتي مښوکه کږه او پکول یې پر سر و، پزه په خپل برګ دسمال پاکه کړه، لکه مست اوښ غړومب یې وهل: ((نه دا بد نوم دی، امان الله خان یو بې دینه سړی و، باید د یوه ښه مسلمان سړي نوم ورباندې کېښېږدو، زما په نظر خادم دین رسول الله حبیب الله کلکاني ښه نوم دی)).
څنګ ته ناست لوېشتکی سړی چې برېتونه یې د چارلي چاپلین په ډول جوړ کړي وه له درده سور او شین واوښت، داسې ناارامه شو لکه غوا ته چې ډوول ووهې، پر یوه او بل انډي شو او بیا یې په لوړ اواز وویل: ((دا خو یو بې سواده، د انګرېزانو جاسوس او سور غل و، باید د یوه روشنفکره، عالم او با شخصیته سړي نوم ورباندې کېښېږدو، زما په نظر د نورمحمد تره کي نوم ښه دی)).
له دې خبرې سره سم د غونډې له تالار څخه د ښځو حمام جوړ شو، خبره سمه نه اورېدل کېده، په پای کې دې نوم پر خټ د کفر ټاپه وخوړله او رد شو.
تر دې وروسته د هیواد د بېلابېلو سیاسي، علمي او فرهنګي شخصیتونو نومونه یاد شول، خو یو هم و نه منل شو. د کمیسیون غړي لکه ستړي جنګي چرګان تر غرمې پورې یو بل په مښوکو او لغتو سره ووهل، خو نه جنګ خلاص شو او نه یې یو بل مات کړل، اخیر پر دې خبره پرېکړه وشوه چې د څلور لارې لپاره به د یوه حیوان نوم غوره کوي.
پکول والا وارمخکې کړ او ویې ویل: ((زما په نظر (وزه) ښه نوم دی)). لوېشتکي سړي یې خبره پرې کړه: ((نه بابا دا خو د یوې ځانګړې سیاسي او قومي ډلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

سمبول دی، باید غیر سیاسي او غیر قومي نوم وټاکو)).

د وړاندیزونو او ردولو په دې په بهیر کې (اوښ) بېچاره هم له دې امله رد شو چې د کوچیانو سمبول دی. (خر) هم له دې امله چا و نه مانه چې له روسانو سره د جهاد پر مهال به مجاهدینو وسلې او مهمات ورباندې وړل او جهادي سمبول دی. دغه ډول پسه هم کوچیانو ته منسوب وبلل شو. آس هم په دې تور رد شو چې د بزکشۍ سمبول دی او بزکشي د یوه ځانګړي قوم لوبه ده.

تر اوږده بحث وروسته خبره مرغانو ته راغله. په سر کې د چرګ نوم یاد شو، خو چرګ له دې خاطره و نه منل شو چې سهار وختي اذانونه کوي او خلک له خوبه باسي. ورپسې د فیلمرغ نوم د لست سر ته راغی، خو هغه هم له دې امله و نه منل شو چې پرتوګ نه اغوندي او د فحاشۍ سمبول دی.

یو چا د باز نوم یاد کړ، خو پکول والا لکه مست اوښ تر خوله یې ځګونه باد شول او په درد یې وویل: ((دا خو په سلو کې سل د پښتونولۍ سمبول دی، خوشال خان د باز په اړه یو بشپړ کتاب لیکلی دی)).

څرنګه چې د کورنیو حیواناتو په اړه موافقه و نه شو، نو د وحشي ځناورو خبره راپورته شوه. په دې لړ کې لومړی د زمري نوم یاد شو، خو د کمیسیون یوه غړي بې واره وویل: ((دا خو هم د پښتنو سمبول دی. امیر کروړ دوولس سوه کاله پخوا ویلي وه چې:

زه یم زمری پر دې نړۍ له ما اتل نسته
پر هند و سند و پر تخار و پر کابل نسته
بل پر زابل نسته
له ما اتل نسته)).

پر دې خبره د کمیسیون د غړو تر منځ شور او غالمغال جوړ شو. ښاروال تر دې مهاله په غونډه کې په درانه خوب ویده و او داسې خرهاری یې کاوه لکه غویی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې حلال کړې، په دې وخت کې په وارخطايي له خوبه راکښېناست او په لړزېدلي اواز يې وويل: ((څه خبره ده، ولي غالمغال کوئ؟)).

د ښاروال مرستيال د دې لپاره چې (ټرت) په (پرت) پټ کړي خبره بلې خوا ته يووړه او په غوړمالۍ يې وويل: ښاروال صاحب وبخښئ چې د ټلويزيون اواز جګ و، ها دا دی کښته به يې کړم. له دې خبرې سره سم يې وويل: ((زما په فکر (موږک) ډېر مناسب نوم دی)).

ښاروال د دې نوم په اورېدو دومره خوشاله شو لکه سپي ته چې هډوکی ورواچوې، خوله يې ويره شوه او غير ارادي يې تر خوله ووتل: ((واه واه! ډېر ښايسته نوم دی)).

له دې خبرې سره سم د کميسيون ګډونوالو چکچکې وکړې. په دې وخت کې د کميسيون يو غړی چې تر دې مهاله يې خبرې نه وې کړي په ارام او معصومانه انداز وويل: ((صاحب دا نوم به د شر او فساد سمبول نه وي؟)). ښاروال يې ژر خبره ورپرې کړه: ((شر او فساد دومره عيب نه دی، متل دی وايي: د ښايستې نجلۍ يو عيب نه عيب دی)).

تر دې وروسته ښاروال بحث راټول کړ او ويې ويل: ((د ښاروالۍ د فرهنګي کمېټې وروستۍ پرېکړه دا ده چې د موږک نوم سم دی)).

درې مياشتې وروسته په څلور لارې کې د موږک يوه لويه مجسمه جوړه شوه، موږک په خوله کې د افغانستان نقشه نيولې او څو ټوټې يې ځنې پرې کړي وې، دغه ډول يې پر خېټه د شهيدانو د جسدونو، سرتورو کونډو، يتيمانو او سوالګرو شلېدلو ګرېوانونو او کنډواله کورونو انځورونه کښل شوي ول.

لارويانو به د موږک مجسمې ته په خوند خوند کتل، خو نه چا څه ويل او نه يې د درد احساس کاوه، لارويان لکه ګرسره چې افغانان نه وي او له بهر څخه افغانستان ته د تفريح لپاره راغلي وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سرو او شنو غویو جګړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پخوا ډېر ښه وختونه ول، چا د عقل پوښتنه نه کوله، بس یوازې یې سر ته کتل، د چا چې به سر هر څومره غټ و، نو هغه به یې ډېر هوښیار باله. هغه مهال چې به د چا سر غټ نه و، نو په وېښتانو، لنګوټې، قره قلي خولۍ، شپو او بلې خولۍ به یې خپل سر غټ ښوده، د چا چې به سر لوی و، نه یوازې دا چې هوښیار بلل کېده، بلکې مشر، شمتن او لوړ پوړی دولتي چارواکی هم بلل کېده، له همدې امله هغه وخت خلکو لوی حکومتي خلک سرداران بلل، لنډه دا چې هغه مهال د (سر)، (سردار) او (سرداری) خبرې خورا تودې وې.

په سندرغاړو کې د استاد محمد حسین سر هم غټ و، څکه نو د وخت پاچا د هغه د یوه آهنګ په سر کې قیضه ور واچوله او (سرآهنګ) یې څنې جوړ کړ، په دې ډول استاد سرآهنګ هم په سردارانو کې حساب او ارګ ته یې لاره وموندله، خو استاد اولمیر بېچاره چې سر یې کوچنی و، حکومت په هنرمندانو کې حساب نه کړ او په پای کې له لوږې مړ شو.

هغه مهال خلک د چا د پاچهۍ، شتمنۍ، چوکۍ او سردارۍ په نښو نښانو دومره نه پوهېدل، بس هر غټ سری به یې سردار باله. تور جبار زموږ باغوان و، ده یوه سپینه غوا درلوده چې خورا غټ سر یې درلود، له نازه به یې (سرداره) ورته ویله.

زما یو ټولګیوال (انار) نومېده. لکه غونډ سری مېږی ملا یې نری، خو سر یې ډېر غټ و. انار په ونه ټیټ و، کله چې به له لیري راروان و، نو یوازې به یې سر ښکارېده، د کلي سپین ږیرو به په ټوکو سردار صاحب باله چې وروسته په همدې نوم مشهور شو.

انار تر دریم ټولګي وروسته ښوونځی پرېښود، ښار ته کډه شو او هلته یې په ښاروالۍ کې ماموریت پیدا کړ. په ښار کې یې قره قلي خولۍ پر سر کوله، اوس

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو سم دم سردار ښکارېده، وروسته يې د سرداری دعوه هم وکړه، خلکو ته به يې ویل چې موږ محمدزي یو، زما یو نیکه د امیر دوست محمد خان په وخت کې د هرات والي و.

د غوايي تر اړودوړ وروسته انار بيرته کلي ته راکډه شو، اوس يې قره قلي خولۍ نه پر سر کوله، نور يې د سردار نوم بد ایسېده، ویل دا د پخواني استبداد پاته شوني دي. انار که څه هم په ونه ټيټ و، خو بيا يې هم سر ته لاس نه رسېده، ځکه چې ده هم د غوايي لکۍ نیولې او د نوي حکومت سردار بلل کېده. اوس يې (یرغل) تخلص کاوه او خورا غټ برېتونه يې پرې ايښي ول.

انار ځان د نوي زمانې په خم کې رنګ کړ، د دې زمانې رنګ سور و، هر څه په سره رنګ ولړل شول، داسي تک سره لکه وینې. بيرغ سور، سترګې سرې، خولې سرې، د دفترونو او دوکانونو لوحې سرې، د کورونو دېوالونه او دروازې سرې، بس هر څه په سره رنګ ولړل شول، آن دا چې تور جبار د خپلې سردارۍ غوا لکۍ او پښې هم په نکريزو ورسرې کړې.

لږ وخت وروسته لېونی باد راوالوت، په وطن کې د سره او شنه غوايي د ملګرو تر منځ جګړه ونښته. په دې وخت کې له پاکستان او ایران څخه د شنه غوايي ملګري راغلل، سره غوايي خو څه کوې، هر هغه څوک يې واژه چې له سره غوايي سره به يې انډيوالي درلوده.

یوه ورځ موږ څو کلیوال په موټر کې ښار ته تلو چې انار هم راسره و. انار پر خپلو غټو برېتونو لاس تېر کړ او په خورا فاتحانه انداز يې وويل: مه وارخطا کېږئ دا انقلاب نه ماتېږي، ځکه چې شوروي اتحاد يې تر شا ولاړ دی، د دې بلاک زور هيڅوک هم نه لري. په دې وخت کې د يوې چاودنې اواز واورېدل شو او موټر

(c) ketabton.com: The Digital Library

ودرېد، سپرلیو په یوه خوله وویل: خدایه خیر پېښ کړې! انار په وارخطایي وویل:دا دی وګوره دغه مو حال دی! خدای خبر چې بیا یې کوم انقلابي ځوان شهید کړ؟ کلېنر وویل چې استاده د موټر ټایر پنچر شو. د انار برېتونو ته مې وکتل، ما ویل یاره نور به د وطن خوند نه وي، ځکه چې عقل له سر څخه برېتونو ته راکډه شو.

څو میاشتې وروسته نورمحمد تره کی ووژل شو او حفیظ الله امین یې ځای ونیو. خلکو به ویل چې امین په خټه خروټی دی. انار هم د دې نوي موټر په شا پسې ځان ځوړند کړ، په هر مجلس کې به یې ویل چې زما مور خروټې ده، مورني نیکه ګان مې سل کاله پخوا د کابل له پغمان څخه کندهار ته راغلي ول، ماماګان مې د امین سکه تربورونه دي.

څو میاشتې وروسته د سره غوایي خاوند د خپلو غویو د ساتلو لپاره افغانستان ته څو لکه عسکر راواستول، امین یې ووژاه، هرې خوا ته جنګونه پیل شول، موږ هم پاکستان ته مهاجر شولو او هلته مو په یوه کېمپ کې واړول.

یوه ورځ زموږ کېمپ ته په موټرو کې څو وسله وال راغلل، دوی مسجد په مسجد ګرځېدل او ځوانان یې هڅول چې د شنو غویو په ننګه جنګ ته ولاړ شي او که دا کار نه شي کولای، نو لږ تر لږه شنو غویو ته دې شوتله برابره کړي. کله چې زموږ د مسجد وار راغی، نو ګورم چې انار هم ورسره دی، اوږده ږیره یې پرې ایښې، برګ دسمال یې په غاړه کې اچولی او خړ پکول یې پر سر کړی دی، ما ویل اناره جوړ په خیر! انار برګ برګ راته وکتل، ویل وبخښه زه انار نه یم، نوم مې مزمل او تخلص مې جهادوال دی. کله چې ما د خپل کلي نښې ورته وویلې، نو د سترګو په اشاره یې پوه کړم چې پر خوله لاس ونیسه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه او انار په مسجد کې يو ځای ګوښه سره کښېناستو. انار ويل ما خو درته ويلي وه چې زما مور خروټې ده، ماما ګان مې د استاد سياف سکه تربرونه دي، زه هم له همدې امله په اتحاد تنظيم کې جهاد کوم، بيا يې وويل: انشاالله مجاهدين بريالي کېږي، ځکه چې ناټو يې ملاتړ کوي او ناټو تر اوسه پورې نه ده ناکامه شوې.

د انار اوږدې ږيرې ته چې مې وکتل، نو نور هم وارخطا شوم، ما ويل عقل بېچاره هم زموږ غوندې کډه په شا ګرځي او دا دی اوس يې زموږ سره د برېتو پر ځای د ږيرو په کېمپ کې اړولي دي.

څو کاله وروسته له افغانستان څخه د سره غوايي ملاتړي عسکر ووتل، د اخيري سره غوايي ښکرونه هم مات شول او يوه ګله شنه غوايي کابل ته ننوتل. له دې سره سم ځينو کډوالو افغانانو خپل وطن ته مخه کړل، زه هم د پېښور له لارې کابل ته روان شوم، ما ويل يو به خپل تحصيلي اسناد واخلم او بل به کابل ووينم. سروبي ته چې ورسېدو پاټک والاوو راوګرځولو. پر پاټک يو لوېشتکی ږيرور سړی ولاړ و، ما چې ښه په ځير ورته وکتل انار و. ورکښته شوم او روغبړ مې ورسره وکړ. انار په خندا راته وويل: ما نه وه درته ويلي چې زموږ جهاد خامخا بريالی کېږي؟ انار رښتيا ويل، د ثور اوومه او اتمه ورځ څنګ پر څنګ سره راغلې وه، د روبلو پروړو (بوسو) د ډالري بوسو په کچه قوت نه درلود، په پای کې اووه سره غوايي خوارځواکه او له لوږې مات شول.

انار ته مې په خندا وويل: ياره اناره ته هم عجيبه بلا يې، دلته څه کوې؟

- ما نه وه درته ويلي چې زما مور خروټې ده

- نو دا پاټک له خروټي سره څه اړه لري؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

- هی ساده، ته نه یې خبر چې حکمتیار صاحب هم خروټی دی
- ښه اوس دا ووایه چې نوی نوم دې څه دی؟
- نوی نوم مې قطب الدین اسلامي دی.

په دې وخت کې له وطن څخه نور هم لاس پر سر شوم، ما ویل یاره لکه چې عقل د سیاسي بډیرو له کېمپ څخه راکډه شوی او اوس یې پر پاټک اړولي دي. شنو غویو په افغانستان کې ټول شنه فصلونه وخوړل، نور یې شوتله نه خوړله، د ډاکټرانو خبره (ویجټېرین) نه ول، بلکې یوازې یې غوښې خوړلې، څه موده وروسته غوښې هم خلاصې شوې، اخیر یې د وسپنې خوړل شروع کړل، په لږ وخت کې یې د افغانستان ټولې وسپنې وخوړلې، اخیر یې د ملي اردو پر وسله تون برید وکړ، په لږ وخت کې یې ټولې وسلې او مهمات وخوړل، ان دا چې روغ رمټ ټانکونه او توپونه یې تېر کړل، تر دې وروسته یوه سیوري ته پرېوتل او په شخوند وهلو یې پیل وکړ.

څرنګه چې ډګر خالي و، نو طالبان پولادي کېبلونه په لاس راپیدا او شنه غوایي یې په وهلو وهلو له کابل څخه وشړل.

یوه ورځ د کوټې له ښار څخه کندهار ته تلم، کندهار ښار ته نژدې په لاره کې طالبانو پاټک اچولی او خلک یې په زوره لمانځه ته کښته کول، زه هم کښته شوم، ګورم چې انار کېبل په لاس ولاړ دی او خلک په زوره لمانځه ته کشوي.

له انار سره مې روغبړ وکړ، یو ځای ګوښه سره کښېناستو. ویل زما نوم اوس ملا غوړ هوتکي دی، زما خسرخېل د روزګان هوتک دي، مېرمن مې د لوی ملاصاحب سکه ترله ده، زه هم د خسرخېلو پر لاس طالبانو ته راغلم. د انار په

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس کې پولادي کېبل ته مې په ځیر ځیر وکتل، نور هم ناهیلی شوم، دا وار مې ولیدل چې عقل له پاټک څخه کېبل ته راکډه شوی دی.

د کېبل پاچهي هم تېره شوه او ډیموکراسي راغله، د ډیموکراسۍ هغه سېلاب چې څو ټنه اوږدې ږیرې، غټ برېتونه، پکولونه، د سره او شنه غوایي څرمنې او لنګوټې یې له ځانه سره یووړې. د سرو او شنو غویو ښکرونه د (ډي، ډي، آر) د پروژې له مخې راغونډ او د سره او شنه غوایي په نوم جګړه همدلته پای ته ورسېده. دا یو عجیبه نظام و، سره او شنه غوایي بیرته پر یوه اخور سره راټول شول، داسې یې غاړې سره ورکړې لکه د دوی تر منځ چې هیڅ جګړه نه وي شوې.

یوه ورځ له څو سپین ږیرو سره د حامد کرزي مبارکۍ ته ورغلم. په ارګ کې یو خېټور سړی په مخه راغی چې خورا قیمتي دریشي یې اغوستې وه، برېتونه یې پاک خریلي او فرانسوي ږیره یې جوړه کړې وه، ویل زه (مزمل پوپل) یم، د کرزي صاحب مشاور. ما ویل کوم مزمل؟ په غوږ کې یې کرار راته وویل: په سترګو ړوند شي انار یم انار. ما ویل ښه اناره دا ته یې؟ ولاکه مې بیخي پېژندلی یې، ما ویل مزمل خو شوې، اوس دا راته ووایه چې څنګه پوپل شوې؟

په خندا یې راغرګه کړه: بل واده مې وکړ، نوي خسرخېل مې د (کرز) د کلي پوپلزي دي، د دوی پر لاس ارګ ته راغلم، په شیرپور کې دوه کورونه لرم، نور یې څه کوې کار مې جوړ دی. د انار لویې خېټې ته چې مې وکتل، نو یو مخ ناهیلی شوم، دا ځل مې ولیدل چې عقل د لوړې له لاسه له کېبل څخه خېټې ته پناه وړې ده.

د ولسمشرۍ انتخابات تېر شول او د (عین او غین) ډلو واک په لاس کې واخیست. یوه ورځ د ولسي جرګې له څو وکیلانو سره ارګ ته ولاړم، انار بیا په

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخه راغی. ما ویل پوپل صاحب جوړ په خیر. انار په خندا راغبرګه کړه: یاره لکه چې سپین ږیری شوی یې، اوس د خپل کلي خلک هم نه پېژني، زه پوپل نه، بلکي احمدزی یم، شرافت احمدزی. ما ویل شرافت خو دې را معلوم دی، اوس دا راته ووایه چې احمدزی څنګه شوې؟ ده ویل زما میره د لوګر احمدزۍ ده، د هغې لارې په ارګ کې پاته شوم.

انار خفه معلومېده، ویل ډېر ناهیلی یم، څلوېښت کاله مو مبارزه وکړه او وطن ته مو خدمت وکړ، خو هیچا مو قدر و نه کړ، اصلا افغانان خپل اصلي خدمتګاران نه پېژني، بس دی نور ستړی یم، غواړم چې خپل پاته ژوند په خارج کې تېر کړم.

انار ته چې مې وکتل، نو خېټه یې په رښتیا هم چې ویلې شوې وه، خو برعکس سرداري سر یې نور هم غټ شوی و، تر ټولو په زړه پورې خبره دا وه چې پښې یې خورا پنډې او بل ډول راته ښکاره شوې، لکه عقل چې یې پښو ته تللی وي.

د انار په پښو کې یوه نړۍ را ته ښکاره شوه، په دې نړۍ کې مې ګڼ شمېر ډالري بانکي حسابونه، ښکلي کورونه، غصب شوي جایدادونه، جګړې، د مړو هډوکي، د کونډو او یتمیانو څیري ګرېوانونه ولیدل، پر دې سربېره مې څو غټ غټ سره او شنه غوايي ولیدل چې غبړه په غبړه پراته او مړه شوي ول، د غویو غاښو ته مې وکتل، یو شیرپور شوتله یې په غاښونو کې بنده وه، داسې ښکارېدل لکه ډېره شوتله چې یې خوړلې او مړه شوي وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بارانونه او سینگارونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کابل کې بارانونو څو زره هلکانو او نجونو ته درانه مالي او جلدي زيانونه واړول. د سينګار خبري اژانس د راپور له مخې پرونيو بارانونو پنځه زره ميټريک ټنه سرخي، سپيده، د سترګو زرين او سينګار نور مواد په اوبو لاهو کړل.
د سينګارپوهنې کميسيون ویاند زلمی اړايشګر وايي چې د سېلاب ډېری قربانيان د دولتي او خصوصي پوهنتونونو محصلين او يا محصلو نجونو ته په لار کې ولاړ هلکان دي، په دې اړه څو محصلې نجونې داسې وايي:
((زما نوم سويتا ده. زه پرون ارايشګاه ته ولاړمه، په پنځه زره افغانيو مې ځان جوړ کړ، کله چې پوهنتون ته راتلم په لاره کې باران راباندې شروع شو، له سره تر نوکه يې لنده خيشته کړمه، بې له دې چې کوم هلک مې ووينې ټول سينګار مې خراب شو، نورې پيسې نه لرمه چې بيا ځان سينګار کړم، همدا مې د پلار ټول معاش و. سينګار موږ ته ډېر ضروري دی، همدا سينګار دی چې موږ پوهنتون ته هڅوي، که سينګارونه نه وي، نو درسونه به هم نه وي)).
((زما نوم تولسي ده، زه د يوه هلک ډېره خوښېدلمه، غوښتل يې چې واده راسره وکړي، خو کله چې پروني باران زما سينګار پاک کړ او هلک زما د مخ اصلي بڼه وليده، نو سمدستي پښېمانه شو، ويل زه ستا سره واده نه کوم، په دې وير کې مې دا شعر وليکه:
زموږ دي يووړل د لکونو سينګارونه
بارانه ورانه دي شه خونه
په وير اخته دي کړل هلکان او ټوله نجونه
بارانه ورانه دي شه خونه
که سينګار نه وي زه به څه کړمه درسونه
بارانه ورانه دي شه خونه)).

(c) ketabton.com: The Digital Library

((زما نوم کامولیکا ده، باران مې ټول سینګار پاک کړ، سخته خفه شوم، باران یوازې زما سینګار پاک نه کړ، بلکې د خلکو یې راپام کړل، زه تل تنګې او نازکې جامې اغوندم، تر اوسه پورې دا کار چا بد نه ګاڼه، خو کله چې مې باران کالي لانده کړل، نو ټولو راته کتل، ځوانان خیر دی، سپین ږیرو هم ډېر بد بد راته کتل، ویل نه شرمېږې چې داسې نازک کالي دې اغوستي دي؟ لنډه دا چې زه نور نرۍ جامې نه اغوندمه، یوه لنډۍ ده چې وایي:
بیا به نرۍ جامې و نه کړم
پرون باران و جانان ټوله ولیدمه)).
پرونیو بارانونو د نجونو تر څنګ ګڼ شمېر هلکان هم ځپلي او له خواریه یې ایستلي دي، په دې اړه دوه هلکان وایي:
((زما نوم ارمان فیشن یار او د ښکلو هنرونو د پوهنځي محصل یم، زما په مخ کې ډېونه دي، ما به هغه هره ورځ په ګلګل وهل، یوه نجلۍ هم نه پوهېده چې زه څنګه یم، ټولو نجونو راته ویل چې ډېر ښه ایسې، خو کله چې مې پر مخ باران وشو، نو ټول ګلګل یې پاک او د مخ ډېونه مې ښکاره شول، اوس فکر نه کوم چې نجوني به ما ته د پخوا په سترګه وګوري، زه څو واره په پوهنتون کې ناکامه شوی یم، خو دومره نه یم خفه شوی لکه اوس چې خفه یم)).
((زما نوم سورج دی، ما به هره ورځ سینګار کاوه او د پوهنتون په دروازه کې به درېدم چې نجوني رخصت شي او زه یې ووینم، خو پرون د رخصتۍ پر وخت ډېر تېز باران شروع شو، نجوني لکه باران وهلي کوترې په منډه ولاړې. تر ټوله بده دا چې زما د مخ سینګار پاک شو او یوې نجلۍ ولیدم، زه باور لرم چې دا نجلۍ به ډېرو نجونو ته ووایي چې زه په حقیقت کې بدرنګه یم، خو په سینګار ځان ښایسته کوم.
یوه نجلۍ چې دغه صحنه یې په خپلو سترګو لیدلې داسې وایي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

((زما نوم کترینا ده، پرون ډېره سخته ورځ وه، په نیم ساعت کې د سینګار ځو زره ټنه مواد د نجونو له مخونو څخه کابل سیند ته ورتوی شول، یوه عجیبه صحنه وه، د کابل سیند یو مخ سور او سپین اوښتی و، ځو ځله مې زړه را غونډ کړ چې سیند ته ځان ور واچومه چې له سره تر نوکه پورې سینګار شمه، خو ډارېدم چې سیند مې ډوبه نه کړي)).

خو د ښځینه چارو کارپوه ډاکټره برېښنا نرښځی بیا دا پړه د مالیې پر وزارت وراچوي:

((په ګمرک کې د سینګار د موادو کیفیت سم نه کتل کېږي، له دې بارانه سره موږ ته معلومه شوه چې د سینګار د موادو کیفیت سم نه و، که یې کیفیت ښه وای، نو له یوه بارانه سره به له مخ څخه نه پاکېدای)).

د بشري حقونو یوه فعاله مېرمنه ساګر نرګډی وایي:

((د ښځو، په تېره بیا د محصلینو سینګار د هغوی لوړ شخصیت ښيي، کله چې د یو چا شخصیت ته تاوان رسېږي، نو دا یو بشري ناورین دی، دولت باید ددې کار لپاره تدابیر ونیسي او هغه پیسې چې له طبیعي پېښو سره د مبارزې په لاره کې لګېږي، باید یوه برخه یې د دغسې طبیعي پېښو لپاره هم جلا کړل شي)).

د ښځو چارو وزارت هم د یوې اعلامیې په خپرولو سره په دې ناورین خواشیني ښکاره کړې او وايي: د دې لپاره چې دغسې بشري ناورین بیا تکرار نه شي، نو په هر پوهنتون کې به یو یو سینګارتون یا ارایشګاه جوړوي.

عیني شاهدان وایي چې په همدې ورځ په کونړ ولایت کې هم سېلابونه راغلي دي، دغو سېلابونو پنځوس تنه ښځې او ماشومان وژلي او څلور سوه کورونه یې ویجاړ کړي دي، خو تر اوسه پورې په دې اړه نه دولت، نه نړیوالو بشري ټولنو او نه هم رسنیو څه ویلي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناسُنته وزیر

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ټلویزیون پر پرده ولیکل شوه: عاجل خبر. ور سره سم یو خبریال راښکاره شو، ویل اوس ستاسې پام یوه تازه خبر ته را اړوو: د افغانستان ولسمشر د دولت ټول مهم غړي ارګ ته وربللي او غواړي چې هغوی ته خپله یوه مهمه او تاریخي فیصله واوروي. دا غونډه همدا اوس له ټلویزیون څخه په ژوندۍ بڼه خپرېږي.
په ټیلویزیون کې د غونډې تالار ښکاره شو، یو وزیر ککو چاکلیټ خوړل او پر سپینو غټو برېتو یې د ککو توره ټوټه پرته وه، داسې ښکارېده لکه پر برېتو چې یې یو غټ تور مچ ناست وي. د پارلمان یو وکیل له یوې پنډې ښځې سره خبرې کولې او خپل سر یې د هغې له ټټر سره لګولی و، فضا ډېره عاشقانه معلومېدله، لکه نن چې د عاشقانو ورځ وي.
یوه شېبه وروسته ولسمشر سټیج ته راغی، تندی یې خورا تریو او ډېر جدي ښکارېده.
د ولسمشر په لیدو د غونډې ټول برخه وال له خندا شنه شول او هر یوه خپلې خېټې ته اشاره وکړه، ځکه نن د ولسمشر خېټه دومره لویه ښکارېده چې له سټیج سره لګېده.
ولسمشر لومړی د تالار دروازې ته په ځیر وکتل او بیا یې وویل: درنو حاضرینو! تر هر څه دمخه غواړم ستاسې څخه یوه پوښتنه وکړم: آیا غواړئ چې نن ملت ته رښتیا وواياست؟ په غونډه کې چوپه چوپتیا خپره شوه. یوازې د موبایل ټینګ و پینګ اورېدل کېده. دا د پارلمان هغه وکیل و چې د مخ په لیکه کې ناست او په خپل موبایل کې یې د چینجي ګیم کاوه.
ولسمشر زیاته کړه: دا دی لومړی یې زه له ځانه پیلوم. زه په ډاګه ملت ته وایم چې موږ په تېرو دوولسو کالو کې یو اساسي کار هم و نه کړ او هر ډول فساد ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

مو لاره اواره کړه، خو اوس زه غواړم چې دا فساد ورک کړم او دا کار همدا نن کوم.

د ولسمشر لومړی مرستیال له دردده سور او شین واوښت، پر خپله چاغه پزه یې لاس تېر کړ او په ډېر اواز یې وویل: موږ څو کاله جهاد او مقاومت وکړ چې دغسې یو نظام راولو او تاسې یې فاسد بولئ؟

ولسمشر په درد ورغبرګه کړه: تاسې ملامت نه یاست، ځکه د وینې فشار مو لوړ دی او غوږونه مو څه نه اوري، ستاسې دا خو فشار نه،بلکې فیشهار دی فیشهار.

د ولسمشر دوهم مرستیال نسوار خولې ته واچوله، خپله ړنګه بنګه لنګوټه یې پر سر سمه کړه او په ډکه خوله یې وویل: دا د راتلونکي ولسمشر کار دی، موږ یې څه کوو؟ ولسمشر په ترخه خندا وویل: هو انتخابات راروان دي، په تاسې کې به یو ځوان انتخابات وګټي، خو دا ځوان به نظام چېرې جوړوي؟ په افغانستان کې خو ټولې دولتي ځمکې زورواکانو غصب کړي دي، بس یوازېبارګ پاته دی.

یو وزیر چې په موبایل کې یې خپلې معشوقې ته پیغامونه استول، نیکټایي پر خپله لویه خېټه اواره کړه، غاړه یې لوړه کړه او ویې ویل: مګر موږ په تېرو دوولسو کالو کې ډېرې لاسته راوړنې هم لرو. ولسمشر یې خبره پرېکړه او په خندا یې وویل: بس پوه شوم، ستا لاس ته راوړنه خو دا ده چې ټوله ورځ نجونو ته پیغامونه استوې.

د سترې محکمې رئیس وویل: نو چاره څه ده؟

ولسمشر: یاره انډیواله دا نظام نور نه جوړېږي، لکه زړه غړکه چې یو ځای یې ورګنډې ګورې چې بل ځای یې څیرې دی، زما خو داسې خوښه ده چې یوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوې غوړکه رانیسو، خو له امریکایانو څخه یې نه رانیسو، ځکه چې د (بُن) غوړکه موړ او تاسې ټولو ولیده چې څنګه وه؟
د انتخاباتو د کمېسیون رئیس: آیا خوښه مو نه ده چې دا کار نوي حکومت ته پرېږدئ؟ ولسمشر: وایي چې څنګه ځنګل هغسې یې کربوړی، نوی حکومت به هم د همدې ناولو کمیشنرانو د فساد محصول وي، یو به په موبایل کې د چینجي ګېم کوي او بل به له نجونو سره په چټ لګیا وي.
د ولسي جرګې مشر: که تاسې امنیتي سند لاسلیک کړئ، نو ډېرې ستونزې به حل شي. ولسمشر: د امنیتي سند په لاسلیک کولو سره سوله نه راځي، باید یوه نوې لاره ولټوو.
د بهرنیو چارو وزیر د خپل کمیس تنۍ خلاصې کړې: نور به خدای خیر کړي، تاسې ژر دا امنیتي تړون لاسلیک کړئ چې زه خپلو خارجي سفرونو ته ورخلاص شم، پوره درې ورځې کیږي چې دغه نژدې تاجکستان ته هم نه یم تللی، ډېر مې زړه تنګ دی.
ولسمشر: زه دا تړون ګر سره نه لاسلیک کوم. امریکایان له لومړۍ ورځې راهیسې زما سره صادق نه ول، زه اصلاً د دوی له لاسه دې ځای ته راورسېدم چې اوس نه په ملت کې ځای لرم او نه دوی باور راباندې کوي، تېره شپه مې دومره چورت خراب و چې د (پولاد علمدار) ډرامه مې هم و نه لیدله.
یو سلا کار وزیر چې پلن سنت او خړیته پزه یې درلوده ولاړ شو، د رکوع په ډول پر ملا کړوپ شو او په ټیټ اواز یې وویل: جناب رئیس صاحب! ستاسې فیصله څه ده؟ ولسمشر په صاف اواز وویل: دا چې امریکایان مې په مرموز ډول وژني،

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو ښه به دا وي چې ملت ته خو هم لږ خدمت وکړم او د عزت مرګ ولرم، د عزت مرګ دا دی چې همدا اوس ستاسې په مخ کې ځان وژنم.
په مجلس کې شور جوړ شو او هرې خواته چیغې پورته شوې، د بهرنیو چارو وزیر ولاړ شو او په ژړا یې وویل: ای زموږ ګرانه رهبره! ای زموږ ملي مشره! د خدای لپاره دا کار مه کوه!
ولسمشر: کښېنه منافقه! تاسې ټول ناځوانه یاست، زه مو د امنیتي تړون په برخه کې یوازې پرېښودم. په تالار کې ناست خلک ټول ودرېدل او چیغې یې کړې: د خدای پر پار دا کار مه کوه! خیر دی دا کار مه کوه...
ستیج ته نژدې یو نری او کمزوری اواز واورېدل شو، ولسمشر وویل: چوپ شئ! یو بوډا په ژړغوني اواز وویل: دا کار مه کوه، ما خوب لیدلی دی چې امریاکان ستا شرطونه مني او ستا د خوښې کاندید واک ته رسوي.
ولسمشر: په یوه شرط ځان نه وژنم چې تاسې ټول به هر یو پر خپل جرم اعتراف کوئ. په مجلس کې چوپه چوپتیا خپره شوه، هیچا هم څه و نه ویل.
ولسمشر: ښه نو تاسې یو هم پر خپله ګناه اعتراف نه کوئ ها؟ زه همدا اوس ستاسې په مخ کې ځان وژنم. ولسمشر تر خپلې چپنې لاندې لاس ننه ایست. له دې سره سم په مجلس کې شور او زوږ جوړ شو: اې د خدای پر پار مه کوه! دا څه کوې؟ لمن درته غوړوو دا کار مه کوه!
د ولسمشر یو غوړه مال سلاکار وزیر چې د غونډې په لومړۍ لیکه کې ناست او د پتلانه کمربند یې ټینګاوه، له ډاره ولاړ شو او پتلون یې تر نیمایي پورې لاندې وښویېد، تور مخ یې لکه بانجن په تور رنګ کې شین واوښت: ای زموږ ګرانه بابا! ته چې ځان وژنې موږ چا ته پرېږدې؟ که ته مړ شې، موږ ټول به یتیمان شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولسمشر: بېغمه اوسه تاسې ټول راسره بیا یم، زه ځانمرګی برید کوم او تاسې ټول مفسدین به یو ځای راسره ووژل شئ. له دې خبرې سره سم یې ستېج وډباوه او په جګ اواز یې وویل: ما ته وګورئ! په دې چپنه کې مې شل کیلو ګرامه باروت ځای پر ځای کړي او همدا اوس یې چووم. مور او تاسې یو ځای د بُن د فیصلې له مخې افغانستان ته راغلي وو او دا دی زما د فیصلې له مخې بېرته له افغانستان څخه ځو، خو اروپا او امریکا ته نه، بلکې د خدای پاک حضور ته ورځو.

په دې وخت کې د ولسمشر د مرستیال سا بنده شوه، پزه یې لکه د فیل مرغ شونډک نوره هم وپړسېده، شا و خوا یې وکتل او ورو د دروازې خواته روان شو، خو ولسمشر ناره کړه: ودرېږه چېرې ځې؟ د ولسمشر د مرستیال په بنده بنده ژبه وویل: صاحب تشناب، تشناب؛ ولسمشر: دروازه مې تړلې ده، هېڅوک هم د باندې نه شي تلای.

د یوه قاضي رنګ لکه کورکمن ژیړ واوښت، لویه خېټه یې څو واره ژر، ژر پورته کښته شوه، سوکه یې خپل بوټونه او کورتۍ وایستل او د کړکۍ خوا ته روان شو، په دې وخت کې یې د اوبو بوتل له لاسه ولوېد، د ولسمشر ورته پام شو: قاضي صاحب څه کوې؟ غواړې د کړکۍ له لارې وتښتې؟ بېغمه اوسه! ټولې کړکۍ مې بندې کړې دي.

قاضي پزه کش کړه او کرار یې وویل: ما ویل دا کړکۍ به خلاصه کړم، په تالار کې یو قسم بد بوی دی.

ولسمشر: ددې فساد بدبویي پخوا لا ټوله دنیا پر سر اخیستې وه، خو ستا پزې ته یې اوس بوی درغی ها؟ نه وینې چې جنرال صاحب د خپل پتلانه پایڅې داسې کلکې تړلې دي لکه بزکشي چې کوي، بدبخته تا به هم دغسې یو (ساونډپروف)

(c) ketabton.com: The Digital Library

پتلون پیدا کړی وای. ولسمشر چپني ته لاس کړ، له ګرېوان څخه یې د ځانمرګي واسکټ بټن راوایست چې سره اشاره یې بله او مړه کېده.
په دې وخت کې د موبایل ټینګ وپینګ واورېدل شو، ولسمشر په قهر وویل: وکیل صاحب څه کوې؟ کوم سفارت ته زنګ وهې؟ بېځایه زحمت مه باسه، موبایلونه مو کار نه کوي، تاسې به ټول زما سره وژل کیږئ، خو په یوه شرط مو دباندې پرېږدم چې پر خپله ګناه اعتراف وکړئ، ښه څوک تیار دی؟
د ولسمشر مرستیال په بنده بنده ژبه وویل: صاحب زه یو ملیارډ ډالره لرم، څو وسله والې ډلې او شخصي زندانونه لرم، یو ډېر خروړی او جنګي سپی لرم، یو چا له کشمیره په تحفه کې رالیږلی دی، ډېر غښتلی سپی دی، یو لک ډالره بیه لري.
ولسمشر په ترخه خندا وویل: ستا په کیسو خبر یم، خو بیا هم ښه شو چې تا په خپله خوله اقرار وکړ.
د ولسمشرۍ یو کاندید چې پلاستیکي غاښونه یې په خوله کې سمول، په کنډوله خوله او ګنګوړه ژبه وویل: صاحب زه اوس هم بهرنی تابعیت لرم، خو په رشوت مې ځان خلاص کړ.
ولسمشر: بې ادبه ولې ناست یې، په ولاړې خبرې وکړه! وایي تر اوسه استاد شوی نه یې بیا نېچې غلا کوې؟
کاندید: صاحب ستا قربان شم، نه شم ولاړېدای، پرتوګاښ مې تښتېدلی دی.
ولسمشر: ښه پرتوګاښ دې تښتېدلی دی؟ څه خیر په ناستې خبرې وکړه!
کاندید: یوه کاندید د رایو ورکولو یو لک کارډونه په موټر کې اچولي ول چې د انتخاباتو کمېسیون ته یې یوسي، کله چې زه خبر شوم، نو لاره مې ورته ونیوله او

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه کارډونه مې ځنې غلا کړل، که رښتیا ووایم، نو ما پخوا په مسجد کې څپلۍ غلا کولې، بیا یو چا په یوناما کې مقرر کړم، هلته مې انګلیسي زده کړه، بیا مې یو خصوصي شرکت جوړ کړ، یوه ورځ یوه خارجي راته وویل چې ځان ولسمشرۍ ته کاندید کړه، پیسې یې موږ درکوو، یو میلیون ډالر یې مخکې راکړل.

ولسمشر: رښتیا هم که د لمانځه پر مهال څپلیو ته ګورو، نو لمونځ مو فاسدیږي، نو ښه به دا وي چې غل د امام پر ځای ودروو، تر سترګو به مو لاندې وي او څپلۍ به نه شي غلا کولای.

یو سړی چې د تالار په پای کې ناست و، په تلوار وویل: نو تا خو موږ په جماعت مصروفه کړي وو، خو وروښو دې د شا له خوا زموږ څپلۍ غلا کړې.

ولسمشر په قهر وویل: دا څوک و؟ سړي ځان د خلکو تر شا پټ کړ. په دې وخت کې د تالار په پای کې ژړا واوریدل شوه، ولسمشر په ځیر ورته وکتل: وزیر صاحب څه خبره ده؟

وزیر په داسې حال کې چې له غاړې څخه یې نیکټایي خلاصوله داسې وویل: صاحب زما عمر پنځه ویشت کاله دی، خو جعلي تذکره مې جوړه کړې ده، د یوه مړه شوي ډاکتر تحصیلي اسناد مې خپل په نوم کړي دي، زه اصلاً یو پنچرمېن وم، خو وروسته په یوه سفارت کې مقرر شوم، هلته مې انګلیسي زده کړه، بیا مې یوه امنیتي کمپنۍ جوړه کړه، په هغه کې مې شل میلیونه ډالره غلا کړل، کله چې تاسې د اعتماد رایې اخیستلو لپاره پارلمان ته استولم، نو یو میلیون ډالر مې د پارلمان وکیلانو ته رشوت ورکړ، بل دا چې سنت شوی هم نه یم.

ولسمشر څټ وګراوه او کرار یې وویل: دا نو زما د دفتر د رئیس ګناه ده چې خلک سم نه ګوري او ماته یې اسناد رالیږي، د عامي روغتیا وزیر هم ملامت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې دومره لوی تخنیکي مشکل ته یې پام نه دی کړی، ما به هغه جراح ډاکټر ته د سرو زرو مډال ورکړی وای چې زما وزیر یې سنت کړی وای، زه خو تل د اصلاحاتو طرفدار یم، البته د هر ځای اصلاح چې وي، که تر نامه کښته او که پورته اصلاح وي.

د تالار په دوهمه لیکه کې د والي صاحب تر خولې یوه لویه چیغه ووته: زه اعتراف کوم چې د ولایت ټولې چارې مې د (پي، آر، ټي)، امریکایانو او ګاونډیو هېوادونو په خوښه سنبال کړي دي، له طالبانو سره هم پټې اړیکې لرم، د هغوی په نوم مې لس مکتبونه او پنځه شفاخانې سوځولي دي، پنځوس بمونه مې چوولي چې دوه سوه بې ګناه خلک پکې وژل شوي دي، پردې سربېره مې شل پلونه هم په بمونو الوزولي دي. دا کارونه مې د دې لپاره کړي چې تاسې اوپراتیفي بودجه راکړئ او بل نو تاسې خو خبر یاست چې زه همجنس بازه هم یم.

ولسمشر: خوله دې بنده کړه رذیله! همجنس باز یې که هره بلا یې، دې خواته ودرېږه!

قاضي صاحب ولاړ شو، ږیره یې وربېږدېدلې او پر ځمکه ولوېد، په پروتي یې په ژړا وویل: زه له قاچاق کوونکو سره ښه پخه انډیوالي لرم، په شیرپور کې دوه کورونه او لس ملیونه ډالره لرم او بل نو ته خو خبر یې چې چرس هم څکوم، یو ځل خو ما او تا دواړو... ولسمشر یې خبره پرې کوي: چوپ شه احمقه!

د پارلمان یو وکیل چې کمیس یې ایستلی و، خولې پر راماتې وې، د معدني اوبو بوتل یې په لاس کې او پر خپله پړسېدلې خېټه یې اوبه تویولې، خپله لنډه او پنډه غاړه اوږده کړه او په تکلیف یې وویل: قسم په خدای که ماته خپلې مېرمنې هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

رایه راکړې وي، په درغلیو پارلمان ته راغلی یم، پیسې سفارتونو راکړې دي، اوس لس ملیونه ډالره لرم، په دوبۍ کې هم پنځه کورونه لرم. بل دا چې تر اوسه پورې یوازې ته خبر یې چې زه نرښځی یم، خو اوس باید ملت هم خبر شي.

ولسمشر: نرښځی خو ګناه نه ده، ما ډېره هڅه وکړه چې یو نرښځی پیدا کړم او ستره محکمه په لاس ورکړم، ښځو به تل انتقاد کاوه چې هم د دولت رئیس او هم یې د درو ګونو قواوو رئیسان نارینه دي. ما فکر وکړ چې د دولت قوه نارینه، دوهمه ښځې او دریمه قوه نرښځي ته وسپارم، خو چا نه راسره منله، بل دا چې ما غوښتل د ولسمشرۍ لپاره د یوه نرښځي کاندید ملاتړ وکړم، خو امریکایانو اجازه را نه کړه.

د تالار له کونج څخه یو رېږدېدلی اواز واورېدل شو: رئیس صاحب د خدای لپاره پر ما رحم وکړه! د تالار په کونج کې یو سړی څرګند شو چې د چاودنې له ډاره یې باطلدانۍ په سر اغوستې وه، څرنګه چې د سړي سر رېږدېده، نو له حلبي باطلدانۍ څخه کړپهارۍ پورته کېده.

ولسمشر: هلکه کوم یو یې؟ بس بس و مې پېژندلې، ته خو هغه د (...) ګوند رهبر یې، ښه وایه!

د سیاسي ګوند رهبر: صاحب ما په امریکا کې سپي پرېولل، له امریکایانو سره یو ځای افغانستان ته راغلم او د ماین پاکۍ سپیانو ته به مې خواړه تیارول، بیا یوه امریکایي جنرال په کابل کې د امریکا سفارت ته بوتلم، سفیر راته وویل چې یو سیاسي ګوند جوړ کړه، موږ به مرسته درسره وکړو. هغه و چې ما هم ګوند جوړ کړ، سفارت چې به څه راته ویل ما به هغسې کول. بل نو ته خو خبر یې چې زما عمر کم دی، تر اوسه پورې بلوغ ته نه یم رسېدلی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولسمشر: یوازې ته نه یې، د افغانستان اکثره سیاستوال نابالغه دي، که دوی بلوغ ته رسېدلي وای، نو اوس به افغانستان په داسې بد حال کې نه وای.
په دې وخت کې د تالار په یوه کونج کې چکچکې واورېدل شوې، ټول حیران شول چې په دې وخت کې څوک چکچکې کوي؟ ګوري چې یو سړی تر چوکۍ لاندې پروت دی، خو سر یې را ایستلی دی. ولسمشر چیغه کړه: ښه ته د فساد رئیس یې؟ ښه رئیس صاحب راته ووایه تا څه ناروا کړې ده؟
له اداري فساد سره د مبارزې د کمیسیون رئیس: صاحب ما د مفسدینو اتحادیه جوړه کړې ده، د دولت په درې ګونو قواوو کې چې هر څومره مفسدین دي هغوی مې سره جوړ کړي دي. زه اوس اته سوه ملیونه ډالره لرم، ستاسې ونډه مې هم په کابل بانک کې هغه حساب ته در استولې ده چې تاسې راته ویلي و.
ولسمشر: بس، بس! کابل بانک پسې پرېږده.
په دې وخت کې د ولسمشر یو چا ته پام شو او ناره یې کړه: دا کوم یو دی چې تر چوکۍ لاندې پټ دی او پښې یې راوتلې دي، هلکه کوم یو یې راووځه!
چوکۍ پورته شوه او یو لوی مخی سړی راپورته شو: صاحب زه د انتخاباتو د کمیسیون رئیس یم، ما د ولسمشرۍ لپاره ټول هغه کاندیدان له لېسته وایستل چې تا راته ویلي ول، مثلا: ...
ولسمشر یې خبره پرې کړه: اوف بس ده نوره حوصله نه لرم، زه خپله فیصله کوم: آی زما کړېدلیه او بېچاره ملته! هغه مکروبونه چې امریکایانو او د هغوی انډیوالانو د بُن د پرېکړې له مخې افغانستان ته را استولي او ستاسې هر اندام یې په درد اخته کړی و، ما هغه مکروبونه بېرته راغونډ کړل او تاسې یې په دې تالار

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې وینئ. دا دی زه نن خپل فرض ادا کوم او دا مکروبونه له منځه وړم. دا دی زه همدا اوس ځانمرگی برید کوم: الله اکبر.

****

د ټیلویزیون پر پرده سره لمبه ښکاره شوه او وروسته تیاره راغله. څو شیبې وروسته ویاند د ټلویزیون پر پرده راښکاره شو او ویې ویل: گرانو لیدونکو! د افغانستان ولسمشر په ارگ کې ځانمرگی برید وکړ او ورسره د غونډې ټول گډونوال ووژل شول، د خبر نور جزیات به وروسته درته وړاندې کړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غلو مشر ولې حج ته تللی دی؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

جبار موبایل بندکړ او بیا یې د خپل ملګري سردار پر اوږه لاس کښېښود، ببرې وروځې یې لکه د تږي خره راوځړېدې: یاره سرداره خدای خبر چې دا دي هغه هلک وي چې حاجي صاحب موږ ته راښوولی و، ځکه چې زه د صراف اواز پېژنم او د صراف زوی مې هم لیدلی دی، د صراف د زوی پر ځای مو بل څوک راوستلی دی.

سردار ژبه تر غاښو لاندې کړه، یوه شیبه چورت یووړ او بیا یې سر راپورته کړ: رښتیا هم چې بل څوک مو راوستلی دی، خو څه وکړو؟ حاجي صاحب ته هم نه شو ویلای چې د یوه سړي پر ځای دې بل سړی راوستلی دی، هغه به وایي چې ولې مو پام نه کاوه او که هلک بیرته خوشي کوو مصرف مو شوی دی.

جبار څټ وګراوه او بیا یې د کوټې خیرن چت ته وکتل: رښتیا هم چې مصرف مو شوی دی، پولیسو ته مو څومره پیسې ورکړې، د کندهار له ښاره بیا تر چمن پورې مو د موټر کرایه ورکړه، که هلک خوشي کړو حاجي صاحب ته څه ووایو چې دا پیسې مو په څه شي مصرف کړې؟ حاجي صاحب خو درمعلوم دی چې که یو وار درد ورغی، نو مرګ خو څه کوې چې حلال به مو کړي او مړي به مو کارګانو ته ورواچوي.

د سردار په تندي کې ګونځې وغځېدې او د موبایل پر ښیښه یې ګوتې تېرې کړې: د هلک پلار ته خو مو مخکې لا خبر ورکړی دی چې پیسې برابرې کړي، اوس به پوښتنه ځنې وکړو چې پیسې یې برابرې کړي که نه، څنګه دې خوښه ده؟ د جبار پنډې شونډې وښورېدې او په مات زړه یې وویل: ته خو زنګ ور ووهه چې څه وایي؟ سردار موبایل راپورته کړ او د احمد د پلار نمره یې ووهله:

- بلې!

(c) ketabton.com: The Digital Library

- څنګه شو پیسې مو برابرې کړې؟
- د مېرمنې سره زر مې خرڅ کړل، له وروڼو څخه مې هم پیسې پور کړې، خو ټولې لس لکه کالداري شوې، قسم په خدای که بله یوه روپۍ هم لرم
- نو په دې خو کار نه کیږي
- د خدای پار دی څه وکړم له ځانه خو پیسې نه شم جوړولای؟
- نو بیا یوه میاشت صبر وکړه چې زموږ مشر راشي
- ستاسې مشر چېرې دی؟
- زموږ مشر حج ته تللی دی، بیا به هم زه خبرې ورسره وکړم او بیا به تاته زنګ دروو‌هم.

سردار لا تیلیفون نه و بند کړی چې د احمد د پلار دا خبره یې په ټیټ اواز کې واورېده: عجیبه ده! د غلو مشر هم حج ته تللی دی؟

سردار تندی تریو کړ او جبار ته یې مخ ورواړاوه: دې خلکو خو پر موږ بیخي د سرو کفارو ګومان کړی دی، وایي د غلو مشر هم حج ته تللی دی؟ خبر نه دي چې حاجي صاحب هر کال حج ته ځي. موږ چې دلته په کال کې څومره پیسې ګټو حاجي صاحب یې په یوه میاشت کې هلته ګټي. دا ټول د خدای د کعبې برکت دی، که نه نو موږ دلته هره ورځ غلاوي کوو، ولې دومره ډېرې پیسې نه شو ګټلای؟

جبار یې په خوله کې ورولوېد: یاره سرداره چې زه او ته هم حج ته ولاړ نه شو په دې یوه لک او دوه لکه مو ګوزاره نه کیږي. جبار تندی تریو کړ او په بې صبرۍ یې ورغبرګه کړه: خیر ته اوس د حج خبرې پرېږده، حاجي صاحب ته زنګ ور

(c) ketabton.com: The Digital Library

وواهه چې له هلک سره څه وکړو؟ سردار هم د تایید په ډول سر وښوراوه او د خپل مشر نمره یې ووهله:

- بلې!
- سلام علیکم
- وعلیکم السلام
- حاجي صاحب زه سردار خبرې کوم
- سرداره څنګه یې جوړ یې؟
- هو شکر جوړ یم، تاسې څنګه یاست حج په خیر تېرېږي؟
- هو بیخي په خیر تېرېږي، همدا اوس په عرفات کې ولاړ یم، د ټولو اسلامي ملکو حاجیان په عرفات کې راټول شویدي او خدای ته زارئ کوي.
- بس خدای مو عبادتونه قبول کړه
- تاسې خپل کارونه څنګه کړل؟ هغه د صراف د زوی کار څنګه شو؟
- حاجي صاحب هغه د صراف زوی نه دی، د یوه غریب خیاط زوی دی
- غریب مریب یې پرېږده، دا ووایه چې څومره پیسې ورکولای شي؟
- پلار یې وایي چې لس لکه کالدارې درکولای شم
- خیر دی دغه لس لکه کالدارې څنې واخلئ، دلته څو میلیونه حاجیان پر عرفات ولاړ دي، د خدای عبادت کوي او بل نو خوشاله هم دي، ځکه چې سبا اختر دی
- رښتیا هم چې سبا اختر دی، موږ هم دلته خوشاله یو چې سبا اختر دی
- بده خبره ده چې پر موږ اختر وي او د خیاط کورنئ په ویر لړلې وي، بس همدا لس لکه کالدارې څنې واخلئ او هلک خوشي کړئ، موږ ته به یې خدای په اخرت کې عوض راکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

غیرت خنګه د جراحي

عملیاتو په وسیله ایستل کیږي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د امریکا متحده ایالتونه، پاکستان او ایران دولتونه غواړي د افغانستان د ټولو هغو ناروغانو وړیا درملنه وکړي چې د ینې تریخی (صفرا کڅوړه) کې ډبرې ولري.
دا خبره نن په کابل کې د امریکا، ایران او پاکستان د عامې روغتیا وزیرانو په یوه ګډه خبري غونډه کې وکړه.
د امریکا د متحده ایالتونو د عامې روغتیا وزیر تور ماما وویل: که څه هم دا په افغانستان کې یوه جدي او ډېره خطرناکه ناروغي نه ده، خو د دوی ملي ګټې ورپورې تړلي دي. تور ماما زیاته کړه: دوی تر دې مخکې هم د افغانستان یو شمېر لوړپوړي چارواکي، سیاسي ګوندونو مشران او پارلماني وکیلانو له ینې (جیګر) څخه تریخي ایستلي دي.
ښاغلی تور ماما وایي کله چې موږ په افغانستان کې د دولت له خوا د ملکي تلفاتو په اړه له جدي غبرګون سره مخامخ نه شولو، نو راته ثابته شوه چې زموږ دې کار ښه نتیجه ورکړې او غواړو دغه پروګرام نور هم پراخ کړو.
د ایران د عامې روغتیا وزیر جمرود جنجالي نژاد وویل چې دا کار د خپلو ملي ګټو پر بنسټ کوي. ده زیاته کړه چې موږ تر دې مخکې هم له یو شمېر لوړپوړو دولتي چارواکو، په تېره بیا فرهنګي، تعلیمي او سیاسي شخصیتونو له ینې څخه تریخي ایستلي چې خورا ښه نتیجه یې ورکړې ده.
جنجالي نژاد وویل چې دوی ته هغه مهال خپل پروګرام بریالی او ګټور ثابت شو چې کله یې په خپله خاوره کې د افغان دولت د تېلو ټانکرونه ودرول. په دې کار سره که څه هم عام افغانان ډېر په قهر شول، خو افغان دولت بیا هم داسې غبرګون و نه ښود چې زموږ دریځ او ګټو ته دې جدي ګواښ وبلل شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پاکستان د عامې روغتيا وزير غلام ګل خان وويل: دا کار زموږ لپاره حياتي ارزښت لري، موږ په دې کار کې تر هر چا ډېره تجربه لرو، هغه مهال چې روسانو پر افغانستان پوځي يرغل وکړ، موږ د افغانستان له يو شمېر سياسي رهبرانو، جهادي قوماندانانو او قومي مشرانو له ينې څخه تريخي و ايستل، موږ هغه مهال پوه شولو چې کار مو ښه نتيجه ورکړې ده.

تر دې خبري غونډې يو ساعت وروسته د افغانستان د عامې روغتيا وزارت وياند وويل چې افغان دولت د امريکا، ايران او پاکستان دغه ډول مرستې ستايي او د يو شمېر لوړپوړو دولتي چارواکو، پارلماني وکيلانو، قومي سپين ږيرو، سياسي ګوندونو او مدني فعالانو د مشرانو يو لست يې مخکې لا چمتو کړی چې ډېر ژر به دغه خلک يادو شويو هيوادونو ته د درملنې لپاره واستول شي.

يو شمېر سياسي کارپوهان وايي چې امريکا غواړي په افغانستان کې د تل لپاره خپلې نظامي اډې جوړې کړي، ايران بيا غواړي چې د افغانستان په لويديځو ولايتونو کې د اوبو د دريو بندونو د جوړېدو مخه ونيسي.

دغه ډول د پاکستان حکومت غواړي افغان دولت د ډيورنډ کرښه په رسميت وپېژني چې ددې کار لپاره يې له څو کالو راهيسې د افغانستان پر پوله راکټي بريدونه پيل کړي دي.

که امريکا، ايران او پاکستان دغه پلان عملي کړي، نو په نتيجه کې به يې افغان دولت پر ينه تريخی و نه لري، بيا چې ياد شوي دولتونه په افغانستان کې هر څه غواړي څوک به يې مخه نه نيسي.

روغتيايي کارپوه ډاکټر شين فوالذي په دې باور دی چې له کومې ورځې راهيسې چې افغانستان ته د نړيوالې ټولنې د مرستو بهير را مات شوی، نو په ينه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې د ډېرو ناروغي هم ورسره ډېره شوې ده. څه موده مخکې يوې تحقيقاتي اداري اعلان وکړ چې د انسان په وجود کې يې د (غيرت) په نوم جين (Gene) کشف کړی او وايي چې دا جين د انسان د ينې په تريخي کې وي.
جينيټيکي اثرات هغه جسمي او ذهني جوړښتونه دي چې له مور او پلار څخه اولادونو ته انتقالېږي او ارثي خويونه بلل کېږي. طبي ډاکټران وايي که له سياسي مشرانو څخه د ينې تريخی وايستل شي، نو غيرت به يې هم ورسره ختم شي، بيا چې وطن هر چا اشغال کړ، دوی به يې بده نه ګڼي او له پرديو سره به د وطن او ملت په اړه هر ډول سياسي معاملې ته غاړه ږدي.
د يادونې وړ ده چې د افغانانو په فولکلوريکه عقيده کې هم پر ينه تريخی نه درلودل د بې غيرتۍ مانا لري. دا فولکوريکه عقيده له پخوا څخه پاته ده او ټول افغانان يې بد شګون بولي، خو سياستوال اوس ورسره عادي شوي او چندان حساسيت نه ورسره لري.
څه موده وړاندې د سترګو د يوې ناروغۍ په اړه هم يو طبي راپور خپور شو چې په افغانستان کې مخ پر ډېرېدو ده. دا ناروغي په څو سياستوالو کې پېژندل شوې وه، په دې ناروغۍ يوازې د دولت لوړ پوړي چارواکي اخته کېږي او نښې نښانې يې دا دي چې پر سترګو يې ډالري پردې غوړېږي او بيا د ملت هيڅ ډول ستونزې او ناخوالي نهويني.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوې ځنګه ليونۍ شوه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې ورا د زوم په کور راننوته، نو له دایرو سره یې دا بدله ویله:
خور چیلم مو د چیني دی
د خدای سپین رشتیا به وایو
زوم تر ناوي فېشني دی.
د شپې ناوخته چې د آئینه مصف وخت راورسېد او زوم د ناوي تر څنګ پر تخت کښېناست، نو د عادت خلاف د ناوي پر ځای د ښځو سترګې په زوم کې ښخې پاته شوې، نجوني خو څه کوې چې د مېړوښو ښځو هم اوړه ورته تمام شول، یو کړکچو او زوږ جوړ شو.
د زوم په اړه د نجونو، مېړوښو او سپین سرو ښځو تبصرو خونه پر سر واخیسته. یوې پخې ښځې پر شونډو ژبه تېره کړه او څنګ ته ناستې سپین سرې ته یې کرار وویل: یووو خورې دا څنګه سور او سپین نازک ځوان دی، سړی ګرسره نه وایي چې دا دي هلک وي، دا خو داسې ښکاري لکه نجلۍ چې وي.
په دې وخت کې د زوم مور دا خبره واورېده او په لوړ اواز یې وویل: بي بي جانې ماشاالله ورسره وایه، زما زوی را نظر نه کړې. په دې وخت کې یوه نجلۍ په داسې حال کې چې سترګې یې په زوم کې هیښې پاته وې د خپلې خورلڼې پر غوږ خوله ور کښېښووله او کرار یې ورته وویل: ته ورته وګوره څنګه ګڼ او طلایي وېښتان لري، دا زوم خو تر ناوي ډېر ښایسته دی.
خورلڼې یې د سر په ښورولو سره خبره تائید کړه او ویې ویل: هو رشتیا هم چې ډېر ښایسته دی، ته یې سترګو ته وګوره، څنګه ښایستې شنې سترګې لري، لکه خارجي هلک چې وي.
یوه بوډۍ چې ښځو (ببو خاله) بلله او تل به یې سپینې خبرې کولې شونډه بوڅه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړه او ځنګ ته ناستې سپين سرې (مورا خاله) ته يې کرار وويل: ته ورته وګوره د خلکو داسې ښه بختونه دي، موږ څه بلا وهلي يو چې نه مو خپله ښه بخت پيدا کړ او نه مو د لونړو دغسې يو ښايسته هلک په نصيب شو، متل دی وايي: ((نه مو وکړې بړبوکۍ، نه مو شکې کړې لکۍ)).

له دې خبرې سره سم مورا خاله يو وار د ناوي خوا ته وکتله او بيا يې په بخيلۍ وويل: رشتيا هم چې ښه انګور چغال خوري. په دې وخت کې د زوم مور د سپيلنيو له نيکلي غوري سره خونې ته راننوته. لومړی يې د سپيلنيو غوري د خپل زوی او بيا د ناوي مخ ته وګرځاوه.

په دې وخت کې د ناوي شونډک لکه د فيل مرغ راوځړېد او وار په وار له قهره سره او شنه اوښته، اخير يې خپلې خورته وويل: دا څنګه ناسياله خلک دي، نور خلک ناوي ته ګوري، خو دوی د ناديده اولادونه د زوم په صفتونو نه مړيږي، خپل د کور سړی يې دی او دوی داسې په ځير ځير ورته ګوري لکه اوس تازه چې يې وليد، خور يې د توبې په ډول لاس يو وار پر پزه او بيا پر غوږو تېر کړ: بس خورې سړی به څه ووايي، شرم کډه کړې ده.

په دې وخت کې ناوې ناځاپه ولاړه شوه، خو مور او مشرې خور يې ژر د شال تر پلو ونيوله، ويل څه کوې؟ ناوي څه و نه ويل او بيرته کښېناسته، له دې سره سم د ټولو ښځو ناوي ته پام شو، ناوي ته دومره درد ورغلی چې نژدې ده شال وغورځوي او کوځې ته منډه کړي.

ملا اذان مهال نابره د ناوي له خونې ښځه چيغې راووتې: ((بې شرمه ته ځوک يې چې زما خونې ته راغلې ها؟ مورې! لالا! هلئ راشئ زما خونې ته پردی هلک راغلی دی، هلئ ژر راشئ! دا هلک ځوک دی؟)).

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې وخت کې د ناوي مور، خوابنې، اینگې گاني او د زوم خویندې په وارخطایۍ او منډه د ناوي خونې ته ورغلې، ویل څه خبره ده؟ ناوي په بنده بنده ژبه وویل: ((یو ساعت دمخه (دی) تشناب ته ننووت، نه پوهېږم چې څه شو او چېرې ولاړ، خو څه وخت وروسته دغه هلک د تشناب له لارې خونې ته راغی.

له دې خبرې سره سم ناوي په زوره زوره ژړا پیل کړه، خو خوابنې یې سر په غېږ کې ونیو او په مهربانه لهجه یې ورته وویل: لورې قربان دې شم، سترگې دې له خوبه دي، د شپې کار دی، سم به دې نه وي ورته پام شوي، بل هلک نشته، دغه ستا مېړه دی، ته ښه ورته وگوره، دغه هلک فرید دی، زما زوی او ستا مېړه.

په دې وخت کې د ناوي مور له خولې لاس واخیست او په زوره یې چیغې کړې: تاسې هم ځانو ته پښتانه وایاست؟ تاسې غیرت لرئ؟ تاسې هیڅ نه شرمېږئ؟ د واده په شپه مو یو هلک زما له لور سره یو ځای کړ، اوس مو بیا بل هلک راوست؟ بې شرمي هم خپل حد لري، وایي پک مې لیدلی و، نو نه داسې پک چې د سر ماغزه یې معلومېږي. تاسې پر مور د دومره ناپوهانو گومان کړی و چې په دې هم نه پوهېږو؟ تاسې ورته وگورئ د دې هلک کوم ځای د فرید دی ها؟ فرید داسې تورمخی و؟ د فرید څنگه ښه گڼ طلایي وېښتان ول، تاسې ده ته وگورئ! دا خو تر څټه پورې په سر پک دی، د فرید څنگه ښایستې شنې سترگې وې، خو د ده سترگې لکه د پیشي تکې ژېړې دي.

فرید مړې سترگې ولاړ و او هیڅ یې نه ویل، لکه پولیسو چې لس منه تاریاک ورسره نیولي او اوس یې خبریالانو ته ورښکاره کوي یا هغه د چا خبره لکه پر لندو چې یې نیولی وي.

ناوي مخ په شال پټ کړی او د خونې په کونج کې ولاړه او سلگۍ یې وهلې. د

(c) ketabton.com: The Digital Library

زوم مور غوښتل چې د خپل زوی سپیناوی وکړي، خو د ناوي مور اجازه ور نه کړه، د زوم پر خوا یې ورمنډه کړه او هغه یې تر ګرېوان کلک ونیو، ویل تورمخې راته ووایه، ته څوک یې ها؟ فرید څه شو؟ شیطانه ژر راته ووایه تاسې څه نقشه درلوده؟
فرید لومړی خپلې مور ته وکتل او بیا یې په بنده بنده ژبه وویل: زه رشتیا وایم، قسم په خدای که بله هیڅ خبره وي، زه فرید یم، هغه فرید چې تاسې یې عکس لیدلی و او پر آئینه مصحف مو هم ولیدم.
په دې وخت کې د ناوي خور له بکس څخه د فرید عکس راوایست، ویل دا دی د فرید عکس، ستاسې دې په خدای قسم وي چې رشتیا دا فرید دی؟ تاسې اول عکس او بیا دې تورمخي ته وګورئ! د ناوي مور چې عکس ته وکتل، نو لکه د سپي پر لکۍ چې پښه ورکښېږدې نور هم درد ورغی، په زوره یې چیغې کړې، ویل تورمخې ژر راته ووایه، دا عکس د چا دی؟
- زما دی
- ته خو خپله ناپوه او شین خر یې، لکه چې پر موږ دې هم د ناپوهانو ګومان کړی دی، ستا او د دې عکس تر منځ دومره فرق دی لکه ځمکه او اسمان، رشتیا راته ووایه څه خبره ده؟
- قسم په خدای که درواغ درته وایم، دغه عکس زما دی، خو ...
- خو څه شی؟
- دا عکس مې په فوټو شاپ کې جوړ کړی و
- څه شی! فوټوشاپ؟ فوټوشاپ یې بیا څه بلا ده؟ شاپ خو موږ د قبضیت پر وخت کوچنیانو ته ورکوو.
په دې وخت کې د ناوي ځوانکی ورور هم راورسېد او د مور په خوله کې ور ولوېد، ویل فوټوشاپ د کمپیوټر یو پروګرام دی چې عکسونه ډېر ښایسته پکې

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوړېږي، بیخي له هلک څخه نجلۍ جوړوي.

په دې وخت کې د ناوي مور غاښونه سره وچیچل او زوم ته یې وویل: ښه دا خو به درسره ومنم چې د عکس پر وخت یې تا ته (شاپ) درکړی و، قبضیت دې مات شوی او ښایسته معلومېدې، اوس دا راته ووایه چې د آئینه مصحف پر وخت دې په ځان څه جادو کړی و چې داسې ښایسته ایسېدې ها؟

زوم په بنده بنده ژبه وویل: هغه مې سینګار کړی و؟ د ناوي مور په خوله کې ورولوېده: څه شی! سینګار؟ هلکان هم سینګار کوي؟ داسې سینګار چې تر ناویانو هم ښایسته ښکاره شي؟ درواغجنه درواغ مه راته وایه، سمه خبره وکړه. که سینګار دې کړی وای، نو په دې یوه شپه څه بلا ووهلې چې تور دېب (دیو) درڅخه جوړ شو؟ تا په هینداره کې یو وار ځان ته کتلي دي که نه؟ بیخي سړی درڅخه وېرېږي.

فرید په داسې حال کې چې کښته یې کتل په ټیټ اواز وویل: زه تشناب ته ولاړم او ولمبېدم، هغه و چې له لمبېدو سره سم مې سینګار پاک شو، کله چې له تشناب څخه راووتم، نو ناوي نه پېژندلم، دې چې ویل دا بل هلک دی.

په دې وخت کې ناوي له سر څخه شال ایسته کړ او په منډه له خونې څخه ووته، له دې سره سم ټولو په یوه خوله نارې کړې: هلئ ناوې لېونۍ شوه، راګرځوئ یې! په دې ډول واده په ویر ولړل شو.

کلیواله ناوې او پلارګنۍ یې تر دې مهاله نه د فوټوشاپ سافټ وېر پېژانده او نه په دې خبر ول چې اوس په ښارونو کې زوم هم د ناوي په شان سینګار کوي. پخوا به ناوې ماښام شاپېرۍ غوندې ښکلې ښکارېده، خو سبا سهار به روې (شیشکه) ځنې جوړه شوه، خو اوس د جنسیتي مساوات قانون په پام کې نیولو سره زوم ته هم د تقلب او درغلیو موقع برابره شوه، ماښام ګلالۍ شاهزاده غوندې ښکاري، خو سبا سهار تور دیو ځنې جوړ شوی وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

الوتونکی اوښ

(c) ketabton.com: The Digital Library

نن په کابل ښار کې یو شمېر مدني فعالانو او سیاسي څېرو د تابعیت تذکرو په اړه احتجاجي مظاهره وکړه. دوی له ځانو سره په لیکلې بڼه د (زه نر او که ښځه یمه؟) شعارونه په لاسونو کې نیولې ول.

د مظاهرې یوې ګډونوالې بوډۍ ښځې چې خلکو د ډېر توروالي له امله (لونګینه) بلله، په زوره چیغه کړه: زه لکه شیدې تکه سپینه یمه، خو دوی په تذکره کې غنم رنګه لیکلې یمه. یوه شین سترګي هلک چې خلکو د شنو سترګو له امله (شینکوړی) باله وویل: زما سترګې شنې دي، خو دوی زما په تذکره کې د سترګو رنګ (میشي) لیکلې دی. میش یاني مېږه، ایا زه د انسان او که د مېږې زوی یم؟ یو بل دنګ ځوان چې خلکو د جګوالي له امله (جګلاښو) باله نارې وهلې چې زه د افغانستان تر ټولو جګ سړی یم، خو د احصائیې میرزایانو په تذکره کې زما ونه میانه لیکلې ده.

یوه ښځه چې خلکو د پنډوالي له امله (شلنډه) بلله او تازه یې په سینګارتون کې خپلې وروځې لکه تار داسې نرۍ کړې وې، په ژېړه غوني اواز وویل: دوی دي خدای په غضب اخته کړي زما وروځې یې پلنې لیکلي دي، تاسې ما ته وګورئ زه څومره ښې نرۍ وروځې لرمه.

د مظاهره چیانو په ډله کې څو تنو بانجڼي رنګه کالي اغوستي او نارې یې وهلې چې موږ همجنس بازان یو، باید په تذکره کې زموږ هویت هم ولیکل شي. د بانجڼي رنګه ځوانانو په ډله کې د (استاد تور خان) په نوم یوه ناځوانه سړي خپله تذکره په لاس کې کرځوله او نارې یې وهلې چې زه افغان نه یم، خو دوی زما په

(c) ketabton.com: The Digital Library

تذکره کې (افغان) لیکلی دی.
یو بل ځوان چې ځیري ځیري کاوبای پتلون یې اغوستی او داسې ښکارېده لکه سپیانو چې داړلی وي، په انګلسي ژبه وویل: زما مور انګرېزه او مورنۍ ژبه مې انګلیسي ده، خو میرزایانو زما په تذکره کې زما مورنۍ ژبه پښتو لیکلې ده.
د (پنډ سردار) په نوم یوه چاغ سړي چې لکه مست اوښ تر خوله ځګونه بادوله خپل ټټر ته اشاره وکړه او په قهر یې وویل: زه په قبیله (خړزی یم)، خو بې سواده میرزایانو زما په تذکره کې (خرزی) لیکلی دی.
ده پر حکومت تور ولګاوه چې د احصائیې مامورین بې سواده او یوازې په یوه ژبه خبرې کولای شي، ده وړاندیز وکړ چې باید د دې ریاست مامورین په پښتو او دري ژبو هم خبرې او هم لیکل وکولای شي، که دې ټکي ته پام و نه شي، نو زما په شان به ډېر د سړي زامن د خره زامن یاني د (خرزي) په نوم ثبت کړل شي.
له بلې خوا د نرښځیانو د اتحادیې مشر (سپینې پانتا) په دې اړه پر خپله فیسبوک پاڼه لیکلي چې د تابعیت په تذکره کې د دریم جنس یاني نرښځي لپاره ځای نشته چې دا کار ښکاره جنسي تبعیض دی، په داسې حال کې چې په افغانستان کې زرګونه داسې افغانان ژوند کوي چې نه نر او نه ښځې دي. سپینې پانتا د نرښځیانو یوه عمده نښه هم یاده کړې او داسې یې لیکلي دي: ((هغه څوک چې هم یې د حکومت مهم پوستونه اشغال کړي او هم په ورته وخت کې د اپوزیشن نارې وهي شترمرغان دي، ځکه چې دا مرغه د بار پر وخت ځان مرغه او الوتلو پر وخت اوښ بولي)).

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپیني پانتا د دې پوستې په اړه یو چا په کمنټ کې لیکلي چې ته د فیل په غوږ کې ویده یې، بې سواده ته دومره هم نه یې خبر چې اوس اوبښ هم الوزي، که نه الوتلای، نو د افغانستان تاریاک څنګه تر امریکا او اروپا پورې رسېږي، دا اوښان د ایران، ترکمنستان او ازبکستان تر پولې پورې پر پښو ځي او تر هغه وروسته الوزي.

د (ایکس) په نوم یوې تحقیقاتي ادارې په خپل ویب سایټ کې لیکلي چې دوی د پنځه لکه تذکرو معلومات څېړلي او ورته ثابته شوې چې په دې تذکرو کې د ټولو افغاني اتباعو مشخصات یو ډول لیکل شوي دي.

د مدني فعالانو د اعتراض په ځواب کې د مرکزي احصائیې ویاند (کُهنه پیخ خان) ډنډوره راډیو ته وویل: څرنګه چې د افغانستان د اساسي قانون له مخې ټول اتباع برابر حقوق لري، نو په دې اساس مو د ټولو افغانانو په تذکرو کې سترګې میشي، ونه میانه، پوستکی غنم رنګه، وروځې پلنې او جنس نارینه او یا ښځینه لیکلی دی.

کهنه پیخ خان په دې اړه خلک هم په ټمبلۍ ګرم وبلل او زیاته یې کړه چې خلک خپلو اولادونو ته په ماشومتوب کې تذکرې نه ورجوړوي. کله چې د نارینه عمر تر شپېتو کالو واوړي، نو لمسی یې را په شا کړي او زموږ دفتر ته یې راولي، وایي د حج لپاره تذکرې ته اړتیا لرو. د دغسې بوډاګانو سرونه تر ختټه پورې رژیدلي، پر ملاکړوپ شوي، د پوستکي رنګونه یې بدل شوي، وروځې یې ببرې شوي او سترګې خو یې بیخي کار نه کوي، سړی نه پوهېږي چې کوم رنګ ورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولیکي.
بل ځوان بیا خپله اویا کلنه بوډۍ انا را په شا کړې او وایي چې له دې امله تذکره ورته جوړوو چې د علاج لپاره یې هندوستان ته بیایو. دې ډول ښځو خپل د وړیو غوندې سپین ویښتان طلایي رنګ کړي او وروځې یې د ناوي په شان نرۍ جوړې کړي وي، که څه هم په اصل کې به توره توتکۍ غوندي وي، خو دې به په مخ پورې دومره پوډر وهلي وي چې سپینه کوتره به ښکاري. همدا دلیل دی چې د دوی د عمر تشخیص هم ګران کار دی، په دې صورت کې موږ مجبور یو چې د دوی عمر ته ولیکو ((به رویت چهره ظاهری سن مذکور بیست ساله تعین ګردید)).
د نرښځي په اړه کهنه پیخ خان وویل چې په نویو تذکرو کې به هغو خلکو ته (خنثی مشکل) ولیکي چې له یوې خوا د حکومت لوړپوړي چارواکي او په ورته وخت کې یې د اپوزیشن په نوم ډلې ټپلې هم جوړې کړي وي. کهنه پیخ خان د افغان کلمې په اړه وویل: هغه څوک چې په افغانستان کې اوسېږي، خو ځان افغان نه بولي په تذکره کي به یې د ملیت پر ځای (مهاجر مرغه) لیکل کیږي.
د افغانستان د کورنیو چارو وزارت یوه چارواکي د نوم نه ښوولو په شرط (ډنډوره) راډیو ته وویل چې حکومت له غلو، تراهګرو او قاچاق کوونکو سره لاس پټې کړی او له هغوی څخه یې د الیکټرونیکي تذکرو د نه وېشلو په بدل کې ملیاردونه ډالر رشوت اخیستی دی.
دی وایي که چېرې په تذکرو کې د خلکو پېژندګلوي په دقیق او واقعي ډول

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولیکل شي بیا هیڅ یو مجرم له قانون څخه نه شي پټېدای.

بلي خوا ته د کورنیو چارو وزیر (سرپرې کړی مجاهد) دا خبره ردوي او زیاتوي چې دوی پلان لري د نړۍ له گوټ گوټ څخه د خوبونو د تعبیر ستر علما راټول کړي چې په افغانستان کې د الیکټرونیکي تذکرو خوب تعبیر کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زیروري او بریتوري مجسمې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ د کلي څنګ ته یو کنډواله کلی دی چې خلک یې (د تراهګرو کلی) بولي.
مشران وایي چې په دې کلي کې پخوا دوې قبیلې اوسېدې چې یوې قبیلې اوږدې او ببرې ږیرې او بلې قبیلې بیا لوی برېتونه درلودل، خو په دې دوو قبیلو کې یوې یې له ږیرو او بلې یې له برېتو سره حساسیت درلود، هغه و چې د دې حساسیت له مخې د دوی تر منځ شخړه جوړه او وروسته په لویه دښمنۍ واوښته.
په دې دښمنۍ کې نه یوازې دا چې دوی یو د بل وینې توی کړې، بلکې ډېر عام خلک یې هم ووژل.
یوه ورځ چې کلیوال سهار له خوبه راکښېناستل، نو ګوري چې د پورې غره په لمنه کې د ږیرو او برېتو لوی لوی څلي ولاړ دي. له لیري څخه د څلو غونډې ښکارېدل، خو له نژدې څخه د غرونو د څوکو غونډې جګ او تېره ول، یوې خوا ته شنه او بلې خوا ته سره څلي ولاړ ول، عجیبه دا وه چې شنو څلو د ږیرو او سرو څلو د برېتو شکل درلود، سم لکه لویې ږیرې او برېتونه چې قطار ولاړ وي.
د دې څلو شاته لویې لویې بلاګانې پټې وې، دوی به په کال کې یو وار پر ټاکلې نېټه پر کلي برید کاوه. د ثور د میاشتې پر اوومه نېټه به د برېتو له شا څخه بلاوي راووتلې، په کلي کې چې به هر چا برېتونه نه درلودل هغه به یې واژه، د کورونو تر څنګ به یې مسجد او په مسجد کې قران شریفونو ته هم اور وراچاوه.
یوه ورځ وروسته، یانې د ثور پر اتمه نېټه به د ږیرو له شا څخه بلاوي راووتلې او د کلي په ویجاړولو به یې پیل وکړ، وروسته به یې د کورونو دروازې، کړکۍ او کورونو د چت لرګي هم وخوړل، د دې تر څنګ به یې ښایسته هلکان او نجوني هم له ځانو سره یوووړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دې بریدونو څو کاله دوام وکړ، کوم خلک چې په دې بریدونو کې ژوندي پاته شول ګاونډیو کلیو ته وتښتېدل او هلته یې په ډېرې بېوزلۍ کې ژوند کاوه.
څو کاله وروسته له لمرلوېده خوا څخه شنه وریځ راښکاره او د برېتورو څلو پر سر ودرېده، ورسره سم تېز باران شروع شو. مشرانو ویل چې دا باران (سوسیال) نومیږي. له دې باران سره سم سره څلي ویلي او یومخ اوبه شول، د کلي ویالې له برېتو ډکې شوې.
کله چې باران ودرېد، نو د برېتورو څلو شاته پټ شوي خلک راووتل، دا هغه خلک ول چې پخوا په وحشي بلاګانو اوښتي، خو اوس بیرته انسانان څنې جوړ شوي ول، دوی ټول زموږ خپل کلیوال ول، څوک د کلیوالو ورور، پلار او یا زوی و، دوی اوس عادي خلک ول، خو بس یوازې یې برېتونه نه درلودل.
څو کاله وروسته یوه توره وریځ راغله او دا وار د ږیرورو څلو پر سر تېز باران شروع شو، مشرانو ویل چې دا باران ډیموکراسي نومېدله، دې باران شنه څلي ویلي او اوبه کړل، په څو شېبو کې د کلي لښتي له ږیرو ډک شول، څینې ږیرې دومره اوږدې او ببرې وې چې د اوبو لښتي یې بندي کړل، د ږیرو سیلاب پر کورونو ور واوښت او د کلي څو کورونه یې له بېخه وایستل.
څو ساعته وروسته له ږیرورو څلو شاته پټ شوي خلک راووتل، دوی هم بیرته په عادي خلکو اوښتي ول، بس یوازې یې ږیرې نه درلودې.
څو ورځې وروسته یوه ډله خلک پر آسونو سپاره کلي ته راغلل، خلکو ویل چې دا د لویې کورنۍ پیران دي او د ږیرو او برېتو تر منځ روغه کوي. د کلي تر څنګ زیارت کې جرګه جوړه شوه، دواړو ډلو جرګې ته واک ورکړ، پیرانو وویل چې باید دواړې ډلې تر خپل منځ پرتوګونه سره بدل کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دواړو ډلو د جرګې پرېکړه ومنله، په څو شېبو کې سور کاليو شنه او شين کاليو سره پرتوګونه واغوستل، د يوې ډلې پرتوګ شين او کميس يې سور و، د بلې ډلې بيا پرتوګ سور او کميس يې شين و.

دوی اوس ډېر نرم شوي ول، د پرتوګانونو پر ځای يې پرتګونو ته کشک وراچولی و، آن دا چې د ځينو خو به عورت هم ښکاره و، خو دوی به بده نه ګڼله، د جرګې په پای کې دواړو ډلو يو بل ته غېږې سره ورکړې او په دې ډول يې د کلونو کلونو دښمني په دوستي واوښته.

په همدې ورځ يې د کلي تر څنګ د (فقير آباد) په نوم بل نوی کلی جوړ کړ، خو د دوی د پلرونو او نيکونو اصلي کلی کنډواله پاته شو او اوس يې خلک (د تراهګرو کلی) بولي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیاسي روغتون

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ډاکټر د کوټې مخ ته مې غالمغال تر غوږ شو. یوه سیاسي رهبر ویل د ډاکټر کوټه دغه ده، بل یوه ویل نه هغه بله کوټه ده. گورم چې یو رهبر یوې خوا ته او بل یې بلې خوا ته زورونه وهي، یو رهبر بوډا او بل یې پوخ سړی دی، یوه یې وطني کالي اغوستي او بل ډېره فېشني دریشي اغوستې ده.

کله چې ښه ورته ځیر شوم، نو گورم چې د دوی د ملا تیر یو، خو سرونه، پښې او لاسونه یې سره جلا دي. په دې وخت کې سپین ږیري رهبر په زوره چیغه کړه او بل رهبر یې په ځان پسې کش کړ، په همدې کشولو کې د ډاکټر کوټې ته ورسېدل.

د ناروغ پایوازانو ډاکټر ته د معایناتو راپور ور وړاندې کړ. ډاکټر ټول معاینات په ځیر سره وکتل او بیا یې وویل: دا ناروغي جان بې ادبي معاف (جان کیري) نومېږي او علاج یې له امریکا پرته بل ځای امکان نه لري، موږ یې هم علاج کولای شو، خو د جوړېدو چانس یې خورا کم دی. علاج یې دا دی چې باید دوی پنځه کاله نور هم یو ځای سره پاته شي، په دې ډول به یې د ملا تیر وروست شي او خپله به سره جلا شي، خو دا خطر ورسره تړلی دی چې دواړه مشران فلج شي.

د دې خبرې په اورېدو دواړو رهبرانو په خندا وویل: بس همدا علاج مو قبول دی، خو په امریکایانو علاج نه کوو، ځکه له دوی راپېښه ده. ډاکټر زیاته کړه: که دا ډول علاج مو خوښ وي، نو پرهېز به هم کوئ، هغه دا چې د روغې جوړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

او موقت حکومت په اړه به هیڅ ډول خبرې نه اورئ، ځکه چې ناروغي مو نوره هم پېچلې کېږي او بیا یې په امریکا کې هم علاج نه شي کېدای.
یوه شېبه وروسته یې یو بل رهبر په کټ کې د ډاکټر کوټې ته راوړ. رهبر ډېر بوډا او سترګې یې چونګښې ته ورته وې. یو بل بوډا سړی هم ورسره ملګری و چې تر ناروغ ډېر بوډا و. ډاکټر وویل: وروركیه دا دي زوی دی؟ پایواز بوډا په خندا وویل: نه صاحب دا مې پلار دی، ډېر مبارک انسان دی، څو واره مړ شوی دی، خو د خدای فضل دی بیرته راژوندی شي. پخوا یې صحت ډېر ښه و، بس کله چې ټرمپ له افغانستان څخه د خپلو عسکرو د ایستلو اعلان وکړ، د ده عقل کار پرېښود او ژبه یې هم ګونګۍ شوه.
ډاکټر څو شېبې چورت یووړ، خو ناڅاپه موسکی شو، ویل بس پوه شوم، دا ناروغي (BSA) نومېږي، مستقیما د انسان پر عقلي او عصبي سیستم برید کوي او په نتیجه کې یې د ناروغ په مغز کې یو چینجی پیدا کېږي.
(BSA) په حقیقت کې حیواني ناروغي ده، په تېره بیا په غواوو کې ډېره پیدا کېږي، خو اتلس کاله کېږي چې انسانانو ته یې هم سرایت کړی دی. علاج یې ډېر اسانه دی، جراحي عملیاتو او درملو ته اړتیا نشته، په استراحت او پرهېز یې علاج کېدای شي.
باید ناروغ تر دې وروسته له هیڅ یوه بهرني سفیر سره و نه ویني، باید څوک د امریکایي عسکرو په اړه بحث ورسره و نه کړي، باید د ده په مخکې د غوا نوم هم یاد نه شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بل دا چې ناروغ به د نصرت فتح علي خان، لتا منگیشکر او استاد سرآهنگ سندرې نه اوري، څکه چې په دې ډول یې په مغز کې په خواره خوب ویده چینجی له خوبه راویښېږي او نڅا پیل کوي. بله مهمه خبره دا ده چې د ښکلو نجونو اکروباټیک حرکات خو به گرسره نه ویني.

څو شیبې وروسته د ډاکټر د کوټې دروازه په درز خلاصه شوه، د ډاکټر تر خوله بې واره ووتل: خدایه فضل وکړې! یو ناروغ رهبر له اجازې پرته د ډاکټر کوټې ته راننووت. غوښتل یې څه ووایي، خو یوه پایواز یې خبره ونیوله: ډاکټر صاحب دا ناروغ څلوېښت کاله کېږي چې د گوند مشر دی.

ناروغي یې دا ده چې کله په اجرائیه شورا کې څوک د گوندي انتخاباتو نوم یاد کړي، نو دی وار ورباندې کوي او وایي چې زه مهدي اخر زمان یم، د هیچا خبرو ته غوږ نه نیسي، په ټول گوند کې بس یوازې د خپلو زامنو او زومانو خبره مني. له دې سره سم یې د الټراساونډ او معایناتو راپور د ډاکټر پر مېز کښېښود.

ډاکټر د الټراساونډ راپور وکوت او بیا یې په ډار وویل: د مشر په نس کې یو لوی چینجی پیدا شوی او د ده په معده او کولمو کې یې زرگونه هگۍ اچولي دي. هره هگۍ چې بچی شي، نو دا چینجی یې سمدلاسه خوري، بس همدا یې خوراک دی، څکه خو دومره لوی شوی دی.

دا ناروغي (GHQ) نومېږي او په دالو کې پیدا کېږي. علاج یې هیڅ امکان نه لري، که جراحي عملیات یې وکړو او له خېټې څخه یې چینجی راوباسو، نو په خېټه کې یې هره هگۍ په خپل نوبت بچی کېږي او دې ته ورته بل چینجی څنې

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوړېږي، خو موقت علاج يې کېداى شي، هغه دا دی چې د يوې مياشتي لپاره به دال نه خوري، په دې ډول به چينجی د يوې مياشتي لپاره بې سده شي، تاسې بايد په يوه مياشت کې ګوندي کنګره راوغواړئ او د ګوند لپاره بل مشر وټاکئ!
پايوازان د ډاکټر په خبرو ډېر خوشاله شول، خو ډاکټر پسې زياته کړه: دا علاج پرهېز هم لري، هغه دا چې ناروغ به له خپلو زامنو او زومانو سره نه ويني او هيڅ ډول پاکستاني خواړه به هم نه خوري.
له دې خبرې سره سم رهبر له علاج څخه انکار وکړ، خو پايوازانو د خبرو نوبت ور نه کړ، تر اوږو يې ونيو او په کشولو کشولو يې د ډاکټر له کوټې څخه وايست.
څو شېبې وروسته څو نفرو يوه بوډۍ سياستواله تر اوږو نيولې راوستله. جالبه دا وه چې د خاصرې له لګن سره يې چوکۍ کلکه نښتې وه. پايوازانو وويل چې اتلس کاله کيږي دا چوکۍ کلکه ورپورې نښتې ده، مشره لومړی څه ښه وه ځوانه وه، خو اوس چې بوډۍ شوې، نو دا چوکۍ له ځانه سره نه شي وړاى.
ډاکټر وويل چې دا ناروغي (تعصب) نومېږي، په پاکستان کې ډېره ده، په تېره بيا پوځي جنرالان اکثره په دې ناروغۍ ککړ دي، کېداى شي چې دې ته هم له کوم جنرال څخه د جنسي اړيکو له لارې ورغلې وي، دا ناروغي لکه ايډز هيڅ علاج نه لري، ځکه چې چوکۍ هم په هډوکو بدله شوې ده، که جراحي عمليات يې کوو او چوکۍ ځني جلا کوو، نو نورو هډوکو ته يې زيان رسېږي، وينه ځني بهېږي او مړه کيږي، بس يوازې دومره مرسته ورسره کولاى شو چې تر څو ژوندۍ وي لږ به ارامه وي، بايد په پرله پسې ډول ورته وويل شي چې ته په

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغانستان کې د بشري حقونو اتله یې، ستا له برکته په ټول افغانستان کې تعصب ختم شوی دی، ته د افغانستان نیلسن منډیلا یې، خو سپینه منډیلا.

دا هم ورته ووایاست چې له طالبانو سره د سولې خبرې ناکامه شوي دي، هغوی به په زور ځپل کېږي، باید په میاشت کې یې یو ځل په مشهد کې د پاکستان د یوه پخواني جنرال زیارت ته هم ورولېږئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ولسمشر مډال که د آله دین څراغ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو چا کيسه راته کوله، ويل څو کاله مخکې ولسمشر په ارگ کې مډال راکړ، خو زه يې هغه مهال په ارزښت نه پوهېدم، ما ويل دا مډال نو څه په درد خوري؟ بچيانو ته به مې ډوډۍ ورکړي، کور به راکړي او که به مې د ناروغي مېرمنې علاج وکړي؟ خو خبر نه وم چې دا مډال نه، بلکې سم د آله دين څراغ دی او هره ستونزه مې حل کولای شي.

په سبا مې له راډيو څخه واورېدل چې (گلخان) دننگرهار والي وټاکل شو. په پاکستان کې د مهاجرت وختونه مې سترگو ته ودرېدل چې د ځينو موټرو پر شا به ليکل ول: ((هم کيسي سي کم نهي)). ما ويل چې گلخان ته ولايت ورکول کېږي زه خو بيخي د وزارت وړ يم، په دې وخت کې مې د ولسمشر دا شعار راياد شو: ((زه تاسې ته ډاډ درکوم چې د ارگ په دېوالو کې به نه محاصره کېږم او تل به ستاسې سره يم)).

بس لکه ملا صاحب چې مجردو زلميانو ته د جنت د حورو وعدې ورکوي پر وچو شونډو مې ژبه تېره کړه او خولې مې اوبه وکړې، سمدلاسه ولاړ شوم او مډال مې راواخيست، د ولسمشر پورتنی شعار مې درې واره ووايه او بيا مې پر مډال لاس تېر کړ، مډال رښتيا هم چې د آله دين څراغ و، له مډال څخه يوه لويه او جگه مانۍ جوړه شوه، په مانۍ کې د ننه يو ډاروونکی کيغ کيغ واورېدل شو، گورم چې يوه دومره لويه تکه توره بيزو ځنې راووته لکه اوښ.

د بيزو په ليدو مې د غړو شيمه وخته او پښې مې مړې شوې، هرڅومره هڅه چې مې وکړه منډه مې نه شوای وهلای، بيزو راته وخندل، داړې يې سپينې کړې او

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته ویې ویل: ډارېږه مه، زه د ولسمشر ځانګړې استازې او له خپلې ټولې کورنۍ سره په ارګ کې اوسېږم، زه ستا په خدمت کې یم، هره غوښتنه چې لرې زه یې ولسمشر ته رسولای او په هغه یې منلای شم.

په بنده بنده ژبه مې ورته وویل: زه غواړم چې په یوه وزارت کې معین مقرر شم. بې لکۍ بیزو په خندا وویل چې دا کار خو بیخي اسانه دی، همدا اوس یې کوم، له دې سره سم پر دوو پښو ځولۍ ځولۍ روانه شوه او په مډال ننوته.

یوه شیبه وروسته یې د ولسمشر فرمان راوړ، ویل مبارک دې شه د شهیدانو او معلولینو چارو معین وټاکل شوې. په سبا د معینیت مامورینو ته ورووپېژندل شوم او په رسمي ډول مې کار پیل کړ.

تر کار وروسته د کور اندېښنو په مخه کړم، خو ژر مې په زړه کې راوګرځېده چې هیڅ اندېښنه مه کوه، د آله دین څراغ خو درسره دی، هره ستونزه دې ځای پر ځای حل کوي، هغه و چې بیا مې پر مډال لاس تېر کړ، دا وار مې د مډال له دننه ښخه سیو سیو واورید، ګورم چې له مډال ښخه لکه فیل دومره لوی موږک راووت، خو دې موږک برېتونه نه درلودل او په انګرېزي یې خبرې کولې.

دا وار بیا زما ښخه ژرنده او مسجد ورک شول، پښې مې مړې شوې، منډه مې نه شوای وهلای، موږک ویل ډارېږه مه، زه دې په خدمت کې یم، وایه څه غواړې؟

- کور غواړم

- چېرې یې غواړې؟

- د کابل په ښار کې یې غواړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ما له ارګ څخه هرې دولتي ادارې او هرې سیمې ته نغمونه (تونلونه) ایستلي دي، ته یې یوازې نوم یاد کړه چې زه هلته کور درکړم
- که ارګ ته نژدې وي ښه به وي.

موږک سیو سیو شروع کړ او په منډه بیرته په مډال ننووت. یوه شیبه وروسته بیرته راووت، ویل مبارک دي شه، نیکمرغه سړی یې چې د کور کار دې لکه د مېرمن شربت ګلي داسې ژر خلاص شو، ها واخله دا یې د کور قباله او دا دې هم د کور کیلي.

لومړی مې فکر کاوه چې دا به یو فقیرانه کور وي، خو کله چې کور ته ورکډه شوم، ګورم چې یوه ډېره لویه او ښکلې ماڼۍ ده. څرنګه چې دا ماڼۍ سپېدار ماڼۍ ته ډېره نژدې وه، نو ما فکر کاوه چې د دې ماڼۍ نوم به هم شاعرانه وي، مثلا انار ماڼۍ او یا بهار ماڼۍ، خو د دې ماڼۍ نوم (اچار ماڼۍ) وه. له ځانه سره مې وویل: خیر نوم یې پروا نه لري، متل دی وایي: د ښایستې ښځې یو عیب نه عیب دی.

په دې وخت کې مې د ناروغې مېرمنې زګېروی تر غوږو شو، اوس نو د آله دین څراغ راسره و، هره ستونزه چې به راته پیدا شوه، نو پر مډال به مې لاس تېر کړ او هغه ستونزه به سمدلاسه حل شوه.

څرنګه چې د مېرمنې د علاج لپاره مې پیسې نه درلودې، نو بیا مې پر مډال لاس تېر کړ، دا وار د مډال له دننه څخه د اسونو شیشنی (شنهار) او ډاروونکي اوازونه واورېدل شول، ګورم چې له مډال څخه یو لوی لښکر راووت، دا عجیبه عسکر

(c) ketabton.com: The Digital Library

ول، یوازې سر او اوږې یې درلودې، نور نه ښکارېدل، ټولو رېږې او برېتونه خریلي او اوږدې څڼې یې پرې ایښې وې. عسکر له راوتوسره سم له اسونو څخه راکښته او اسونه په منډه بیرته مډال ته ورننوتل. عسکرو څو شېبې یو بل ته سره کتل، که رښتیا ووایم سخت ووېرېدم، نژدې و چې چیغې کړم، خو په دې وخت کې څو منډې عسکرو قرسک سندره شروع کړه او نورو اتڼ ورته شروع کړ.

ما چې اتڼ ته وکتل، نو وېره مې لږ له زړه ووته، خو ګورم چې ناڅاپه ټول عسکر د ډالرو په نوټونو بدل او هرې خوا ته چوپتیا خپره شوه، زه هیښ پاته شوم چې دا څه پېښه شوه، ژر ژر مې څه ډالر راټول او ومې ګڼل، ګورم چې پوره یو لک ډالر دي.

په سبا مې د برېښنا محصول، د اولادونو د پوهنتونونو او کورسونو فیسونه او د پخواني کور د شپږو میاشتو کرایه ورکړه، ما ویل اوس به مې نو مېرمن د علاج لپاره هندوستان ته بوزم.

په دې وخت کې مې د ماشومانو چیغو په غوږو کې ازانګه وکړه، ویل هله بابا راشه په مور څه وشوه؟ ګورم چې نه معینیت، نه اچار مانۍ او نه پیسې شته، بس هغه کرایي نمجن کور دی او د ژېړو یو وچ مډال مې په لاس کې دی، ګورم چې د مډال په اړه د ولسمشر په فرمان کې مې د نوم املا هم غلطه ده.

مډال مې همدلته پرېښود او په منډه مېرمنې ته ورغلم، ګورم چې د هغې تر خوله ځکونه راغلي او ماشومانو مې په ژړا کې کالي ورباندې خیرلي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مېرمنې د جنازې لپاره مې خپلوانو او انډیوالانو ته زنګونه ووهل، خو هغوی هم هر یو زما په شان د حکومتي او سیاسي مشرانو درواغجنو وعدو مسموم کړي او په جواب کې یې راته وویل چې په غونډه کې یو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر دې وروسته پر عورت هم مسح کيږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا د هغه کمیسیون غونډه وه چې د ولسمشر د فرمان په اساس له وچکالۍ سره د مبارزې لپاره جوړه شوې او د څو وزارتونو او خپلواکو ریاستونو له استازو څخه تشکیل شوی و.
د غونډې مشر حاجي ډیموکراټ لکه د چا له سر څخه چې شپږې راکاږي د پیپسي پر قطۍ گوتي په ځیر سره تېرولې، ایله چې دوې دقیقې وروسته یې پر کړۍ گوته برابره شوه، د پیپسي د قطۍ ټس د غونډې ټول برخه وال وویرول.
د پیپسۍ په څښلو سره یې لکه د واورې لېوه تر خوله توښ (بخار) وخوت، وروسته لکه غوا چې رمباړه وکړي یو لوی ټېغ وکیښ او بیا یې د غونډې یوه یوه غړي ته داسې په ځیر ځیر وکتل لکه د هوس وږی زلمی چې د ښوونځیو او پوهنتون نجونو ته په لاره کې گوري.
کله چې یې د حج او اوقافو وزارت پر استازي ستر جنرال پنچرمېن لنډي سترکې ولگېدې، نو خوله یې ویړه شوه او په موسکا یې وویل: جنرال صاحب تاسې د وچکالۍ د مخنیوي او اوبو د سپما لپاره څه طرحه لرئ؟
جنرال لنډی چې تر دې مهاله د خپلې خېټې شا ته ناست و، لږ څه راوړاندې شو، څنگ ته ناستې ښځې ته یې د سترگو تر کونجو د مشتري په سترگه وکتل، لکه میلیونر خیرات خور پر شونډو یې ژبه تېره کړه او بیا یې په فاتحانه انداز وویل:
زموږ وزارت له جیدو قوماندانانو ، مقاومت سالارانو او مشهورو پنچرمینانو سره ډېرې سلا مشورې وکړې او په نتیجه کې مو یې دا طرحه چمتو کړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱: په مسافر پسې پاکي اوبه شيندل حرام کار دی، ځکه چې دا د مجوسيانو رواج دی، خو د تفدانۍ مايعات پروا نه لري، ځکه اکثره ملايان نسوار کوي، له همدې امله يې تفدانۍ ته هم د تقدس زيم وروتلی دی.

۲: په پاکو اوبو باندې استنجا وهل حرام کار دی، ځکه پاکي اوبه پر دبور او فروج باندې شيندل د اوبو ککړول او ضايع کېدل دي، بايد له پاکي لوټې او تشناب کاغذ څخه کار واخيستل شي، خو که تشناب کاغذ او پاکه لوټه نه پيدا کېدل، نو د استنجا پر مقاماتو دې مسحه وکړي.

۳: د اهل سنت والجماعت د عقيدې له مخې که په خوب کې د چا باد پرې شو، اودس يې نه ماتېږي، که چا يې اواز واورېد، شاهدي يې د منلو وړ نه ده، ځکه چې شاهدي د ليدلو وړ فعل دی او باد په سترګو نه ليدل کېږي.

۴: په افغانستان کې ټول مرګونه او وژنې د کفارو د لاسوهنې نتيجه ده، فلهذا که هر افغان مري او يا وژل کېږي پاک شهيد دی، غسل ته اړتيا نه لري او په خپلو کاليو کې دي دفن کړل شي.

۵: څرنګه چې موټر په اور چلېږي او شيطان هم له اوره پيدا شوی دی، په دې اساس موټر له شيطان سره پوره مشابهت لري، له همدې امله د موټر پرېوګل حرام کار دی.

٦: څرنګه چې په احتلام (په خوب کې د شيطان غولولو) کې د انسان اراده نه ده شامله، نو که څوک په خوب کې شيطان خطايست، غسل نه دی ورباندې واجب.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۷: څرنګه چې ماشومان د فطري ایمان له پلوه د الله (ج) بې ګناه او معصوم بنده ګان دي، نو د بلوغ تر وخته پورې د هغوی مخونه، پښې او لاسونه پرېولل او یا هغوی لمبول د اوبو اصراف بلل کېږي، خو که د ځینو ماشومانو سنت د پزې بهېدلو له امله ډېر زیږ شو، نو مور او پلار یې د اوبو پر ځای له رېګمال څخه کار اخیستلای شي.

محترم رئیس صاحب! که موږ په دې اړه د افغانستان د ټولو مسجدونو ملاامانو ته حکم وکړو چې دا موضوعات په خپلو خطبو او ویناوو کې ځای کړي، خلک یې خامخا مني، په دې ډول به په ورځ کې شل ملیونه متره مکعبه اوبه وسپمول شي.

تر دې وروسته د ښاروالیو معینیت استازي بلند منزل خان شیرچور پکول پر تندي راښوړ کړ، د توتي د مښوکې غوندې کږه پزه یې په خپل برګ دسمال پاکه کړه او په ډډ اواز یې وویل: د ښاروالیو معینیت تر ګڼ شمېر څېړنو وروسته دا طرحه چمتو کړې ده:

۱: افغانان ټول زمریان دي، د زمري مخ چا په ځنګله کې ورپرېولی دی؟ زموږ طرحه دا ده چې تر دې وروسته باید د ښاروالۍ ټول مامورین سهار تر راکښېناستلو وروسته خپل مخ او لاسونه پرې نه مینځي، ما د اوبو سپما لومړی له ځانه پیل کړه، همدا نن سهار مې هم مخ او لاسونه نه دي پرېولي.

۲: الله (ج) وعده کړې ده چې ټولو ژوندیو موجوداتو ته روزي ورکوي او په روزۍ کې اوبه هم راځي، په دې اساس ونې هم ژوندي موجودات بلل کېږي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ په پام کې لرو چې تر دې وروسته د ښار ګلانو او ونو ته اوبه ور نه کړو، همدا د باران او واورې اوبه کفایت ورته کوي.

۳: باید د ښار ټول حمامونه وتړل شي، خو د ښځو حمامونه دي پرانیستي پاته وي.

۴: هوټلونه باید خپل ټول لوښي د اوبو پر ځای په بهرنۍ پیپسي او معدني اوبو باندې پرېولي.

۵: هیڅوک حق نه لري چې خپل موټر په اوبو پرېولي، باید په ښارونو کې د موټر پرېوللو ټول ځایونه وتړل شي.

۵: په ښارونو کې دي ټول تشنابونه وتړل شي او باید ټول خلک پمپر وتړي، دا دی ما خپله هم پمپر تړلی دی.

تر دې وروسته د عامې روغتیا وزارت استازي ډاکټر ګلخان بقراط شکن ته د خبرو نوبت راورسېد. ګلخان د حیواني طب شپږ میاشتنی کورس ویلی او اوس تازه د صحي قوانینو د ارزونې رئیس ټاکل شوی و، د ښي لاس خچې (وړه) ګوته یې تر نیمایي پورې په پزه ننه ایسته او بیا یې په لوړ اواز وویل: زموږ د وزارت پلان په دې ډول دی:

۱: عام خلک زموږ د وزارت پر سروې ګانو ژر باور کوي. موږ څو کاله مخکې د چرګانو د والګي اوازه واچوله چې ډېر ژر ټولو خلکو ومنله، هغه وخت د وزیر صاحب د تجارتي شرکت دېرش ملیونه ماسکونه په یوه میاشت کې خرڅ شول، اوس هم په پام کې لرو چې د پوستکي د یوې ناروغۍ اوازه خپره کړو. غواړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

اعلان وکړو چې افغانستان ته له ګاونډي هیواد څخه یو تراهګر وایرس راغلی دی، دا وایرس د ځان مینځلو پر وخت د انسان په پوستکي پورې نښلي، بیا له دې لارې له وینې سره ګډیږي او انسان په دریو ورځو کې وژني، په دې ډول به خلک وویریږي او ځان به نه مینځي.

۲: د رسنیو له لارې به هم دا پیغامونه خپاره کړو چې د انسان د کالیو په خیرو کې داسې باکټریاوي ژوند کوي چې انسان له هر ډول جلدي ناروغیو څخه ساتي، نو له دې امله باید خلک په میاشت کې یوازې یو وار کالي تبدیل کړي.

۳: دا مهال په افغانستان کې ځو لکه ځوانان په هیرویینو معتاد دي، دوی په کال کې یو ځل هم ځانونه نه مینځي، نو موږ باید د دوی درملنه ودروو، ځکه که دوی جوړ شي، نو هره ورځ به څو ملیونه متره مکعبه اوبه مصرف کړي او د اوبو د سپما بهیر به له ځنډ او خنډ سره مخ شي، موږ په پام کې لرو د دوی علاج په داسې ډول وکړو چې تر علاج وروسته بیرته نشو ته مخه کړي. که د ولس ځوانان معتاد وي خیر دی، خو باید دولت له بې آبۍ څخه وژغورل شي.

تر دې وروسته د زراعت او مالدارۍ وزارت نوبت راورسید. د دې وزارت استازي قوماندان غورک داسې ستونی صاف کړ، تا چې ویل په ستوني کې یې د بیت المال ټراکټور بند دی، تر ډېر (ټر،ټر) او (خور، خور) وروسته یې په نري اواز وویل: رئیس صاحب زموږ کار خو له حیواناتو او نباتاتو سره دی، د انسانانو په کارو چندان نه پوهیږو، خو بیا مو هم دا څو ټکي یاداښت کړي دي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱:لکه څنګه چې د عامې روغتیا وزارت معین صاحب وویل دا مهال په افغانستان کې څو لکه ځوانان په هیروینو اخته دي، موږ پلان لرو چې په افغانستان کې د کوکنارو کښت دوه برابره ډېر شي، له دې کار سره به د پوډریانو شمېر هم دوه برابره ډېر شي، په دې ډول به څو لکه نور ځوانان هم په کال کې خپل ځان او کالي نه مینځي او اوبه به وسپمول شي.

۲: دا چې اوښ لږ اوبه څښي، باید تر دې وروسته کوچیانو ته له اوښانو پرته د نورو څارویو ساتلو اجازه ورنه کړل شي.

۳: د راتلونکي مني لپاره دي د نیالیګو پر ځای په ښارونو او پارکونو کې پلاستیکي نیالګي کښېښوول شي.

اوس نو د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت د پلان نوبت شو، د دې وزارت په استازیتوب مېرمن زرافه چناره راغلې وه. دې مېرمنې تازه د ډیموکراټیک عدالت په زور له خپل زاړه مېړه څخه طلاق اخیستی او له یوه ښکلي (فولبرایټر) ځوان سره یې واده کړی و، د مخ پخوانۍ ګونځې یې تازه اوتو کړي او خورا جذابه ښکارېده، د غونډې مشر خو د سترګو پر ځای بیخي په خوله ورته کتل.

مېرمن زرافې پوړنی راټول کړ، په دسکول کې یې واچاوه او بیا یې په ډیموکراټیکو کرشمو سره وویل: رئیس صاحب موږ تر ګڼ شمېر څېړنو وروسته دا پلان چمتو کړی دی:

۱: افغانان ځینې اضافي او بې ضرورته کالي اغوندي، لکه سدرۍ، لنګوټه، کورتۍ، چپنه، قره قل خولۍ، پټو او داسې نور چې په پرېمنځلو یې ډېرې اوبه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مصرفیږي، موږ په پام کې لرو چې باید تر دې وروسته ټول خلک پتلون او کمیس واغوندي، په دوبي کې خو یې یو نېکر هم بس دی.

۲: د ځوانانو چارو معینیت دي د ولور غندلو کمپاین ودروي، ځکه که ولور ټیټ شي، ودونه به هم ورسره ډېر شي او تر واده وروسته خو نو ټول پوهېږو چې ډېرې اوبه مصرفیږي. د افغانستان د اوبو په سلو کې شل اوبه یوازې په غسلونو او اودسونو کې مصرف کېږي، موږ باید په افغانستان کې غسلونه او اودسونه راکم کړو.

۳: اوس خو د ډیموکراسۍ عصر دی، پخوا وختونه تېر شول چې هرې ښځې به وېښتان چوټي کول، کله چې به یې وغوړول او بیا به یې پرېولل، نو دومره اوبه به یې ضایع کړې لکه یوه غالۍ چې مینځې، موږ به تبلیغ وکړو چې باید ټولې ښځې خپل وېښته لنډ کړي، یو شاعر څه ښه ویلي دي، بیا یې دا بیت په ترنم کې ووایه:

جانانه زلفې مې اوږدې دي، ســبا یــې لنډومه
نور یې وړای نه شمه درنې دي، سبا یې لنډومه

د مېرمن زرافې له دې شعر سره د غونډې تالار چکچکو او شپېلکیو پر سر واخیست، مېرمن زرافې غاړه نوره هم اوږده کړه او زیاته یې کړه: ښځې به وهڅوو چې چادري، لوی کمیسونه او لوی پوړني لیري کړي، بس یو کمیس او پرتوګ یې بس دی. که چېرې د چاپېریال ساتنې ریاست د هوا د ککړتیا له امله اندېښنه درلوده، باید ټول نارینه او ښځې یو څادر او یو تنګ او ساونډ پروف یانې داسې پتلون واغوندې چې غږ نه ځنې تېرېږي، ها دا دی وګورئ ما خپله هم اغوستی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی. دا پتلون د غږ ضد دی، پایڅې مي یې کلکې ورتړلي دي، نه اواز ځنې تېرېږي او نه بوی، ډېر ښه پتلون دی، په بوش بازار کې مې په سل افغانۍ رانیولی دی.

د غونډې مشر د غوړه مالۍ په ډول داړې جینګې کړې او په خندا یې وویل: آغلي دا خو ډېر ښه پتلون دی، زه هم اکثره وخت په غونډو کې ویده کېږم، خو اندېښنه لرم چې خدای مه کړه شرمنده نه شم. که څه هم باد پرې کېدل اوس په مدني ژوند کې هیڅ عیب نه دی، خو زموږ خلک ډېر زاړه افکار لري، پر دې کوچني او عادي کار هم په خلکو ملنډې وهي، زه هم غواړم چې دغسې یو دانه پتلون رانیسم، بیا یې په لوړ اواز وویل: دوستانو غونډه په رسمي ډول پای ته ورسېده، ما ته اجازه راکړئ چې ځان ته د آغلي زرافې غونډې یو سونډپروف پتلون رانیسم، له دې خبرې سره سم په چټکو ګامونو د تالار د دروازې خواته روان شو.

څو ګامه لا نه و تللی چې په تالار کې یې پر اره، تېشه، څټک او نجارۍ پر نورو وسایلو سترګې ولګېدې، سمدلاسه یې په لوړ اواز وپوښتل: دا شیان چا دلته راوړي دي؟ د کانو او لاسي صنایعو وزارت استازي لاجوردخان پنج ټایري په غرور وویل: صاحب موږ د خبرو نه، بلکي د عمل خلک یو، دا مو نجار او دا یې وسایل. وزیر صاحب راته وویل چې که موږ هر څومره ښه پلان ولرو، خو چې چوکاټ مو نه وي ورته جوړ کړی نړیواله ټولنه یې نه مني، نو ما نجار او وسایل د دې لپاره راوړي دي چې د پلان لپاره یو د لرګي چوکاټ جوړ کړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دې خبرې په اورېدو سره تالار خنداوو پر سر واخیست، خنداوي دومره په زوره وې چې د چا د غوږ پردې یې وړپرې کولې، لکه څو ملیونه خلک چې په یوه لوی دښت کې راټول شوي او په زوره زوره خاندي.
دا د یوه برمته شوي ملت وجدانونه ول چې د زندان له پنجرو څخه یې د ملنډو په ډول د خپلو واکمانو پر حماقت په زوره زوره خندل، خو د غونډې برخه وال لکه غوږونه چې یې کاڼه وي، یوه هم دا خنداوي نه واورېدې او یو په بل پسې له تالاره ووتل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دجال د افغانستان

ولسمشرۍ ته ځان کاندیدوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د (راسا) تحقیقاتي ادارې په تازه راپور کې راغلي چې خردجال (دجال) په مریخ کې لیدل شوی او ډېر ژر به په افغانستان کې راښکاره شي. د دې ادارې تحقیقاتي ډله چې څه موده مخکې مریخ ته د څېړنو لپاره ختلې د خپلو څېړنو په بهیر کې یوه غار ته ورننوتلي، هلته یې (دجال) لیدلی چې له خپل شپېته نفري اجرائیوي شورا سره یې غونډه درلوده.

دې څېړونکو د دجال غونډې ته پټ غوږ نیولی او د غونډې پوره جریان یې ثبت کړی دی.

دجال ویلي چې په ځینو ادیانو کې د ده او ټیم ځانګړتیاوې، امکانات او عامو خلکو د غولولو تاکتیکونه یاد شوي دي، ځکه یې نو د خلکو د غولولو لپاره نوې ستراتیژي جوړه کړې ده.

دجال پلاستیکي سرجري کړې او ځان یې د ښکلي ځوان په ډول جوړ کړی دی، پلاستیکي سترګه یې هم ایښې، تورې عینکې یې پر سترګو کړي او خپله ظاهري څېره یې د روحاني شخصیت په ډول جوړه کړې ده.

په راپور کې راغلي چې دجال خورا پرمختللې ټیکنالوژي هم په واک کې لري، دی به په دومره لویه الوتکه کې ځمکې ته راکښته شي چې پنځوس زره کسه ځایوي او دا الوتکه دومره چټکه ده چې په یوه ثانیه کې زر کیلومیتره واټن وهلای شي. دا الوتکه له اوره جوړه شوې چې نه یې رادار موندلای او نه یې هم هیڅ ډول وسله په نښه کولای شي.

دجال ویلي چې دوی د خپل تبلیغاتي کمپاین ستراتیژي بدله کړې او د دیني کرکټر پر ځای د سیاسي کرکټر په نوم او لباس کې ځمکې ته راکښته کېږي او تر بریالي کېدو وروسته د خدایي دعوه کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دجال پرېکړه کړې چې ځمکې ته د راکښته کېدو ځای یې افغانستان ټاکلی دی، استدلال یې دا دی چې په اوسنیو شرایطو کې افغانستان د دوی لپاره تر ټولو مناسب ځای دی، ځکه چې خلک له موجوده نظام او اپوزیشن دواړو څخه تنګ شوي او یوې معجزې او نامریي قوت ته سترګې پر لاره دي.
دجال مخکې لا افغانستان ته یو تخنیکي ټیم رالیږلی چې د انتخاباتو سیسټم په لاس کې واخلي. دجال او ملګرو یې ځانو ته تذکرې او پاسپورټونه جوړ کړي دي.
د راسا په راپور کې د دجال د بریالیتوب تر ټولو ستر راز دا ښودل شوی چې څو زره ټریلیونه امریکایي ډالر او پرمختللي وسلې ورسره دي. دوی ځمکې ته د راکښته کېدو لپاره دا وخت ځکه مناسب بللی چې په افغانستان کې د ولسمشرۍ په انتخاباتو کې درغلۍ اسانه او خلک ورسره عادي شوي دي.
د دجال سیاسي مشاور (ډیویډ خېټور) ویلي چې د دوی یو هیئت کابل ته رسېدلی او هلته د بهرنیانو په نوم په پټه د لویو سیاسي ګوندونو، سیاسي ائتلافونو، سیاسي شخصیتونو، قومي او قبیلوي دلالانو او شیطاني مفتیانو سره په خبرو لګیا دی او هدف یې دا دی چې د هر مهم سیاسي کرکټر هدفونه او د وجدان بیه ځان ته معلومه کړي.
د دجال ویاند (جورج سوړن) ویلي چې د ولسمشرۍ انتخابات به له سره کېږي او دجال به ځان کاندیدوي، خو د کاندید کېدو اعلان به د افغانستان د یوه مشهور روحاني شخصیت تر استخارې وروسته کوي.
د راسا د دې راپور په اړه سیاسي تحلیلګر (ګنګس ماما) اندېښنه لري چې که دجال سیاسي مشران په پیسو رانیسي، د پرمختللي ټیکنالوژۍ په مرسته درغلۍ وکړي، په سلو کې سل امکان لري چې انتخابات وګټي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیاسي شنونکي له دې امله د دجال د بریالي کېدو چانس ډېر بولي چې هغه د افغانستان په ټولو ژبو باندې رواني خبرې کولای شي او هغه کاندیدان به چیلنج کړي چې د خپل ملت په دوو رسمي ژبو نه پوهېږي.

د دجال لوی درستیز (ستر جنجال میډکاټ بېلر) ویلي چې د انتخاباتو تر گټلو وروسته به سمدلاسه یو لوی او مجهز پوځ جوړ کړي، خو تر هغو پورې چې دوی د نوي انساني پوځ تشکیلات جوړوي، د پاکستان پوځ به کرایه کوي او پرمختللي وسلې به ورکوي.

له بلې خوا د افغانستان یوه دیني عالم مولانا صراف هم ویلي چې همدا د دجال د راتلو وخت دی، ځکه چې ټولې نښې نښانې یې ښکاره شوي دي.

د افغانستان د انتخاباتو کمیسیون یوه غړي په دې اړه اندېښنه ښودلې او د ولسمشرۍ په انتخاباتو کې د بایومیټریک په سیسټم کې گډوډي او درغلي یې د دجال کار بللی او خپله اداره د دې پرمختللي ټیکنالوژۍ پر وړاندې کمزورې بولي، خو د دجال په غونډه کې یادونه شوې چې هغوی د انتخاباتو د کمیسیون په تخنیکي سیسټم کې مستقیما گوتې نه دي وهلي، بلکې د هغوی مامورینو ته یې پیسې ورکړي او هغوی په خپله درغلی کړې دي. سیاسي شنونکي باور لري چې په انتخاباتو کې له درغلیو څخه داسې ښکاري چې انتخابات به خامخا دجال گټي.

د راسا د دې راپور له خپرېدو سره سم ولسمشرۍ ته د کاندید کېدو لپاره د خلکو لېوالتیا ډېره شوې ده. په دې کاندیدانو کې اکثریت یې غواړي چې د پیسو په مقابل کې دجال ته تېر شي او خپلې کولمې غوړې کړي.

په دې ډول کاندیدانو کې څوک د چرگو او څوک د پچو غله دي. په دې ډله کې د داسې (احتلامي) کاندیدانو نومونه هم یاد شوي چې د دوو خرو اوربشي نه شي سره بېلولای، خو د ډالرو په ټولولو او غلا کولو کې هر یو مفکر دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لوی لالا خر خنگه ورک شو؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهار لا د لمر سترگه د مخامخ غره له شا څخه نه وه راښکاره شوې چې په کوڅه کې زوږ او شور پورته شو. په دې وخت کې لوی لالا کالي تبدیلول چې دا غالمغال یې واورېد، له ډېرې وارخطايي څخه يې پام نه شو چې پرتوگ يې چپه اغوستی دی، دوې پښې يې خپلې وې او دوې يې نورې پور کړې او په يوه سا له کوره ووت، گورې چې د مسجد مخ ته کليوال راټول شوي او د تور ښادي لاسونه ورښکلوي.

تور ښادي پنځه ويشت کلن ځوان و چې اووه کاله مخکې يې د حاجي اکرم پر خره جنسي تېری کړی و، خو څرنگه چې د دې صحنې شاهد ډېر درواغ ويله، نو دا خبره د کليوالو زړه ته و نه لوېدله.

تور ښادي له شرمه کلی پرېښود او په کلي کې يې اوازه واچوله چې په لاهور کې د لوی پير مريد شوی دی. په کال کې به يو وار کلي ته راغی، اوږدې تسبيح به يې په غاړه کې وې او له چا سره به يې خبرې نه کولې، بس يوازې به يې خوله ښوروله، خلکو به ويل چې ذکر کوي.

لوی لالا لومړی نه پوهېده چې څه خبره ده، وروسته يو چا ورته وويل چې تور ښادي ته (پير چوکا بکواس) برخه ورکړې او زموږ په ولايت کې يې خپل خليفه ټاکلی دی. لوی لالا د خلکو په گڼه گوڼه کې په ټېلو ځان تور ښادي ته وروررساوه او لاسونه يې ورښکل کړل.

ماښام مهال د لوی لالا خر نابېره ورک شو، لکه ځمکه چې چاودلې او خر په ننوتلی وي. لوی لالا تورې ځمکې ورپسې سپينې کړې، خو خر يې و نه موند.

(c) ketabton.com: The Digital Library

درې ورځې وروسته یوه شپه د کاکوجان د باغ خوا ته د ډوول اواز واورېدل شو. لوی لالا ته اندېښنه ورولوېده او ژر له کوره راووت، ګورې چې په کوڅه کې ډله ډله کليوال تېرېږي او د خليفه صاحب د ذکر خبره کوي.

په دې وخت کې د لوی لالا ګاونډی حاجي سپين اکا هم له کوره راووت، ويل خليفه صاحب د کاکو جان په باغ کې ذکر کوي او ټول کليوال ورغلي دي. لوی لالا که څه هم د تصوف له څانګړي طريقې او پير سره اړه نه درلوده، خو پيرانو ته يې ډېر احترام درلود او سخت ورباندې ګران ول، بس هغه و چې لکه تازي په منډه يې ځان د کاکو جان باغ ته ورساوه.

د دې لپاره چې ځان ژر تور ښادي ته ور ورسوي، نو لکه غل باغ ته پر دېوال ورواوښت، څو ګامه چې ولاړ، نو پښه يې له يوه تور شي سره ولګېده، سمدلاسه ودرېد، له جېب څخه يې برقي څراغ راوکيښ او ويې لګاوه، په دې وخت کې يې د خپل خره بې رنجو تورې سترګې او ښکلي کاږه باڼوګان وپېژندل، ډېره يې خوا بده شوه، خو نه پوهېده چې خر يې په کومه ګناه او چا صحرايي محاکمه کړی او سر يې ځنې پرې کړی دی.

د خپل خره سر يې همدلته پرېښود او دی تور ښادي ته ورغی. ګوري چې د باغ په پای کې د تورو وڅکو (مميزو) پر ډاګ يو ځوان ډوول وهي، تور ښادي نارې ورته کوي او څو څښورو ځوانانو آتڼ اچولی دی. تور ښادي دا ناره کوله چې لوی لالا ور ورسېد:

يو پيره لنډ کوه مزلونه
بل درپسې دي مريدان ببر سرونه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوی لالا په نیولو گامونو د نورو کلیوالو په قطار کې ارام کښېناست، سر یې پر زنگنو کښېښود او د آتڼ نارو ته یې غوږ شو، یوه شېبه وروسته حاجي اکرم هم راغی، ښادي چې ورته وکتل، نو ډوول یې بس کړ، ویل بس ده نور ذکر به بله شپه وکړو، بیا سهار لمونځونو ته نه شو راپورته کېدلای.

لوی لالا که څه هم د تور ښادي له خوا پر خرې باندې د جنسي تېري خبره یې زړه ته نه لوېدله، خو دا چې تازه یې د خپل تور سترگي خره پرې کړی سر لیدلی و، نو د حاجي اکرم غټه سپینه خره یې سترگو ته جگه ودرېده. یوه اوونۍ وروسته جانو لالا تور ښادي ته خپله لور (چمکلۍ) وروبخښله او یوه میاشت وروسته یې واده وشو. د تور ښادي ملگري به د ورځې له خوا لکه اسمان څکالي (شب پره کان) پټ ول او د شپې به د کاکوجان په باغ کې سره راټولېدل، ذکر معلوم و، یوه ځوان ډوول واهه، تور ښادي نارې کولې او مریدانو به یې آتڼ ورته کاوه.

څو ورځې وروسته د سالار اکا غوا ورکه شوه او سبا په سپینه ورځ د اسلم خان آس تری تم شو.

یوه شپه لوی لالا په کوڅه کې د یو چا د ښځو د منډو ترپې او سونهارۍ واورېد، هغه و چې خنجر په لاس او لڅې پښې له کوره راووت، گوري چې لاټک تور ښادي تر گرېوان نیولی او په ټیټ اواز ښکنځل ورته کوي: ((تورمخې غلا په موږ کوې او خورې یې یوازي ته ها؟)).

لوی لالا چې دا خبرې واورېدې، نو ورنژدې شو او په ارامه یې وپوښتل: لاټکه څه خبره ده، له خلیفه صاحب سره دي پر څه شي جنجال دی؟ لاټک په درد

(c) ketabton.com: The Digital Library

وویل: لوی لا لا مه رانژدې کېږه، دا خلیفه نه دی، سور غل دی، ستا خر هم ده حلال کړ او له ځرمنې څخه یې ډوول جوړ کړ.

په دې وخت کې د کوځې په بل سر کې د اسلم خان غږ واورېدل شو، ویل هلکانو ځوک یاست، څه خبره ده؟ لاټک چې د اسلم خان غږ واورېد، نو تور ښادي یې تر ګرېوان نیولی روان کړ او په کوځه کې بیرته چوپتیا خپره شوه.

په دې وخت کې د لوی لالا سترګو ته د خپل خره بې رنجو تورې سترګې او ښکلي کاږه باڼوګان ودرېدل چې سر یې په وینو لړلی او د کاکوجان په باغ کې پروت و.

سبا سهار چې خلک مسجد ته راغلل، ګوري چې مسجد ته مخامخ د بې دانه توت په ښاخ کې د تور ښادي ډوول راځوړند او یوه ډله خلک ورته ولاړ دي. کلیوالو ویل چې تور ښادي د شپې په تیاره کې کډه بار کړې او یوه نامعلومه ځای ته کډه شوی دی.

له دې سره سم تصوفي حلقه هم ړنګه او ذکر پاته شو، خو تر دې وروسته په کلي کې بیا غلا و نه شوه، دغه ډول د ښځینه خرو عزت او نارینه حیواناتو ژوند هم خوندي شو. اوس د ټولو کلیوالو زړه ته ولوېده چې د تور ښادي له خوا د حاجي اکرم پر خره جنسي تېری رښتیا و او غلاوې هم د تور ښادي ډلې کولې.

اوس چې هر وخت لوی لالا له راډیو څخه د صحرایي محکمې خبر واوري، نو خپل خر یې سترګو ته ودرېږي او سمدلاسه د لعنت په ډول نسوار توف کړي، خو اوس یې نه په خوله، نه په ژبه او نه په غاښونو کې پخوانی زور پاته دی، نسوار یې لیري واټن نه شي ویشتلای، لکه ناکامه توغندی په ږیره کې راولېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه ځنګه چې تور ښادي ورک شو، چمکلۍ هم ترې تم شوه، نه يې د مرګ او نه يې د ژوند درک معلوم شو. د چمکلۍ مور په خپلې لور پسې په سترګو ړنده شوه او اوس يې د کلي ماشومان لېونۍ تورۍ بولي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیاسي اولیاء

(c) ketabton.com: The Digital Library

په نیمه شپه کې د کور دروازه په زوره وټکېده، سخت وارخطا شوم، یاره که امیدواره ښځه وای، نو له وېرې به مې نقصان کړی وای. دروازه مې خلاصه کړه، ګورم چې د کور مخ ته یوه ډله مېلمانه ولاړ دي، یو نارینه او دوې ښځې ورسره دي او یوه ډله یې هم اولادونه دي، یو په نس کې، یو په غېږ کې او شپږ اووه نور ور پسې. سمدلاسه مې د ورا دا سندره را په یاد شوه:

د کلا پر سـر کوچي دي
خپـښه وزي ننـــوزي
سل اویا یې چنګوټي دي.

مېرمنې مې راته وویل چې په کور کې وچه ډوډۍ، هګۍ، پټاټې، پیاز او رومیان لرو، خو غوړي یو مخ خلاص شوي دي، اوس به څه کوو؟ ما ویل غم مه کوه زما یې چم زده دی، ته یوازې یو ستل پاکي اوبه راوړه، نور ما او کار سره پرېږده.

مېرمنې ته مې درد ورغی، ویل دا وخت د ټوکو نه دی ژر یوه چاره وکړه، که د کوم رستورانټ والا شمېره درسره وي زنګ ورته ووهه چې پخه ډوډۍ راوړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما په فاتحانه انداز ورته وویل چې د خپل کور پیر چا ته نه معلومېږي، اوس یې ګوره چې زه څه کوم؟ مېرمنې مې بله چاره نه درلوده، مجبوره وه چې دا صحنه وګوري، سمدلاسه یې منډه کړه او یو ستل اوبه یې راوړې.

ما ویل دا دی اوس یې ګوره! سمدلاسه مې لاس جیب ته ننه ایست، له هغې خوا مې موټ کړی لاس راوکیښ او په ستل کې مي وواهه، بس د خدای کړه دي او د بنده ورته کاته دي، له دې سره سم د ستل اوبه په ژیړو غوړو واوښتې.

مېرمنه مې هیښه او حیرانه پاته شوه، ویل ته لاس ښکاره کړه په موټ کې دي څه شی دی؟ ما په خندا موټ خلاص کړ، ګوري چې په ورغوي کې مې یو فلش (میموري کارډ) دی. ویل دا څه شی دی؟ ما ویل دا هغه میموري کارډ دی چې د جمهوري ریاست د یوه کاندید غوړې ویناوې مې پکې خوندي کړي دي.

د مېلمنو د ډوډۍ چاره خو وشوه، اوس هغه یو ستل غوړي لکه د کاریز اوبه ګرسره نه خلاصېږي، څو ډلې نور مېلمانه هم راغلل، خو غوړي مو وړیا دي، بس په ستل کې اوبه واچوو او میموري کارډ پکې ووهو او هغه ژیړ غوړي شي.

اوس دا وېره راسره ده که د ولسمشرۍ د نویو انتخاباتو موسم راغی، نو دا غوړي به تر وخت تېر شي، ځکه د نویو کاندیدانو ویناوې به تر دې هم غوړې وي، کېدای شي چې د هر کاندید له وینا څخه پوره یوه ویاله غوړي جوړ شي، نو ما

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويل تر څو چې د ولسمشرۍ بله دوره انتخابات رارسيږي او د دې غوږيو ميعاد تېرېږي، زه بايد دا غوږي پر درباري او طالبي خياطانو او غوږمالانو باندې خرڅ کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کلیوال بوډا او ژبپوه خبریال

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبریال: بابا (ښې چارې)

کلیوال بوډا: ښې چارې له کومه شوې بچیه، سم د سره تناره پر سر ژوند کوو

خبریال: ستاسې په ولسوالۍ کې کله ناکله ناټو (شپني) عملیات کوي چې (ناپوځي) وګړو ته مرګ ژوبله پکې اوړي، تاسې ولې په دې اړه (غبرګون) نه ښایاست؟

کلیوال بوډا: شپون خو خپله شپني کوي، هغه بېچاره به په تش لاس څنګه خلکو ته مرګ ژوبله ورواړوي، زموږ شپون عملیات نه دي کړي، روغ سړی دی، دا هسې خوشي چټي خبرې دي

خبریال: نن ستاسې د ولسوالۍ خلکو (لاریون) کړی دی او خپل (هڅوځي) یې تړلي دي، تاسې ولې په دې لاریون کې برخه نه ده اخیستې؟

کلیوال بوډا: (په قهر) ولې زه لېونی یم چې په لوی لاس په ناورین کې برخه واخلم؟ خدای دي مو له ناورینه وساتي.

خبریال: بابا زه لاریون یادوم، ما ویل نن ستاسې د ولسوالۍ وګړي د افغانستان (پلازمېنې) ته تللي او د هغو (ناپوځي) وګړو په اړه یې (دولتمشر) ته (غاو) کړی چې څو ورځې مخکې د ناټو ځواکونو د چورلکو په هوایي بمباریو کې ووژل شول

کلیوال بوډا: نور پوه نه شوم، خو تا د غاو خبره وکړه. نن زموږ خلک پاچا ته په چیغو او بوغارو ورغلي دي، خواران ښه وایي. د خدای پار دی حکومت موږ ولې وژني؟ څه ګناه مو کړې ده؟ نه مو بلوا کړې ده او نه پر حکومت راپور ته شوي یو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبریال: تاسې د نن په (غاو) او (پرلت) کې (شتون نه لرئ) ایا تاسې یې (غورځاوڼ) نه یاست؟
کلیوال بوډا: (په قهر) ته نه شرمېږې چې ما ته په دې سپینه ږیره (ګوزاوڼ) وایې؟
خبریال: بابا ګوزاوڼ نه یادوم، (غورځاوڼ) یادوم، مانا تاسې د دې غورځنګ غړي نه یاست؟
کلیوال بوډا: زه نه د چا (غړی) یم او نه (حلوا)، خپله خواري او بزګري کوم
خبریال: څه موده مخکې ستاسې په کلي کې یو ډېر (وګړمین) قومي مشر حاجي عبدالله خان (ترور) شو، ستاسې په (آند) دا چارې به څوک کوي؟
کلیوال بوډا: بچیه د بل چا په مخ کې و نه وایې چې عبدالله خان ترور شو، (ترور) د پلار خور ته وایي، حاجي عبدالله خان خو نر و
خبریال: زما موخه دا ده چې حاجي عبدالله خان ووژل شو
کلیوال بوډا: خو دغسې ووایه چې ووژل شو
خبریال: ښه دغه ډول (موخنې وژنې) څه انګېزه لري؟
کلیوال بوډا: دغه ډول وژنې (انګروزه) نه ده، رښتیا ده، زموږ خلک په سپینه ورځ وژل کېږي او ټول یې ویني، خو څوک مو ناره نه اوري
خبریال: پوهان وایي چې دغه ډول موخنې وژنې د افغانستان په ټول (کړکېښ) کې هیڅ (مخینه) نه لري، د تراهګرو دغسې (ګروهه) له کوم (کېټ) او (وند) سره اړه لري؟
کلیوال بوډا: تا (وند) دي یاد کړ، مطلب دي وندر دی؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبریال: نه زه بل څه وایم، خو خیر اوس بلې پوښتنې ته راځم. که هره ورځ قومي مشران وژل کېږي، ایا تاسې (ګروهمن) یاست چې په وطن کې به (ټیکاو)، (ستاره) او (خوندېینه) راشي او اوسنی (ړنګن) حالت به پسې ډېر نه شي؟

کلیوال بوډا: ګړنګن حالت به ولې نه پسې ډېرېږي، چې ګړنګن او سپېره خلک مو مشران شي، نو ولس به ولې نه بدمرغه کېږي

خبریال: دغې پوښتنې ته (بیا ځلي) راځم، د تراهګرو (موخه) څه ده چې ناپوځي افغانان وژني؟

کلیوال بوډا: موخه یاني موخې یادوې؟

خبریال: موخې څه ته وایي؟

کلیوال: موخې په پښتو کې د نجونو بدل ته وایي، خو شکر دی زموږ په کلي کې اوس خلک نجوني په موخې کې نه ورکوي

خبریال: بابا څلوېښت کاله کېږي چې په افغانستان کې دغه (شخه شولانګه) او (اړنګ بړنګ) روان دی، ایا نور دغه حالت (بسنه) نه کوي؟

کلیوال: که دا اوسني خلک مو مشران وي، وطن به خود دغسې ړنګ بنګ وي.

خبریال: موخه مې دا ده چې دغه (شخړیز) حالت (بسنه) نه کوي؟

کلیوال بوډا: په بس او بسنه دي نه پوهېږم، خو موږ نور له جنګه ستړي یو، کورونه مو له کونډو او یتیمانو ډک دي، په هر کور کې چیغې او ژړاوي دي، ټول وطن مو هدیره شو، اوس مو نو بیخي په سترګو کې اوښکي وچې شوې، تر فرضي لمونځونو مو د جنازې لمونځونه ډېر دي

خبریال: بابا ستا په اند په افغانستان کې سوله (شونې) ده؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

کليوال بوډا: هو زموږ کلی له شنو ډک دی، ډېر يې تنګ کړي يو، ټول چرګان يې نيولي دي، نه پوهېږم چې تا به شينې له نژدې ليدلي وي که نه؟ شينې يو ډول وړې خزندې دي چې د چرګانو په پوست پورې کلکې نښلي او بيا يې ناروغه کوي

خبريال: نو دا خو نه (نړی پنځی) او نه يې (ځرى) وايي چې په خلکو کې تراه خپره کړه، دا تراهګر ډېر (شاتګپالي) او (پوړۍ پال) وګړي نه دي؟

کليوال بوډا: بچيه پوه نه شوم، په پښتو راته ووايه!

خبريال: ښه بابا اوس به ستاسې شخصي ژوند ته راشو، څه موده مخکې مو يو ځوان زوی (اورپکو) وواژه او تاسې هم بوډا ياست، اوس د کور لپاره (لګښتتوکي) او (خوړلتوکي) څنګه چمتو کوئ؟

کليوال بوډا: دا اوس ته څه وايې؟ زموږ په ژړاوو زاره وچاوده او ته وايې چې (ټوکي)، ته دا ناورين وګوره او ستا ټوکي وګوره، زموږ په کلي کي اوس ټوکي او ټوکيان خلک نشته

خبريال: بابا ټوکي نه، توکي يادوم

کليوال بوډا: توکي نه پېژنم، دا نوي خبرې بيا دا تاسې هلکانو راوايستلې

خبريال: په کور کې مو بل (کارندوی) زلمی (شتون لري)؟

کليوال بوډا:نه په کور کې مو (شپون) نشته

خبريال: شپون نه، شتون يادوم، شتون

کليوال بوډا: ما درته وويل چې په کور کې نه شپون لرو او نه شکوڼ، زه يو زوی لرم چې سپين ګل نومېږي او په مدرسه کې سبق وايي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبریال: تاسې وویل چې یو زوی مې (زده کړیال) دی او ستاسې د ژوند (وټه ییز) اړخ هم ویجاړ دی، ستا د زده کړیال زوی (اړین) توکي لکه (لیکنی)، (یادښتلیکچه)، (لوبڅی) او (لیږد چارو) لګښت څوک ورکوي؟

کلیوال بوډا: (په خندا) یاره بچیه که رښتیا درته ووایم په دې ټیز میز دي نه پوهېږم.

خبریال: بابا (ټیز) نه، (وټه ییز) یادوم، وایم پیسې به نه لرې زده کړیال زوی ته دې اړین توکي لکه (یادښتلیکچه) او نور څنګه پیرې؟

کلیوال بوډا: نو زما زوی خو سبق وایي، بېلګه څه کوي؟

خبریال: موخه مې د اړینو توکو پېرل و .

کلیوال: یاره بچیه که رښتیا درته ووایم په دې (کړ مکړ) نه پوهېږم، له (کارکړن) څخه دي مطلب وحشي کرګدن دی؟

خبریال: ما ویل (کارډګر) دي څه دی، یاني د کار ساحه دي څه شی ده، څه کار کوې؟

کلیوال بوډا: بزګر یم

خبریال: زه چې ګورم ستاسې لاسونه تڼاکي شوي دي، لکه چې (شاقه) کارونه کوئ که څنګه؟

کلیوال بوډا: نه د شاه کاکا کارونه نه کوم،خپله یوه ټوټه ځمکه لرم، هغه کرم.

خبریال: ډوډۍ له (ټیکلپخ) څخه رانیسئ او که یې خپله پخوئ؟

بوډا:نه له ټیکلپخ کافر څخه به یې ولې رانیسو، شکر دی خدای لاسونه راکړي دي، خپله یې په کور کې پر تبۍ پخوو

خبریال:(په خندا) بابا له ټیکلپخ څخه مې موخه نانوای دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

کليوال بوډا: نو خو دغسې ووايه چې نانواى، زه حيران شوم چې دا ټيکلپخ يې بيا څه بلا ده.
خبريال: ښه بابا اوس دا راته ووايه چې (منګ) به دي څو وي؟
کليوال بوډا: پوه نه شوم؟
خبريال: وايم څو کلن يې؟
کليوال بوډا: ياره خداى مې دي غاړه نه بندوي سل کلن به يم
خبريال: ستاسې په کلي کې ستا (هم منګه) او (همپېرى) خلک شته؟
کليوال بوډا: هو خلک وايي چې زموږ په کلي کې پېريان شته، خو ما تر اوسه پورې نه دي ليدلي.
خبريال: يوه سليزه منګ لرې او بيا هم بزګري کوې، ايا (تکړښت) کوې؟
کليوال بوډا: هو نو عمر دى کمېږي، هره ورځ کمښت کوم
خبريال: بابا په ځوانۍ کې به دي خامخا (وختتېرى) او لوبې کړي وي، کومې لوبې دي کولې؟ (يخنڅا)، (يخلوبه)، (وزلوبه) او که (خرځغلونه يا خردواني)؟
کليوال بوډا: ياره هر ډول لوبه مې کړې ده، خو دا خرتوبي ده که خردواني ده دا مې نه ده کړې.
خبريال: بابا ستاسې په کلي کې خو (کتوځى) او (لنګتون) نشته، آن دا چې يو عادي (هډدرملى) هم نشته، نو که کومه مېرمنه مو (بلاربه) شي، د لنګواله لپاره يې چېرې وړئ؟
کليوال بوډا: (په قهر) هرګوره چې مېلمه يې، که نه نو مردارولې مې او ځان مې دربانديې غازي کاوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبریال: (په وارخطایي) ولې بابا ما کومه (نااړونده)، (نااړینه) او (ناجوته) خبره وکړه چې پر تاسې بده ولګېده؟

کلیوال: بده خبره لا توره وي که سپینه؟ ته انسان یې که غویی؟ څوک امیدوارې ښځې ته بلاربه وایي؟ بلاربه خو سړی امیدوارې غوا، اوښې، وزې، مېږې یا خرې ته وایي.

خبریال: ښه ښه اوس پوه شوم، کور مو ودان چې مرکه مو راسره وکړه

کلیوال بوډا: ستا یې هم کور ودان، خو ګوره بل وار که زموږ کلي ته راتلې، نو یو پښتون ترجمان درسره راوله او له خولې سره دې هم لږ پام کوه، اوس هرګوره چې مېلمه یې، که مېلمه نه وای، نو دغه د بېل لاستی به مې درباندې کتلی وای او یا به مې دومره ډبولی وای لکه د پېشلمي ډوول، اوس دې سر خلاص شو؟

خبریال: هو سر مې خلاص شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د چونګښو آچار

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوسیالیستي برېتونه
جهادي معده
د مقاومت کولنګ
د موچي تار
ډیموکراتیک پرتوګ
د جنسي تېري ضد ډال
د چونګوښو آچار.

دا اثار په یوه مجلل تالار کې د لیلام لپاره پر یوه لوی مېز ایښودل شوي او حاجي غټ ماما د مېز شاته ولاړ و. مخ ته یې مېلمانه پر چوکیو ناست او د شا په قطار کې خبریالان ولاړ ول.
د دې اثارو رانیولو لپاره ګڼ شمېر سیاستوال او تاریخي اثارو مینه وال راغلي ول. د پلچرخي له زندان څخه یو شمېر مشهور غله او جنایتکاران هم په ضمانت راوستل شوي ول، په مېلمنو کې بهرني مېلمانه هم ول چې ډېری یې ښځې وې.
حاجي غټ ماما په داسې حال کې چې پرتوګاښ یې تر لمنې یوه لوېښت راوتلی و، مایکروفون راپور ته کړ او په جګ اواز یې وویل: درنو مېلمنو، آغلو او ښاغلو! لیلام پیل کېږي، زه هر جنس راپورته کوم او ځانګړتیاوي یې درته وایم، زما شا ته پر لویه پرده یې انځور هم ښه لوی او روښانه لیدلای شئ.
بیا یې یوه وچه کلکه کڅوړه راپورته کړه، خوله یې ویره کړه او په جګ اواز یې وویل: ها دا دی وګورئ! دا د یوه مرحوم جهادي رهبر وچه معده ده. که څه هم په ظاهره یوه لوېښت ښکاري، خو په حقیقت کې تر ارام سمندر هم لویه او ژوره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ده. دا معده خورا ډېر کمالونه لري. یو کمال یې دا دی چې هیڅ نه ډکېږي. که د ټول افغانستان کورونه، ځمکې، موټرونه او ټولې نړۍ ډالر وروا‌چول شي، نو ګرسره پکې معلومېږي هم نه.

بل کمال یې دا دی چې د ایکسرې شعاع نه ځنې تېرېږي، دې مرحوم رهبر په ژوند کې څو واره اروپا او امریکا ته تاریاک پکې تېر کړي دي. دا معده د قاچاقو لپاره ډېره ښه ده، د افغانستان ټول تاریاک په یوه وار پکې قاچاق کېدای شي، بیه یې یو میلیارډ امریکایي ډالره ده.

یوه بهرني سړي لاس پورته کړ، ویل زه یې رانیسم، ورپسې نورو مېلمنو بیې لوړې کړې، دوه میلیارډه، درې میلیارډه، څلور میلیارډه... لس میلیارډه.

یو سړی چې وچ مغزی او نری کږه پزه یې درلوده، برګ دسمال یې په غاړه کې اچولی و، په قهر له ځایه پورته شو: ((دا اثر د چا پلار هم نه شي رانیولای، موږ جهاد او مقاومت کړی دی، دا معده زموږ حق دی، زه چا ته اجازه نه ورکوم چې بیه یې نوره لوړه کړي، زه یې رانیسم)).

له دې خبرې سره سم یې ورمنډه کړه، راواخیستله او بیرته پر خپل ځای کښېناست. په دې وخت کې یوه بل نري پزي ځوان چیغه کړه: ناره تکبیر! خو چا سپوږ هم و نه واهه، یوازې د شا په صف کې یوه سړي کرار وویل: باووووو!

وروسته حاجي غټ ماما یو څیري او سوری سوری پرتوګ راپورته کړ، په جګ اواز یې وویل: ها دا دی وګورئ! دا پرتوګ ډېر زوړ او شوړېدلی دی او د پرتوګانښ پر ځای کشک وراچول شوی دی، خو که له کمالونو یې خبر شئ، نو د ایمان په بیه به یې هم رانیسئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ډیموکراټیک پرتوګ دی چې څو زره کاله پخوانی دی او له لرغوني یونان څخه راوړل شوی دی. یو کمال یې دا دی که چا واغوست، بیا که هر څومره ډېر جنایتونه وکړي، نو د خلکو زړه ته نه لوېږي، عام خلک فکر کوي چې دا سړی جنایت نه، بلکې عبادت کوي، ټول بد کارونه یې عالمانه او ستره فلسفه ورته ښکاري، که چا دا پرتوګ اغوستی وي، نو د دنیا هیڅ یو قانون او محکمه یې نه شي محاکمه کولای.

بل کمال یې دا دی چې سونډ پروف دی، هر چا چې واغوست بېغمه دي یې ولې، ملت یې نه اوري او نه یې بد بوی احساس کولای شي. دا پرتوګ یوازې په افغانستان کې لسګونو وزیرانو، سلګونو والیانو او زرګونو رئیسانو اغوستی دی، ډېره ښه نتیجه یې ورکړې ده، د سیاستوالو لپاره ډېر ګټور دی. څرنګه چې دا پرتوګ میلیارډونه پیسې ګټلای شي، نو بیه یې په لس میلیارډه ډالره پیل کوو.

د کابل بانک یو په ونه ټیټ او بیلر غونډې سړي له لاس پورته کولو سره سم د سټیج خوا ته ورمنډه کړه، په لاره کې یې داسې نارې وهلې: ((دا پرتوګ زما دی، اول ما اغوستی دی، دا زما حق دی، ولاکه یو سینټ لا ورکم...)). د حاجي غټ ماما له لاسه یې پرتوګ کش کړ او ژر ژر یې پر خپل کځوړه پتلون سربېره واغوست.

له دې سره سم ټولو مېلمنو په یوه اواز چیغې کړې: ((هو تاسې رښتیا وایاست، دا پرتوګ ستاسې حق دی، تاسې یو سپېڅلی انسان یاست، کابل بانک بل چا چور کړ، پر تاسې ناحقه د غلا تور پورې شوی دی. باید تاسې ته دا پرتوګ وړیا درکړل شي)).

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالار د خلکو چکچکو، شپېلکيو او شور پر سر واخيست. حاجي غټ ماما په لکه غاړه او وياړ سره وويل: ((ګورئ زه رښتيا وايم، د دې پرتوګ کمال مو وليد که نه؟ دې سړي چې پرتوګ واغوست اوس يې څوک بيخي پېژني نه چې دا د کابل بانک غل دی. زه باور لرم چې دا ښاغلی به له دې ځايه پلچرخي زندان ته نه، بلکې سيده به ارګ ته ځي)).

د مخ په ليکه يو لوېشتکی او پنډوګی سړی چې ګيل ماله کړې لنګوټه يې تړلې وه، په ماته ګوډه پښتو چيغه کړه: ژوندۍ دي وی ډيموکراسي، تل دي وي د افغانستان خپلواکي ... په دې وخت کې د غونډې برخه والو يو بل ته په حيرانۍ سره وکتل، په تالار کي ورو ورو بونګې پيل شو: ((کومه ډيموکراسي؟ کومه خپلواکي؟ دا سړی څه وايي؟ زه خو هيڅ پوه نه شوم)).

د خلکو شور لا پوره نه و ارام شوی چې حاجي غټ ماما يو نری تار راپور ته کړ او په موسکا يې وويل: ((ښايي تاسې به دا ارزښتناک اثر سم نه وينئ، دا د موچي ساده تار دی، خو خورا ډېر کمالونه لري، په دې تار زرګونه انسانان پر نس حلال شوي دي.

کمال يې دا دی چې په ناريه او جارحه وسلو کې نه راځي، له همدې امله جواز ته هم اړتيا نه لري. تر ټولو ستر کمال يې دا دی چې په دې تار هر څوک حلال شي، نو هغه کافر بلل کېږي، که خپل سکه مسلمان ورور هم ورباندې حلال کړې، نو امريکايي، انګرېز يا بل کافر بلل کېږي، له دې تار سره زرګونه فتواګاني تړلي دي.

په دې وخت کې يو انګرېز جنرال اوچت شو او په جګ اواز يې وويل: ((دا تار زموږ دی او د بريتانيې په شاهي کورنۍ پورې اړه لري، څو کاله مخکې زموږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملکې یوه پاکستاني جنرال ته امانت ورکړی و، خو پاکستاني جنرال ویل چې زما څخه القاعده وو غلا کړ، دا دی اوس مې پیدا کړ. حاجي غټ ماما به ما ته هم دا تار وړیا راکوي او هم به راته وایي چې دا تار چېري و، له چا څخه یې تر لاسه کړ او څنگه یې ترلاسه کړ؟

د دې پر ځای چې انگرېز ستېج ته ورشي، حاجي غټ ماما پر څلورو ورغی او تار یې بهرني جنرال ته ورکړ. له دې سره سم هر چا یو وار د موچې نري تار ته وکتل او بیا یې په بېخوندی پر خپله گېډه لاس تېر کړ، ورسره سم په تالار کې بد بوی شو، د غونډې برخه والو یو وار شاته وکتل او بیا یې خولو ته دسملونه ونیول.

تر څو ثانیو چوپتیا وروسته حاجي غټ ماما یو کولنگ راپور ته کړ او په لوړ اواز یې وویل: ((وگورئ دا یو عادي کولنگ نه دی، دا د مقاومت کولنگ دی چې په فرانسه کې په خاص فرمایش جوړ شوی دی، خورا ډېر کمالونه لري، په دې کولنگ د افغانستان د قیمتي ډبرو خورا ډېر کانونه را ایستل شوي دي، همدا اوس یې هم د بدخشان د لالونو، زمردو او لاجوردو بوی ځي. تر ټولو ستر کمال یې دا دی که هر چا رانیو، نو سمدلاسه ملي قهرمان کېږي)).

تر څو چې حاجي غټ ماما نور څه ویل، نو یوه ځوان یې کولنگ له لاسه وکیښ او ویې ویل: ((دا کولنگ زموږ څخه ورک شوی و، هیڅوک یې نه خرڅولای او نه یې رانیولای شي، دا کولنگ زموږ دی)). د غونډې برخه والو یوه او بل ته وکتل، خو څه یې له وسه پوره نه وه.

بیا حاجي غټ ماما یو لوی پولادي ډال یا سپر راپور ته کړ، د سترگو تر کونجو یې بهرنیو ښځو ته وکتل او په موسکا یې وویل: ((دا د مدني فعالیت ډال دی او یوازې یې مدني فعالان رانیولای شي. دا ډال خورا ډېر کمالونه لري، مثلاً که

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک يې د مخ او شا له خوا د شرم په ځای پورې وتړي، نو هيڅوک جنسي تېری نه شي وربانديې کولای.

بل لوی کمال يې دا دی که کومې مېرمنې د شرم په ځای پورې وتاړه او يوازې يو وار په ښار کې لوڅ مخ وګرځېده، نو د نړۍ هر پرمخ تللی هيواد ډېر ژر تابعيت ورکوي، خو يوه کمزوري لري، هغه دا چې د ملا لنډي د جنسي تېري مخه نه شي نيولای، نو هر چا چې دا سپر په ځان پورې وتاړه بايد ډېر ژر له افغانستان څخه اروپا يا امريکا ته ولاړ شي، بيه يې يو لک ډالر ده، خو دا ډال يوازې مېرمنې او همجنس بازان رانيولای شي)).

مېرمنو لا لاسونه نه وه پورته کړي چې د غونډې ټولو افغان برخه والو لاسونه پورته کړل. په دې وخت کې يو سپين ږيری سړی په ژړا له ځايه پورته شو او په عاجزۍ يې وويل: ((زه دومره پيسې نه لرم چې دا ډال رانيسم، خو ډېر ضرورت ورته لرم، ټوله نړۍ خبره ده چې څه موده مخکې د حکومت يوه لوړ پوړي چارواکي جنسي تېری راباندې وکړ، هيله لرم چې دا ډال ما ته وړيا راکړئ)).

په دې وخت کې يوه سړي خپل څنګ ته ناستي د يوې بهرنۍ مېرمنې پر لوڅ ورانه لاس تېر کړ، هغې په لوړ اواز چيغه کړه:((هلئ ما وژغورئ! دا سړی غواړي چې پر ما جنسي تېری وکړي)).

يوې افغانې مېرمنې خپله لنډه لمن پر ورنو ورټوله کړه او په ژړا يې وويل: ((زما څخه څو واره د جنسي تېري غوښتنه شوې، خو ما نه ده منلې، زه ډارېږم چې اخير به جنسي تېری راباندې وکړي، هيله ده چې دا ډال ما ته راکړئ)).

يوه بهرني ډيپلوماټ په جګ اواز چيغه کړه: ((دا مېرمن ښه وايي! ښځو ته بايد لومړيتوب ورکړل شي، بايد دې ښځې ته ډال بيخي وړيا ورکړل شي، که نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکول کېږي موږ انتقاد کوو چې په افغانستان کې ښځو ته حقوق نه ورکول کېږي)).

حاجي غټ ماما هیڅ و نه ویل، مېرمن ولاړه شوه، ډال یې واخیست، د شا له خوا یې په ځان پورې وتاړه او سیده له تالاره ووته.

د حاجي غټ ماما برېتونه راڅوړ او تندی یې تریو شو، څه یې و نه ویل، خو ژر یې ځان کنټرول کړ، مصنوعي موسکا یې پر لویو شونډو خپره شوه، بیا یې د نسوارو یو دبلی (قطی) راپور ته کړ، خلک حیران شول چې دا به څه شی وي؟

ټولو ځیر ځیر کتل چې اوس به له قطۍ څخه څه شی راوباسي، خو حاجي غټ ماما دا شیبه لنډه کړه او په جګ اواز یې وویل: دا د برېتو یو تار دی، خو ډېر قیمتي تار دی، یوه شاګرد له خپل رهبر له بریت څخه کښلی، بیا اروپا ته وړل شوی او هلته د سوسیال په مقدسو اوبو اووه واره پرېولل شوی دی.

دا وېښته هم ډېرې ګټې لري. یوه ګټه یې دا ده چې څوک یې د سیوسیال په اوبو اووه واره پرېولي او بیا هغه اوبه وڅښي، نو ټول پخواني چپي افکار یې له حافظې څخه پاکېږي، په اتومات ډول لیبرال ځنې جوړېږي، آن دا چې (کارل مارکس) د (ادم سمیت) په بڼه ورته ښکاري.

بل کمال یې دا دی چې په هر سیاسي قالب کې جوړېږي او هیڅ وخت یې لاس نه بندېږي، د دې تار بیه لس ملیونه ډالره ده.

په دې وخت کې تالار د (هورا) نارو پر سر واخیست، یوه برېتور سپین ږیري ناره کړه: دوولس میلیونه، پنځلس میلیونه، شل میلیونه ...)) د بریت بیه وار په وار پسې لوړېده، خو یو ډنګر برېتور جنرال چې برېتونه یې تازه تور کړي، په احساساتي او رېږدېدلي اواز وویل: دا بریت زموږ د رهبر فکري میراث او زموږ حق دی،

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ پیسې نه لرو، زه دلته د ناټو له قوماندان جنرال کریسټل څخه هیله کوم چې موږ ته د دې بریت پیسې راکړي، ځکه موږ خپله لاره پرې ایښې او اوس مو د دوی د غوا تی په خوله کې دی. د ناټو جنرال هم د (هو) په ډول سر وښوراوه او حاجي غټ ماما هم تار ډنګر جنرال ته ورکړ.

تر دې وروسته حاجي غټ ماما یو سرپوښلی حلبي قطی راپور ته کړ او بیا یې په خندا وویل: دا د چونګښو آچار دی چې سیاسي نوم یې (ګلوبل آچار) دی او خورا ډېرې ګټې لري، په تېره بیا د پیسو ګټلو لپاره ډېره ښه وسیله ده، د سیاسي سوداګرو لپاره ډېر ګټور دی.

دا آچار که هر چا وخوړل، نو سمدلاسه به د چونګوښې په شان ژوند ورته اسانه شي، لکه چونګوښه چې (ذوحیاتین) حیوان دی، یانې هم په اوبو او هم پر وچه ژوند کولای شي، دغه سړی به بیا (ذوتابعتین) شي، هم به په خارج او هم به په افغانستان کې ژوند کولای شي. کورنۍ به یې له افغانستان څخه دباندې ارامه او خوندي وي، خو دی به دلته ولسمشر، وزیر یا رئیس وي، بس دلته به یې ګټې او په بهر کې به یې ځټې.

بل کمال یې دا دی چې که په هر څومره غلا، چور، رشوت او فساد کې لاس ولري، نو د افغانستان عدلي او قضایي ارګانونه یې نه شي تعقیبولای، ځکه چې بهرنۍ تابعیت لکه د پیر سوټي بابا تاویز له هرې بلا څخه یې ساتي. د دې آچارو بیه لس میلیونه ډالره ده، ګورئ دا چانس له لاسه مه ورکوئ! که یوه پروژه مو واخیسته، نو سل میلیونه پکې ګټلای شئ! هلئ واخلئ!

په تالار کې شور جوړ شو، بیه په هره ثانیه کې پسې لوړېده: دوه ملیونه ډالره، درې ملیونه ډالره، پنځه میلیونه ډالره، لس میلیونه ډالره... سل میلیونه ډالره! په دې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت کې د خلکو خبرې غلې شوې. غټ ماما وویل: ((سل میلیونه ډالره والا د چونګوښې آچار وګټل، ورته مبارک دي وي)). په دې وخت کې د خلکو په منځ کې یو فولبرایټر ځوان په چټکو ګامونو راتېر شو او د چونګوښو آچار یې واخیست.

حاجي غټ ماما په جګ اواز وویل: درنو آغلو او ښاغلو! لیلام پای ته ورسېد، خو یوازې درې آثار پاته دی، دلته زما سره شپږو نفرو خپل نومونه لیکلي او وايي چې دوی د دې اثارو مینه وال دي، هیله ده چې نور مېلمانه ولاړ شي او یوازې دي هغه مېلمانه پاته شي چې زه یې نومونه وایم.

سبا په ورځپاڼو کې لیکل شوي وه چې د افغانستان یو څو سیاستوالو د افغانستان خپلواکي، ملي غرور او تاریخ پر پردیو باندې یوازې په څو میلیونو ډالرو خرڅ کړل. ورځپاڼې په بازار، کوڅو، دوکانونو، دفترونو او کورونو کې لاس پر لاس وګرځېدې، ټول ملت خبر شو، خو نه چا مدني حرکت، نه لاریون، نه اعتصاب، نه انتقاد او نه هم تشه ګیله وکړه، ځکه چې ضمیرونه یې سیاسي مشرانو خرڅ کړي ول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تخرګ وېښتان څنګه

په تاريخي اثارو کې شامل شول؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مظاهره چیانو په مخکې څو خلک په منډه روان ول، سترګې یې تر دوو غوږو پورې توري کړي، رنګارنګ دسملونه په لاسونو کې نیولي، ږیرې په نکریزو سرې کړي او دومره اوږدې تسبیح یې په غاړه کې وې چې د نامه له غوټې سره لګېدلې او سړي ته یې د آتڼ دا ناره وریادوله:

آتڼ مې د بورې نجونې کوینه
پر ملا کـــږې وږې شـــې
امېل یې د نامه غوټـــې وهینه

د مظاهره چیانو دا ډلګۍ خورا ځلانده او برېښنده ښکارېدله، سړي فکر کاوه چې زیارت راروان دی. یو بوډا مظاهره کوونکی چې تر خوله یې ځګونه بادېدل او پر ږیره یې نسوار پراته وه په ژیړغوني اواز چیغې وهلې: ((مرګ پر حکومت، مرګ پر کافرانو، موږ به د خپل پیرګل کسات خامخا اخلو)).

ما د رسنیو کارډ په غاړه، مایک په لاس کې نیولی او عاجز د سړک پر غاړه ولاړ وم. یوه سپین ږیري ته مې اشاره وکړه چې خپل نظر راته ووایي. سپین ږیری هم لکه مست اوښ په غړومبې زما مخ ته ودرېد. ما ویل بابا ولې مو مظاهره کړې ده؟ سپین ږیري د خولې ځګونه په زرغونه دسمال پاک کړل او په لوړ اواز یې وویل: ((د پیرګل سپکاوی شوی دی، د هغه مبارکه ږیره او څڼې یې ورخریلي دي)).

په دې وخت کې له مظاهرې څخه یو بل سړی هم راجلا او زما خوا ته راغی. دا سړی چې ښکلې دریشي یې اغوستې، ږیره او برېتونه یې پاک خریلي وه د بوډا خبرې پرې کړې: ((دا پیر صاحب زرغون شاه نومېده، تل به یې زرغونه کالي اغوستل، اوږده ږیره، ببرې څڼې او لوی برېتونه یې درلودل، کټ مټ (کارل مارکس) ته ورته و. دا دوه سمبولونه په افغانستان کې د دوو لویو سیاسي

(c) ketabton.com: The Digital Library

آیډیالوژیو د نژدېوالي او پخلاینې سمبول و چې یو سوسیالیزم او بل اخوانیزم دی. ده موږ ته دا درس راکاوه چې یو مجاهد رهبر چې د تحصیل کولو په جرم به یې د نجونو پر مخونو تېزاب ورشیندل، نن یې خپله لور ماډله ده او دی یې ویاړ بولي او هغه برېتور کمونیست چې خلک به یې د (بي بي سي) راډیو د خبرونو اورېدلو په تور وژل، نن غربي ډیموکراسۍ ته مست آتڼ کوي او په لندن کې خورا په خوند خوند سوسیال خوري)).

د پېښې په اړه په سیمه کې یوه عیني شاهد راته وویل: ((زرغون شاه ملنګ یو لېونی و، نه یې خبرې کولې، نه چا پېژانده او نه یې چا عبادت لیدلی و، هیڅوک نه پوهېده چې دا سړی مسلمان او که کافر دی. څو کاله کېدل چې د خښتو په یوه کنډواله بتۍ کې اوسېده، خلکو به له زړه سوي څخه ډوډۍ ورکوله)).

دا جنجال هغه وخت راپیدا شو چې زرغون شاه ملنګ ناروغ او یوه خواخوږي سړي ډاکټر بشیر زړه سواند ته بوت. په دې اړه ډاکټر بشیر زړه سواند وایي: ((ما چې زرغون شاه ملنګ معاینه کړ، نو په سر او بږیره کې یې خورا ډېرې دانې راختلي وې، د دې لپاره چې ښه درملنه یې وشي باید بږیره، برېتونه او د سر وېښتان مو یې ورخریلي وای. د دې کار لپاره مي نایي ته واستاوه، خو زرغون شاه ملنګ لا بیرته زما کلینیک ته نه و راستون شوی چې څو نفره سوټي په لاس کلینیک ته راغلل او زه یې وډبولم)).

په دې اړه د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت له خوا په یوه خپره شوې خبرپاڼه کې راغلي: ((د زرغون شاه ملنګ په وېښتانو کې داسې سپېړې اوسېدلې چې په تاریخي اثارو کې ګڼل کېدې، دا سپېړې بل ځای نه موندل کېږي او دا یې اخیری نسل و. ډاکټر بشیر زړه سواند یو تاریخي اثر ضایع کړی دی، له همدې امله موږ له پولیسو څخه غوښتنه کوو چې ډاکټر بشیر زړه سواند ژر تر ژره ونیسي او

(c) ketabton.com: The Digital Library

څارنوالۍ ته يې معرفي کړي. باید خلک پوه شي چې کوم شیان تاریخي اثار ګڼل کیږي. نوې لرغونپوهنه وايي که چا د يوه کال لپاره د خپلو تخرګونو وېښتان و نه خریل بیا حق نه لري چې ويې خريي، ځکه چې اوس د تخرګ وېښتان هم په تاریخي اثارو کې ګڼل کيږي)).

د راپورونو له مخې نن پولیسو د نايي پر دوکان چاپه وهلې ده. د پولیسو هدف دا و چې د زرغون شاه ملنګ خریلي وېښتان راواخلي او د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت ته يې وسپاري، خو نايي تر چاپې مخکې خپل دوکان جارو کړی او د دوکان ټول خریلي وېښتان يې پر ډېران غورځولي ول.

تر دې اخ وډب وروسته ګڼ شمېر ولسي خلکو ته د خپل وجود د اضافي وېښتانو په اړه اندېښنې پيدا شوي دي. د سپين ګل په نوم يو شپون وايي: ((څو کاله کیږي چې تر نامه لاندې او تخرګ وېښتان مې د ډېر مصروفيت له امله نه دي خريلي او اوس سخت ځنې په تکليف يم، خو ډاريږم چې دا وېښتان هم د حکومت ملکيت نه وي)).

خو د زرغون شاه ملنګ پر سر راپورته شوي جنجالونه ناڅاپه هغه وخت ارام شول چې د امریکا د فرهنګي میراثونو ادارې رئیس (مایکل سمپل) د افغانستان د ځینو سیاسي مشرانو د جسدونو رانیولو اعلان وکړ.

ښاغلي سمپل وويل: ((د دې کار هدف دا دی چې د دې ډول سیاسي مشرانو په مغزو کې د انسانانو د لومړي نسل حجرات تر اوسه پورې هم ژوندي پاته دي. دې سياسي مشرانو که څه هم په يوويشتمه پېړۍ کې ژوند کړی، خو فکرونه يې کټ مټ لومړنيو انسانانو ته ورته ول، کېدای شي دا حجرات زموږ سره په څېړنو کې مرسته وکړي، موږ به د دې جسدونو په مرسته وکولای شو چې د لومړنيو انسانانو جسمي او ذهني جوړښت په دقيق ډول مطالعه کړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

حاجي غټ ماما

(c) ketabton.com: The Digital Library

حاجي غټ ماما د چرګ پښه په لاس کې نیولې او غوړونه یې د اذان لپاره د مسجد خوا ته څک نیولي ول. د چرګ غوړي یې د لستوڼي له لارې تر څنګلو پورې ورسېدل، خو د اذان درک نه و، اخیر یې زړه تنګ شو، کړکۍ ته ورولاړ شو او پورې غره ته یې وکتل، لکه مست اوښ غړومب یې وهل: ((یاره یو خو دا زموږ ملایان هم ولاکه په وخت پوهېږي، په خدای سم دم ماښام دی)). له دې خبرې سره سم یې د چرګ پښه خولې ته ورواچوله، لکه څرمښکۍ چې مچ ونیسي په یوه سا یې تر ستوني تېره کړه.

په دې وخت کې یې ځوانانو زامنو او مېلمنو هم پر دسترخوان برید وکړ، په څو شېبو کې پر دسترخوان یوازې هډوکي، د مېوو پوستکي، د څښاک تش بوتلونه او د خوراک تش لوښي پاته شول، د دسترخوان په یوه څنډه کې د پاکستاني (روح افزا) یو ګیلاس چپه شوي سره شربت لکه سرې وینې ډنډ ولاړ ول، دسترخوان داسې ښکارېده لکه تازه چې چاودنه شوې او هرې خوا ته غوښې، هډوکي او وینې ښکارې.

دسترخوان لا نه و ټول شوی چې حاجي غټ ماما پر توشکه اوږد وغځېد، داسې ښکارېده لکه مردار شوی خر چې پړسېدلی وي، پر لویه خېټه یې لاس تېر کړ او لکه د غوا رمباړه یو لوی ټېغ یې وکیښ، تر نامه لاندې یې لمن جګه ښکارېده، لکه د چرګ پښه چې یې تر نس راوتلې وي، څو دقیقې همداسې ستوني ستخ پروت و او بیا په تکلیف راپورته شو، پر خېټه یې لاس تېر کړ او دسترخوان ته یې وکتل: ((یاره قربان یې شم رښتیا چې روژه د برکت میاشت ده، په خدای که مې تر روژې مخکې په دریو وختو کې دومره ډېره ډوډۍ خوړلې وي لکه نن په روژه مات چې مې وخوړه، د روژې برکت ته وګوره پخوا به مو ماښام ته یو یا دوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډوله خواړه پخول، خو په روژه کې هر روژه مات ته لس ډوله خواړه پخوو، وچې او لندې مېوې هم دغسې وبوله)).
حاجي غټ ماما ته مخامخ ناست مېلمه خانو لالا چې نسوار يې خولې ته اچولي په کنډو خوله ورغبرګه کړه: ((رشتيا هم روژه ډېره د برکت مياشت ده، په دې مبارکه مياشت کې بازار ته داسې ډول ډول خواړه او مېوې راشي چې سړی يې ګرسره نه پېژني. زموږ د کور مخ ته تازه يو رستورانټ جوړ شوی دی، ياره داسې خارجي خواړه پخوي چې سړی ګوتې ورسره خوري)).
د دې لپاره چې خانو لالا د رستورانټ کيسه ښه په تفصيل سره بيان کړي، د غالۍ څنډه يې راپورته کړه او نسوار يې توف کړه. ده لا خبره نه وه شروع کړې چې حاجي غټ ماما يې په خبره کې ورولوېد: ((خانو لالا خواړه خو لا څه کوې، دا داسې د برکت مياشت ده چې زموږ د ټول کال ګټه يوې خوا ته او د دې مبارکې مياشتې ګټه بلې خوا ته ده. زموږ اکثره خوراکي مواد تر وخت تېر دي، ښاروالۍ والا چې راشي يو څه خاوري يې په خوله کې ورواچوو، بيا مو څو مياشتې غوږونه پر ارامه وي، خو قربان يې شم د روژې له برکته د هيچا هم د خوراکي شيانو تاريخ ته نه پام کېږي. زما د يوه کال تر وخت تېر اوړه، غوړي، روب او نور شيان په يوه هفته کې خرڅ شول. په روژه کې نه د چا اعصاب چندان کار کوي، نه دومره حوصله لري چې هر شی سم وګوري او نه يې خوند کتلای شي، موږ هم دغه موقع غنيمت وګڼو او د لسو افغانيو شی په سلو افغانيو خرڅوو، متل دی وايي: پښو پښو ارمان کاږئ غالۍ دي، نو موږ هم خپل ارمان کاږو او تر وخت تېر خوراکي مواد ټول په روژه کې خرڅوو، څه وکړو په نورو مياشتو کې ګټه نه شو کولای، کله چې روژه تېره شي بيا هر مشتري د پنځو افغانيو پر سر يو ساعت چنې راسره وهي او تاريخ تېره شيان خو بيخي ولاکه پر خرڅ کړې)).
مېلمه چې پر ړيره يې د شنو نسوارو شنو توتيانو سېل له ورايه ښکارېده د حاجي غټ ماما خبره پرې کړه: ((حاجي ماما تا د تاريخ تېره خوراکي موادو او ګټې خبره وکړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاره که دا د کفر مکتب نه وای هره میاشت به مو د روژې په ډول گټې کولای، اوس خو چې چا یو صنف مکتب هم ویلي وي، نو د خوراکي شیانو پر قطی په تاریخ پسې گرځي، که د خوراکي موادو پر یوې قطی یې تاریخ ته پام شو، نو ټول ښار خبروي)).
خانو لالا خبره اوږدوله خو حاجي غټ ماما چې بریتونه یې په آمو لړلي وه خبره ونیوله: ((ستا خبره دې په گل بدله وي زه به ستا تر خبرې پورې یوه کیسه درته وکړم. وایي یو چا له خرې سره دا درنه معامله کوله چې د کلي ملک ورباندې راغی. درنې معاملې والا چې هر څه زارۍ وکړې چي چا ته مه وایه، خو ملک ویل خدای یو مالگې تروې دي که دې داسې پر ارامه پرېږدم، خو یوه ځواني درسره کوم، هغه دا چې کلی درخبر کم او که تور سردار؟ درنې معاملې والا ویل کلي خبر که، خو تور سردار مه راخبروه، ځکه چې هغه ناځوانه ښار هم راخبروي، نو مطلب مي دا و چې اوس بیا دا غم لړلی فیسبوک پیدا شوی دی، که یو شی دي گران خرڅ کړ او یا یې تاریخ تېر و، نو خلک لکه تور سردار ښار خو څه کوې چې ټوله دنیا درخبروي، خو د روژې داسې برکت دی چې د هر چا سترگي عین و غین وي، هر سړی کوښښ کوي چې ژر یو شی رانیسي او ځان تر کوره پورې ورسوي، په تاریخ پسې یې نه گرځي، په روزگان کې زما یو دوکاندار مشتري دی، نن راغلی و یو موټر تر وخت تېر پنجابي اوړه مې پر یوه ځای ورباندې خرڅ کړل، ما ویل یاره رښتیا چې روژه د برکت میاشت ده، که روژه مبارکه نه وای دا اوړه به مې پر چا خرڅولای)).
په دې وخت کې د حاجي غټ ماما په نس کې د غایطه موادو یو لوی پاڼ ونړېد چې گړمب یې ټول مجلس واورېد. لکه غوا ته چې ډول ووهې د حاجي غټ ماما سترگې رډې راوختلې، د دې لپاره چې د مجلس پام بلې خوا ته واړوي ولاړ شو او د خونې تر کړکۍ لاندې یې وکتل. تر پنځه پوړیز کور لاندې یو څو ډنگر او سپېره ماشومان پر انبار (ډېران) باندې لڅې پښې گرځېدل او په چټلیو کې یې خواړه لټول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډیموکراټ خر

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا د برابرزيو قومي شورا ځانګړې غونډه وه چې مشري يې (آس بلو) کوله. تر ډوډۍ خوړلو وروسته آس بلو په خپلو غوړو ګوتو اوږده ږيره خلال کړه، لکه د غوايي رمباړه لوی ټيغ يې وکيښ او بيا يې د غونډې برخه وال مخاطب کړل: ((ټول قومونه غواړي چې د ولسمشرۍ لپاره کانديد ولري، متل دی وايي: خر چې تر خره پاته شي لکۍ يې د پرې کيږدو وړ ده. تاسې ووایاست چې موږ تر چا پاته يو؟ بايد موږ هم د ولسمشرۍ لپاره کانديد ولرو)).

تر دې وروسته (د ختو چاچا) په داسې حال کې چې په يوه لاس يې خپله واګه پرتوګانښ ورټول کړ او په بل لاس يې پزه پاکه کړه، د آس بلو خبره ورغبرګه کړه: ((حاجي وزير صاحب ښه وايي، هيڅوک د چا غم نه دی اخيستی، انتخابات منتخابات نشته، هر څوک خپل جېب ډکوي، زه وايم يارانو که پيسې ګټئ، نو دغه يې وخت دی، بيا په خدای که دغسې موقع پيدا کړئ! يو څوک به کانديد کړو، بيا به يې يوه ښه غوښن او شتمن کانديد ته تېر کړو، انتخابات خو دغه کار دی چې تېر شه، راتېر شه، وايي، واوړه راواوړه، غنچه ګلونه راوړه. ټول خلک دغه کار کوي، موږ به يې هم وکړو)).

(سرفيکول ماما) لمن پر زنګنو ورکش کړه، اواز يې لکه نرښځی نری کړ او بيا يې په فاتحانه انداز وويل: حاجي والي صاحب ښه خبره وکړه، خو دا کار دومره اسانه هم نه دی، هوښياري غواړي، ژبه غواړي، تعليم غواړي، زور غواړي، له خارجيانو سره انډيوالي غواړي، که دغسې وړ څوک په موږ کې شته بسم الله کړئ!)).

د سرفيکول ماما خبره لا نه وه خلاصه شوې چې (آکوک لالا) يې خبره ورپرې کړه: ((وا وروره موږ تر چا کم يو؟ که د زور کار وي په زور يې ورسره معلوموو،

(c) ketabton.com: The Digital Library

که لوچګي وي، لوچګي ورسره کوو، په رمبکي او خاشپاشک کې هم تر چا کم نه یو، وایم په هره لاره یې ورسره معلوموو)).

(مار آغا) چې تر دې مهاله یې لکه وری په مېوه دانۍ کې نرۍ خوله وهله او د نخودو کړپې یې ټول مجلس اورېد، سر راپورته کړ: ((ښه سمه ده، داسې یې وبولئ چې په قوم کې مو یو ښه پهلوان او مناسب کاندید پیدا کړ، که خرڅ نه شو، بیا به څه کوو؟)).

(کمیس رحیم) چې لمن یې لکه د طاوس لکۍ نیم متر مخ ته غوړېدلې پرته او د نسوارو د قطۍ په هېنداره کې یې خپل برېتونه سمول په ډډ اواز وویل: ((یاره حاجي وکیل صاحب په خدای بیخي د چوغکي (مرغۍ) زړه دي دی، انسان خو پرېږه، نور قومونه شین خر کاندید کړي، څو کاله وروسته خیرالله خان ځنې جوړ شي، ته وایې که خرڅ نه شو بیا به څه کوو؟ ولې به نه خرڅېږي؟ په خالق تعالا چې په لس چنده ګټه یې درخرڅ کړم، ښه اوس پر دې موضوع خبرې وکړئ چې څوک به کاندید کړو؟)).

(حاجي خړ سردار) لکه مار چې چونګوښه تېره کړې او په ستوني کې یې بنده وي، په پرسېدلي ستوني وویل: ((حاجي کوکو ماما به کاندید کړو، هم یې وزارت کړی دی او هم سواد لري)).

(صوفي تورک ماما) مخ ته پرته توفدانۍ ورپورته کړه، نسوار یې توف کړه، په سپینه ببره ږیره کې یې لکه شنه توتیان چې ناست وي، د نسوارو څو ټوټې ښه روښانه برېښېدلې، په جګ اواز وویل: ((وا وروره تاسې ولې ځان خطاباسئ، زه دا منم چې حاجي کوکو ماما هم دینداره سړی دی، هم سواد لري او هم په سیاست پوهېږي، خو هغه کله پر بل کاندید خرخولای شو؟ هغه زموږ شورا ته نه راځي، هغه په دې شورا ګرسره شرمېږي، وایي دا قومي شوراګانې افغانان سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

وېشي او د قومي دلالانو د شخصي ګټو دوکانونه دي، که زما خبره منئ تر دې سړي به تېر شو، پر یوه بل چا به لاس کښېږدو)).

(حاجي غټ ماما) چې تر دې مهاله یې خبرې نه وې کړې، یو ځل د شا خوا ژر ژر وګروله او بیا یې مجلس مخاطب کړ: ((زه خو چې مجلس ته ګورم کاندید نه لرو، خو باید سر سره خلاص کړو، اصلي خبره دا ده چې موږ نه پاچهي ګټو او نه یې ګټلای شو، موږ غواړو چې هم مو قوم یو څه مشهور شي او هم یو څو غیرانه پیدا کړو، ښه نو چې پیسې پیدا کوو، بیا یې زما چم زده دی. زه له بدو سترګو دې خوندي وي یو زوړ خر لرم، نن مې یو زرنج هم رانیو، زرنج تر خره هم ډېر بار وړي او هم یې مصرف کم دی، نو خر بېکاره دی، راشئ چې دا خر کاندید کړو)).

پر دې خبره ټول مجلس وخندل. شاګل ماما چې په دې وخت کې یې بادرنګ خوړل دومره په زوره وخندل چې تر پزه یې لوی سغولی راووت، خو ژر یې په لمن پاک کړ. په دې وخت کې (چاچا ملنګ) چې تازه یې په (پیپسۍ) لاسونه پرېولي او د سګرېټي بوی یې د ټول مجلس تر سږمو شو، مجلس ته راغی، یوه پنډه بالښت ته یې تکیه وکړه او بیا یې وویل: ((زه خو اوس مجلس ته راغلم، بس یوازې مې د خره خبره واورېده، زه د خره په کاندیدۍ کې ستاسې ملګری یم، زه ښه پوهېږم چې دا انتخابات نه دي سمه خربازي ده، خو که نور قومونه انسانان کاندیدوي او موږ خر کاندید کړو خلک به څه وايي؟ حاجي مولوي صاحب تاسې د خره په باره کې څه نظر لرئ؟)).

(حاجي ملا غوړ اخوند) لکه منتر چې پخوي، اول یې څو ثانیې خوله ښوروله، پر خپله لویه خېټه یې لاس تېر کړ او بیا یې په صاف اواز وویل: ((ګورئ ورونو خر په دین کې خورا لوی مقام لري، په قرانکریم کې یې دوه ځله یادونه شوې ده. زموږ پیغمبر (ع) هم یو خر ساتلی و چې (یعفور) نومېده. حضرت عذیر (ع)

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم خر درلود او بل دا چې موسی (ع) هم خر درلود، آن دا چې تورات به د همدې خره په وسیله له یوه ځایه بل ځای ته وړل کېده. زموږ په وطن کې هم خرو اسلام ته ډېر خدمتونه کړي دي، له روسانو سره د جهاد پر وخت مجاهدینو وسلې، مهمات او خوراکي مواد پر خرونو باندې له یوه ځایه بل ځای ته وړل)).

په دې وخت کې (لنډي اخوند زاده) چپنه پر لویه خېټه راټوله کړه، لکه پیشي چې تازه موږک خوړلی وي، پر شونډو یې ژبه تېره کړه او بیا یې وویل: ((سبحان الله! زه خو ولاکه خبر وم چې خر په اسلام کې دومره لوی مقام لري. د حاجي غټ ماما یې کور ودان چې د قوم لپاره دومره لویه قرباني ورکوي، خو زه هم یوه اندېښنه لرم، هغه دا چې ایا دا خر به د انتخاباتو کمیسیون راسره ومني؟)).

حاجي ملا غوړ اخوند بیا د خبرو نوبت واخیست، تر پخوا ډېر جدي شو، سترګې یې داسې رډې راوختلې لکه غوا ته چې ډوول ووهې، په لوړ اواز یې وویل: ((وا وروره خر څه مشکل لري؟ هسې هم په اساسي قانون کې د ولسمشر لپاره د پوهې او سواد یادونه نه ده شوې، څلوېښت کاله عمر یې شرط دی، هغه خو حاجي غټ ماما وویل چې خر زوړ دی، یاني هغه مشکل هم حل دی، بل شرط یې افغانیت دی، هغه مشکل هم حل وبوله، ځکه چې خر (ټامي) نه، بلکي خپل وطني خر دی. بل دا چې کاندید باید د با صلاحیته محکمې له خوا د کوم جرم په تور نه وي محکوم شوی، نو خر بېچاره به څه جرم کړی وي؟ دلته یوازې د اسلام مشکل پاته دی، په اساسي قانون کې د ولسمشر لپاره یو شرط دا دی چې باید ولسمشر د نورو شرطونو تر څنګ مسلمان هم وي)).

(ډاکټر خلنجی) چې په اصل کې د غواوو ډاکټر و او خلکو په غیاب کې (خر ډاکټر) باله او تر دې مهاله یې یوازې نخود خوړل، بې نوبته خبرې شروع کړې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

((بس هغه چم یې زما زده دی. زما یو زوی لږ لېونحاله دی، مور یې له نازه (سورلنډی) بولو. داسې لېونی نه دی چې په هیڅ نه پوهېږي، خبرې، خوراک، فیشن ... بس په هر څه پوهېږي، څلوېښت کلن هم دی، خو دا یو مشکل لري چې عقل یې د ماشوم دی. داسې به وکړو چې خر او زما زوی به چین ته بوزو، هلته به یې عملیات کړو، د خره ماغزه به زما د زوی د سر په کوپړه کې کښېږدو، هغه دی چې د کاندید زور او خویونه به د خره وي، خو رنګ او خبرې به یې د انسان وي)).

خره ډاکټر لا خپلې خبرې نه وې پوره کړي چې حاجي ملا غوړ اخوند دوعا وکړه، ویل بس خدای دي یې د خیر کړي، شکر چې مور هم د نورو قومونو په شان خپل کاندید پیدا کړ.

څو ورځې وروسته حاجي غټ ماما، خر ډاکټر او د قوم څو سپین ږیري په ګډه چین ته ولاړل، هلته یې سورلنډي ته د خره ماغزه ورواچول، عملیات بریالي شول او د قوم سپین ږیري بیرته افغانستان ته راغلل. په سبا یې سورلنډی د انتخاباتو کمیسیون ته بوت او هلته یې کاندید کړ. لومړی مرستیال یې حاجي غټ ماما او دوهم مرستیال یې لنډی اخوندزاده وټاکل شول.

سبا ته د ورځپاڼو په لومړیو مخونو کې د خرو لوی لوی تصویرونه چاپ شول او دا کار ډېر ستایل شوی و. یوې ورځپاڼې د یوه مدني فعال له خولې لیکلي وه: ((زه د برابرزیو د قومي شورا دا کار ستایم، په افغانستان کې یوازې انسانان نه، بلکې حیوانات هم اوسېږي، مور خوشاله یو چې اوس په خرو کې هم مدني فعالان پیدا شوي او دا دی خر یې ولسمشرۍ ته کاندید کړی دی. دا ټول د غربي ډیموکراسۍ برکت دی، که افغانستان ته غربي ډیموکراسي نه وای راغلې، نو خرو به د پخوا په شان زوړ فکر درلودای او له امریکایانو سره جهاد کې به یې هم برخه اخیستې وای، خو شکر دی اوس خره هم ډیموکراټان شوي او له مدني فعالانو سره اوږه پر اوږه مبارزه کوي)).

(c) ketabton.com: The Digital Library

تیاره خوبونه او راته تعبیرونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

که کوم والي خوب لیده چې برېښنا یې لږ مصرف کړې، خو څو میلیونه افغانۍ بیل ورته راغلی، نو تعبیر یې دا دی چې کار یې لږ او وعدې یې ډېرې کړې دي.
که چا خوب لیده چې پلاستیکي ناوکۍ (نانځکې) خرڅوي، نو تعبیر یې دا دی چې د (عروج باالفروج) کاروبار ته به مخه کړي، لوښي به لوړپوړو دولتي چارواکو ته ورکړي او د خپلو زومانو په واسطه به غټه بلا ځني جوړه شي.
که د ژبو او ادبیاتو یوه محصل خوب لیده چې پیغمبر شوی، نو تعبیر یې دا دی چې په پوهنتون کې به استاد شي او د ژبپوهنې مضمون به تدریسوي، ټول پخواني ژبپوهان او ژبپوهنه به باطله وبولي او ځان به د ژبپوهنې خاتم الانبیاء ورته ښکاري.
که د ولسمشرۍ یوه کاندید خوب لیده چې په مجلس کې یې باد پرې شي او هیڅوک وربانده و نه خاندي، نو تعبیر یې دا دی چې په انتخاباتو کې به ناکام شي.
که د ولایتي شورا یا پارلمان یوې ښځینه وکیلې خوب لیده چې خپل زوړ موبایل یې مات کړی او نوی ماډل موبایل یې رانیولی، نو تعبیر یې دا دی چې خپل پخوانی مېړه به له کوره وشړي او پر ځای به یې له یوه نوي، ځوان او صفر کیلومیټر هلک سره واده وکړي.
که یوه جنګي مشر خوب لیده چې په پاکو اوبو کې ولاړ دی، خو د (بې آبۍ) احساس کوي، نو تعبیر یې دا دی چې خدای به په وطن کې سوله راولي او خلک به نور د ده بابولالو ته غوږ نه نیسي.
که کوم سپینږیري سیاستوال خوب لیده چې غویی ځني جوړ شوی، د خپل اخور کونجاره یې خوړلې او د بل غویي اخور ته خوله ورغځوي، خو خوله یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه وررسېږي، نو تعبير يې دا دی چې د سياسي قدرت لپاره به هر ډول روا او ناروا هڅې وکړي، خو بيا به هم تش لاس پاته شي.

که يوه وزير خوب ليده چې په دالېز کې مراجعين ليکه ولاړ وي او دی له يوې ښکلې نجلۍ سره د فيسبوک له لارې مينه ناک چټ کوي، نو مانا يې دا ده چې ډېر ژر به ځان ته د ښايسته سالارۍ پر بنسټ يوه چټه پېغله مشاوره وټاکي او په بهرنيو سفرونو کې به هم ورسره ملګرې وي.

که کوم حقوقپوه خوب ليده چې په زاڼه بدل شوی او د خپلې اوږدې مښوکې په وسيله له سيند څخه کبان راکاږي، نو تعبير يې دا دی چې په يوه مهم ولايت کې به د ځارنوال په صفت مقرر شي، په يوه مياشت کې به د رشوت له لارې دومره ډېرې پيسې پيدا کړي چې په کابل او دبۍ کې به ښکلي کورونه رانيسي.

که د پوليسو يوه ظالم قوماندان خوب ليده چې خزدکې (ګونګټې) چټلي په پښو کې نيولي او د ده د موټر له مخکينۍ ښيښې سره لګېږي، نو تعبير يې دا دی چې ظلم به يې نور دوام و نه کړي، موټر به يې پر سړک پر يوه لويه او تکه ژېړه ډبه (بوشکه) وربرابر شي، تر څو چې ملګري يې وررسېږي، نو د ده چټلۍ به مخکې لا خزدکو خپلو خوراکي ګودامونو ته وړې وي.

که کوم نارينه محصل خوب ليده چې اميدواره شوی او په روغتون کې يې دوه غبرګوليان بچيان پيدا شوي، نو تعبير يې دا دی چې لارښود استاد ته به پنځه سوه امريکايي ډالر رشوت ورکړي او هغه به يې مونوګراف له دفاع پرته په پټو سترګو ومني.

که کوم ارشد مشاور خوب ليده چې په زرافه بدل شوی او د ونو د لوړو ښاخونو پاڼې خوري، نو تعبير يې دا دی چې په داسې لويو او غوښنو پروژو کې به ونډه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورورسیږي چې د بل چا لاس به نه وررسیږي.
که چا خوب لیده چې لېونی شوی، لڅ لغړ ولاړ او خپله چټلي په ډبرو ولي، نو تعبیر یې دا دی چې درواغ ویل به شروع کړي او دې درواغو ته به سیاسي تحلیل وایي.
که یوه قومي مشر خوب لیده چې په شنه خره بدل شوی، د خوراک او څښاک پر مهال د ویالې خړې اوبه نه څښي، خود ډېران وچه چټلي لکه نُقل په خوند خوند خوري، نو تعبیر یې دا دی چې د خپتې مړولو او پیسو لپاره به یوې دولتي غونډې ته ورشي، په غونډه کې به ټول خلک د ملي سرود د درناوي لپاره ولاړ شي، خو دی به مړې سترګې ناست وي او دا کار به ګناه بولي.
که چا خوب لیده چې د خیاطۍ دوکان لري او یوازې غار غار او ځیري پتلونونه ګنډي، نو تعبیر یې دا دی چې په یوه اداره کې به ویاند مقرر شي.
که کوم مفتي خوب لیده چې اوبښ څنې جوړ شوی، نو تعبیر یې دا دی چې په خپل هیواد کې به هره ورځ د مسلمانانو وژل نه ویني او ورته مهم به هم نه وي، خو د عراق، سوریې، فلسطین، میانمار او کشمیر د مسلمانانو په خواخوږۍ کې به تر خوله ځګونه بادوي.
که کوم هلک خوب لیده چې د جراحي عملیاتو له لارې یې ځان نجلۍ کړی، نو تعبیر یې دا دی چې په فیسبوک کې به د نجلۍ په نوم پاڼه جوړه کړي او نجوني به غولوي.
که چا خوب لیده چې پرتوګ یې ایستلی او پرتوګاښ یې تر سر تړلی، نو تعبیر یې دا دی چې د ریا او شهرت لپاره به حج ته ولاړ شي، د حج د ټولو مراسمو سیلفي عکسونه به واخلي او د فیسبوک له لارې به یې خپاره کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولسمشر خپلې مېرمنې ته څه وويل؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

(ډرامه)

لومړۍ صحنه:

وزیر: (په قهر) ته دلته راشه، دا وګوره په دې ورځپاڼه کې څه لیکل شوي دي!

د نشراتو رئیس: (په وراخطایۍ او بنده بنده ژبه) صاحب تاسې یې راته وښایاست، څه لیکل شوي دي؟

وزیر: دا ژورنالیستان خو د بیان له ازادۍ څخه دومره ناوړه ګټه اخلي چې اوس نژدې دي زموږ پر اوږو راسپاره شي، په وزیرانو پسې خو هره ورځ چټیات لیکل کېږي، اوس یې ولمسشر ته هم لاس ور واچاوه

رئیس: (په عاجزۍ) وزیر صاحب ډېر وبخښئ زه پوه نه شوم؟

وزیر: (رئیس ته ګوته نیسي) ته څنګه د نشراتو رئیس یې چې تر اوسه نه یې خبر؟

د نشراتو رئیس: (په عاجزۍ) صاحب زما سترګې خو کار نه کوي، عینکې مې هم په شعبه کې راڅخه پاته شوي دي

وزیر: (په پېکه) که سترګې دې کار نه کوي، عقل خو به دې کار کوي، دا ټول ستا له لاسه چې اوس ژورنالستان د جمهور رئیس هغه شخصي خبرې هم چاپوي چې په خپل کور کې یې له خپلې مېرمنې سره کړي وي.

رئیس: (په حیرانتیا) څه شی؟ د ولسمشر په اړه یې څه شی لیکلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي؟ تاسې يې راته ولولئ!
وزير: (د ملنډو په ډول خاندي) اوس ښه شو، درته لولم به يې هم زه ها؟ (تندی ټکوي) دا زما تور بخت دی چې د نشراتو د رئيس مې نه سترګې کار کوي او نه عقل، ښه سانسور به وکړې ها؟ احمقه راکه ورځپاڼه!
رئيس: (د غوړه مالۍ په ډول) ها صاحب! دا ده ورځپاڼه واخلئ!
وزير: (د خواشينۍ په ډول) ډېره د شرم خبره ده، مطبوعات يې وشرمول، دا دی دا وګوره! دلته يې ليکلي چې ولسمشر بي بي ته وويل: ((زموږ دولت د ښځو حقوقو ته ځانګړې پاملرنه کوي)). دومره سپين سترګي مې په خپل ژوند کې نه وه ليدلې
رئيس: (د تائيد په ډول) ياره دا خو يې رښتيا هم چې ډېره بده خبره ليکلې ده.
وزير: (د عينکو له پاسه رئيس ته ګوري) بده خبره څه چې بيخي ملي خيانت دی، له خپلې مېرمنې سره خو سړی هر څه وايي، بس دا سپين سترګې ژورنالستان به يې چا پوي؟
رئيس: (نه پوهېږم ژورنالستان څنګه خبر شول چې جمهور رئيس خپلې مېرمنې ته داسې خبره کړې ده؟
وزير: (د افسوس په ډول سر ښوروي اوسوږ اسوېلی باسي) زه هم نه پوهېږم چې دا ژورنالستان دي که جاسوسان؟ د دې ورځپاڼې چلوونکی خامخا د داعش او القاعده شبکې سره اړيکي لري او بايد سزا ووينې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رئیس: (د غوړمالۍ په ډول) هو صاحب باید داسي سزا ورکو چي بیا بل څوك داسې بې ادبي و نه کي.

وزیر: (سوړ اسویلی کاږي او سر ښوروي) که جمهور رئیس خبر شي، نو ډېره به بده شي، شرم دی شرم، خو په هر صورت ته اوس یو کار وکه!

رئیس: (د غوړمالۍ په ډول) قربان مو شم، امر وکئ!

وزیر: مخکي تر دې چې ولسمشر د خپل کار دفتر ته ولاړ شي او دا ورځپاڼه ووینې، د دې ورځپاڼې د بندېدو خبر له دولتي راډیو او ټلوېزون څخه خپور که!

رئیس: (د غوړمالۍ په ډول) صاحب پر دواړو سترګو، پر دواړو سترګو! همدا اوس دستي دا کار کوم

وزیر: ګوره یو بل کار هم وکه

رئیس: مهرباني وکئ، کوم کار وکم؟

وزیر: نن لسو بجو ته یوه خبري غونډه هم راوغواړه چې زه وینا ورته کوم

رئیس: پر غبرګو سترګو صاحب، دا دی همدا اوس دستي ځم

وزیر: (د ملنډو په ډول خاندې) ولاړ خو به شې، خو چې بېرته ژر راشې، ته خو په درې ساعته په زینو کې نه شې راپورته کېدای، (خپل تندی ټکوي) ته دا تور بخت وګوره چې ټول بوډاګان زما په پېښکه شوي دي

رئیس: نه صاحب، تاسې ډاډه اوسئ، ژر ځم او ژر بېرته راځم (لرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیږي)

وزیر: (په برېتوکې خاندي او له ځان سره وايي) یاره که جمهور رئیس خبر شي، چې ورځپاڼه مې ده ته د سپکاوي په تور بنده کړې ده، نو خامخا د سرو زرو مډال راکوي او ډېر به وربانديې ګران شم.

دوهمه صحنه

وزیر: (د ټیلفون غوږۍ راپورته کوي او نومره وهي)

بلې!

وزیر: سلام عیلکم!

لوی څارنوال: وعلیکم السلام!

وزیر: څارنوال صاحب زه د اطلاعاتو او فرهنګ وزیر خبرې کوم.

لوی څارنوال: (په خندا) او هو وزیر صاحب جوړ په خیر، جوړ په خیر، څنګه یاست، صحت مو ښه دی؟

وزیر: مننه، خیر یوسئ!

لوی څارنوال: وزیر صاحب مهرباني وکئ، موږ ته خدمت ووایاست!

وزیر: څارنوال صاحب تاسې د نن ورځپاڼې لوستي؟

لوی څارنول: (په خندا) نه ولا وزیر صاحب زه ورځپاڼې دومره نه لولم، که رښتیا درته ووایم وخت هم نه لرم، ولې څه نوې پېښه ده که څنګه؟

وزیر: نوې څه چې ډېره بده پېښه ده

لوی څارنوال: (په حیرانتیا) ولې خدای دې خیر کي، څه بده پېښه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ده؟

وزیر: (شهرناپرسان) ورځپاڼې د جمهور رئیس سپکاوی کړی دی، داسې سپکاوی چې زموږ او ستاسې ټولو لپاره د شرم خبره ده.

لوی څارنوال: (په خواشینۍ) که داسې وي، دا خو رښتیا هم چې ډېر بد کار شوی دی.

وزیر: بد کار خو وشو، خو اوس باید مجرمین سزا وویني.

لوی څارنوال: مجرمینو ته خو به سزا ورکو، خو لومړی باید جرم وګورو او بل باید خپله جمهور رئیس هم څارنوالۍ ته شکایت وکي. که موږ خپله سزا ورکو بیا به جمهور رئیس وایي چې دا دومره خبره نه وه، ولې مو ورځپاڼه بندوله.

وزیر: څارنوال صاحب! د جمهور رئیس په شکایت پسې مه ګرځئ، زموږ د شکایت په اساس دوسیه ورته جوړه کئ! د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت د مطبوعاتو د څارنې کمېسیون د دې ورځپاڼې چلوونکی مجرم ګڼلی دی، ان دا چې موږ د دې ورځپاڼې د بندېدو اعلان هم خپور کړ.

لوی څارنوال: موږ خو به دوسیه ورته جوړه کو، خو زموږ جمهور رئیس ډېر ډیموکرات او د بیان د ازادۍ پلوی دی، که دغه مجرم ورته مراجعه وکي، نو خامخا یې بخښي، هسې نه چې بېځایه د ژورنالستانو بدي را په غاړه شي.

وزیر: (په خندا) د ژورنالستانو بدي په ما پورې اړه لري، ته خو ما پېژنې چې د څو ژورنالستانو خولې مې ور پټې کړي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(وزیر او څارنوال دواړه خاندي)

لوی څارنوال: (په خندا) بس چې دعوه ستا له خوا را پیل شي، نور نو زه هم نه یم ورته وارخطا.

وزیر: (په خندا) زما یې چل زده دی، خو تاسې داسې وکئ چې د دې ورځپاڼې چلوونکي ته د داعش او القاعده په نوم دوسیه جوړه کئ، تر هغو چې جمهور رئیس خبرېږي او یا دی ځان ته مدافع وکیل نیسي، نو د مور نوم به یې شاه ببو وي.

(دواړه خاندي).

لوی څارنوال: صاحب تاسې ډاډه اوسئ، دوسیه جوړول اسانه خبره ده، خو زه به یو وار د ورځپاڼې مقاله هم ولولم چې څه خبره ده؟

وزیر: سمه ده، مقاله ولوله، خو مخکې تر دې چې جمهور رئیس دا مطلب ولولي، باید موږ او تاسې خپل اجراات وکو.

لوی څارنوال، ښخي سمه ده، تاسې ډاډه اوسئ.

وزیر: د خدای پامان.

لوی څارنوال: په مخه مو ښه.

دریمه صحنه

(د شعبې دروازه ټکېږي)

وزیر: (په لوړ اواز) راځه

(د شعبې دروزه خلاصیږي)

د نشراتو رئیس: جناب وزیر صاحب اجازه ده؟

وزیر: راځه راځه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نشراتو رئیس: وزیر صاحب ما خو دا ورځپاڼه ولوسته، خبره. . .

وزیر: (په خندا په خبره کې ورلوېږي) و دي لوسته؟ ښه شو چې اوس دي سد سر ته راغی

رئیس: صاحب خبره هغسې نه ده لکه موږ چې فکر کړی و.

وزیر: (د ملنډو په ډول خاندي) نو خبره څنګه ده؟ ستا سترګې تر ما ښه کار کوي او که دي عقل؟

رئیس: نه صاحبه زما خو نه سترګې دومره کار کوي او نه عقل، خو زما په شعبه کې یوه بل مامور را پام کړ

وزیر: څه شي ته یې درپام کړ؟

رئیس: صاحب! د ورځپاڼې اصلي سرلیك داسې دی: (جمهور رئیس بي بي سي ته وویل چې. . .) خو په چاپ کې له بي بي سي څخه (سي) کلمه پاته شوې ده، ځکه نو (بي بي) ځنې جوړه شوې ده، خو په حقیقت کې بي بي نه ده، صاحب که تاسې وخت لرئ، نو دغه پاراګراف ولولئ، د دې سرلیك په تفصیل کې خبره بیخي سپینه ده.

وزیر: (په وارخطایی سره) څه شی! بي بي سي؟

رئیس: بلې صاحب، بي بي سي

وزیر: بي بي سي راډیو یادوې؟

رئیس: هو بي بي سي راډیو یادوم

وزیر: (په وارخطایی) اوففف دا خو ډېره بده شوه، ښه په راډیو او ټلویزیون کې د ورځپاڼې د بندېدو اعلان څنګه شو؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

رئیس: صاحب اعلان خپور شو

وزیر: مطبوعاتي کنفرانس خو به دې نه وي راغوښتی؟

رئیس: صاحب مطبوعاتي کنفرانس مې هم را وغوښت

وزیر: (په قهر) خدای دی ورك که، نور وختونه هم دغسې ګړندی وې، که یوازې نن ګړندی شوې؟ (دېوالي ساعت ته متوجه کېږي او په زوره چیغه کوي) اوف! د کابینې غونډه راڅخه تېره شوه، نن خو کلنۍ بودیجه هم تصویب کېده

رئیس: (په غوړه مالۍ) خیر دی وزیر صاحب، تاسې ډېر مصروفه یاست.

وزیر: (په درد) مصروفه دي تا ووهي، اوس ورشه یو بل اعلان خپور که، ووایه چې دا ورځپاڼه د تخنیکي کیفیت د کمزورۍ له امله بنده شوه، زموږ سره دومره وخت نه شته چې د ورځپاڼو پروف هم وګورو او نه دا زموږ وظیفه ده، ته دا یوویشتمه پېړۍ وګوره او د دوی پروفي غلطۍ وګوره، دا ټوله د دوی له لاسه چې زما څخه نن د کابینې غونډه تېره شوه.

رئیس: هو صاحب ډېره ښه فیصله مو وکړه، د دې ورځپاڼې دغه سزا ده.

وزیر: ته اوس ژر ورشه ماته د ایران د سفر لپاره یو ټکټ رابرابر که، پاسپورټ خو تیار لرم او بل ټولو دولتي خپرونو ته اعلان ورکړه چې زه د صحي معایناتو لپاره ایران ته ولاړم. بله خبره دا ده چې زما دواړو معینانو ته ووایه چې د دې ورځپاڼې په باب پټه خوله پاته شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رئیس: بښخي سمه ده، پر دواړو سترګو.

وزیر: یو خو به ټکټ راوړې او بل دا چې د مطبوعاتي کنفرانس په تالار کې یو یاداښت وځړوه چې زما د ناروغۍ له امله مطبوعاتي کنفرانس وځنډېد.

رئیس: پر غبرګو سترګوصاحب ، دغسې به وکم.

وزیر: زه اوس یو وار کورته ځم، تر څو چې راځم باید ټکټ تیار وي (له شعبې وزي)

(c) ketabton.com: The Digital Library

چوپ شه بې ادبه مړی خبرې نه کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(ډرامه)

کليوال: (په زګېروي او ټيټ اواز) ډاکټر صاحب! وا ډاکټر صاحب
داکټر: (په قهر) بې ادبه دا کوم يو يې چې د مړو په سړه خونه ننوتلی يې؟ ته نه پوهېږې چې دا د مړو سپکاوی دی؟
کليوال: ډاکټر صاحب زه ژوندی يم، خو تاسې له مړو سره يو ځای اېښی يم
ډاکټر: احمقه مړی نو کله خبرې کولای شي، خامخا روغ سړی يې
کليوال: روغ سړی نه يم، د سختو ټپونو له خاطره بې سده شوی وم، خو تاسې مړ وګڼلم
ډاکټر: چوپ شه احمقه! ټول ډاکټران وايې چې ته مړ يې او ته وايې چې زه ژوندی يم؟
کليوال: ډاکټر صاحب قسم په خدای چې زه ژوندی يم
ډاکټر: احمقه ډاکټران پوهېږې که ته؟ چې ډاکټران وايي مړ يې، بس مړ يې نو
کليوال: ډاکټر صاحب ته خو مې يو ځل له دې ځايه دروباسه، بيا به مې خپله ووينې چې زه ژوندی يم
ډاکټر: چوپ شه نورې خبرې مه کوه
کليوال: ولې؟
ډاکټر: ځکه چې مړی خبرې نه کوي ارام پروت وي
کليوال: نو زه خو ژوندی يم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډاکټر: که ژوندی هم یې نو اوس په مړو کې شمار شوی یې
کلیوال: ډاکټر صاحب خیر دی ما دروباسه، واړه واړه بچي لرم
ډاکټر: ښه سمه ده راباسم دي، خو یو شرط لرم
کلیوال: څنګه شرط؟
ډاکټر: هغه دا چې سیده به کور ته ځې، چا ته به نه وایې چې څوک په چاودنه یا بمبارد کي ټپي یا ووژل شي، نو د روغتون ځنې کارکوونکي د هغه موبایل، پیسې او نور قیمتي وسایل ځنې غلا کوي
کلیوال: پر غبرګو سترګو ډاکټر صاحب، کالي مې هم نه غواړم، په همدې کفن کې کور ته ځم، چا ته بیخي دا کیسه نه کوم چې زه په فلاني روغتون کې بستري وم، خو د خدی پار دی، ژر مې له دې ځایه دروباسه، له یخنۍ څخه مړ کېږم
ډاکټر: سمه ده راباسم دي (دروازه خلاصوي) هله ژر راووځه چې څوک دې و نه ویني.

پای

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library